

KPSS

41 DENEME
SINAVI

COĞRAFYA

1. Türkiye haritasında bazı kentler gösterilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu kentlerin matematiksel konumuyla ilgili değildir?

- A) Güneş ışınlarının Sinop'a diğer kentlerden daha eğik açıyla gelmesi
B) İzmir'de yerel saatin diğer kentlerden geri olması
C) Adana'da gece ve gündüz arasındaki zaman farkının en az olması
D) Erzurum'da karın yerde kalma süresinin Sinop'takinden daha fazla olması
E) Adana'nın yıllık sıcaklık ortalamasının Ankara'dakinden daha yüksek olması

2. Tarımsal nüfus yoğunluğu, geçimini tarım sektöründen sağlayan nüfusun toplam tarım alanına bölünmesiyle hesaplanır. Türkiye'de coğrafi bölgelerin tarımsal nüfus yoğunlukları birbirinden farklıdır.

Bu farklılığın bölgelerde,

- I. tarımla uğraşan nüfus miktarının farklı olması,
II. arazinin dağlık ya da ovalık olması,
III. tarımda makine kullanımının farklı olması

özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) II ve III
D) I ve III E) I, II ve III

3. Aşağıdaki bölgelerin hangisinde,

- Tütün
- Zeytin
- Pamuk
- İncir

ürünlerinin hepsi yetiştirilir?

- A) Kıyı Ege Bölümü
B) Doğu Karadeniz Bölümü
C) Yukarı Kızılırmak Bölümü
D) Çatalca-Kocaeli Bölümü
E) Yukarı Sakarya Bölümü

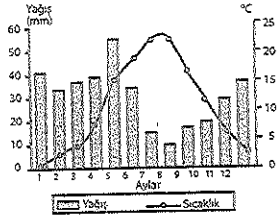
Aşağıdaki nehirlerden hangisinin havzası, nüfuslanma ve tarımın gelişmesi bakımından diğerlerinden daha geridir?

- A) Fırat B) Meriç
C) Gediz D) Sakarya
E) Kura

4. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de hayvancılıkta verimin artırılması için alınması gereken önlemlerden biri değildir?

- A) Otlakların ıslah edilmesi
B) Hayvan hastalıklarıyla mücadele edilmesi
C) Et ve süt tüketiminin artırılması
D) Besi ve ahır hayvancılığının yaygınlaştırılması
E) Hayvan soylarının ıslah edilmesi

Aşağıdaki grafikte Türkiye'deki bir yerleşim alanına ait ortalama sıcaklık ve yağış değerleri gösterilmiştir.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Yıllık yağış miktarı 300 mm'nin üstündedir.
- B) En fazla yağış mevsimi ilkbahardır.
- C) Yaz sıcaklık ortalaması 20°C'nin üstündedir.
- D) En az yağış Ağustos ayında düşmüştür.
- E) Karın yerde kalma süresi uzundur

"İç Anadolu Bölgesi'nde yıllık buğday üretim miktarında görülen dalgalanmaları azaltmak için sulanabilir alanların genişletilmesi gerekir."

Bu öneriyi yapan kişi, bölgedeki üretim miktarında görülen dalgalanmaları aşağıdakilerden hangisine bağlamaktadır?

- A) Topraktaki tuz oranının fazla olmasına
- B) Tarım alanlarının fazla olmasına
- C) Gübre kullanımının fazla olmasına
- D) Yağış rejiminin düzensiz olmasına
- E) Tarımda makine kullanımının yaygın olmasına

DATABANK

☞ Enlemleri farklı olan yerlerin: gece-gündüz süreleri, çizgisel hızları, yerçekimi, ekvatora olan uzaklıkları ve Güneş ışınlarının geliş açısı farklıdır.

☞ Boylamları farklı olan yerlerin: yerel saati, saat dilimi, Güneş'in tam tepeye geldiği ve gölgenin en kısa olduğu an farklıdır. Başlangıç meridyeni ile aralarındaki zaman farkı ise aynıdır.

8. Türkiye'de verimli tarım alanlarının her yıl azalmasında,

- I. Endüstri bitkilerinin yetiştirildiği verimli tarım alanları üzerinde fabrikalar kurulması,
- II. Eğimin fazla olduğu tarlalarda erozyonun ve heyelanın da fazla olması,
- III. Aşırı nüfuslanmaya bağlı olarak plansız kentleşmelerin olması rol oynamaktadır.

Buna göre, verimli tarım alanlarının azalmasında I, II ve III etkenlerine, aşağıdaki kentlerin hangisi örnek gösterilebilir?

	I	II	III
A) Konya	Malatya	İzmir	
B) Adana	Trabzon	Kocaeli	
C) Manisa	Rize	Şanlıurfa	
D) Samsun	Bursa	İzmit	
E) Malatya	Samsun	Edirne	

9.

- I. Konya – Yünlü dokuma
- II. Batman – Petrol rafinerisi
- III. Samsun – Bakır işleme
- IV. Kayseri – Mobilya

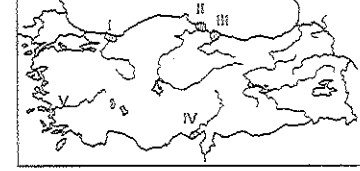
Yukarıdaki illerden hangileri, birlikte verilen endüstri kotu için gerekli ham madde bakımından zengindir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
- D) II ve IV E) III ve IV

10. Türkiye'de yer şekilleri özellikleri düşünüldüğünde, aşağıdaki illerden hangisinde kış turizminin gelişmesi için elverişli bir ortam yoktur?

- A) Edirne B) Kayseri C) Bolu
- D) Bingöl E) Erzurum

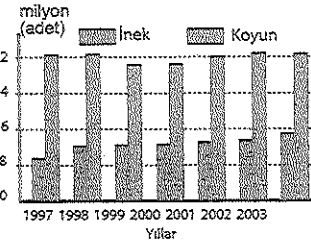
11. Kıyılarda delta ovalarının oluşumunu engelleyen etmenlerden biri de kıyı akıntılarıdır.

Buna göre, yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen alanların hangisinde delta ovalarının oluşumu daha zordur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıdaki grafikte, bir ülkenin 1997 - 2003 yılları arasındaki inek ve koyun sayıları gösterilmiştir.

Grafik incelendiğinde, aşağıdaki sorulardan hangisine cevap bulunabilir?

- A) Koyun yetiştiriciliğinde hangi bölge birincidir?
- B) Hangi hayvan türünde süt verim daha fazladır?
- C) 2000 yılında koyun sayısının inek sayısına oranı nedir?
- D) Hangi yılda koyunlardan daha fazla et alınmıştır?
- E) Yıllara göre koyunlardan elde edilen sütün, ineklerden elde edilen sütte oranı nedir?

DATABANK

Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de toprak aşınması ve yamaç süpürülmesine yol açan etmenlerden biri değildir?

- A) Yer şekillerinin engebeli olması
- B) Bitki örtüsünün seyrek olması
- C) Yağışların düzensiz olması
- D) Yeraltı su seviyesinin düşük olması
- E) Meraların tarım alanına dönüştürülmesi

Türkiye kıyılarındaki sıra dağların kıyıya uzaklığı, aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olması beklenmez?

- A) Kıyıdaki koy ve körfezlerin sayısında
- B) Ulaşım olanaklarında
- C) Denizel iklimin etki alanında
- D) Tarım alanlarında
- E) Yağışın mevsimlere dağılımında

☞ Türkiye'nin kuzeyinden güneyine inen bir kişi; deniz suyu tuzluluğunun, çizgisel hızın ve sıcaklığın arttığını gözlemler. Karın yerde kalma süresi ve gölge boyu ise kısalmır.

☞ Çizgisel hız ekvator'dan kutuplara gidildikçe azalır.

Karadeniz Bölgesi'nin Orta Karadeniz Bölümü, bölgenin diğer bölümleri ile karşılaştırıldığında;

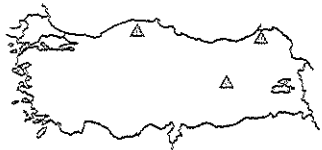
- Deniz'in ıslanlaştırıcı etkisi iç kesimlerde daha fazla hissedilir.
- Karayolu ulaşımı daha kolay yapılmaktadır.
- Tarımda makine kullanımı daha fazladır.

Bu durum, bölümün aşağıdaki özelliklerinden hangisinin bir sonucudur?

- A) Kıyılarında alüvyal ovaların yer alması
- B) Yer şekillerinin daha sade olması
- C) Ormanlık alanların az yer kaplaması
- D) Akarsuların derin vadiler oluşturmaları
- E) Kuzey rüzgarlarına karşı korunaklı olması

Aşağıdakilerden hangisi Erzurum-Kars bölümünde görülen iklimin temel özelliklerinden biri değildir?

- A) Kar yağışlarının çok görülmesi
- B) Yıllık sıcaklık ortalamasının düşük olması
- C) Yıllık sıcaklık farkının fazla olması
- D) Kış sıcaklıklarının düşük olması
- E) Yaz yağışlarının az olması

Yukarıdaki haritada işaretli yerlerden çıkarılan yer altı kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bekir
- B) Krom
- C) Linyit
- D) Taşkömürü
- E) Bor

- I. Ergene Bölümü
- II. Antalya Bölümü
- III. Yukarı Fırat Bölümü

Yukarıdakilerden hangileri içinde bulunduğu bölgenin en fazla nüfuslanmış bölümüdür?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

CEVAP ANAHTARI

1	D	7	D	13	D
2	E	8	B	14	E
3	A	9	A	15	B
4	E	10	A	16	E
5	C	11	C	17	A
6	E	12	A	18	C

DATABANK

☞ Ankara'da yatay bir düzlem üzerine dik olarak yetiştirilen 1 metrelik bir çubuğun gölge uzunluğu sıfır olmaz. Çünkü Ankara dönenceler dışındadır.

☞ Yerel saatleri farklı iki noktanın yerel saatleri arasında 60 dakikalık (1 saat) zaman farkı var ise bu iki nokta arasında 15 boylam farkı vardır.

1. Aşağıdakilerden hangisi Akdeniz Bölgesi'nde lapa, uvala, polye, mağara ve obruk gibi yerçekillerinin geniş yer kaplamasının temel nedenidir?

- A) Kışların yağışlı geçmesi
- B) Dağların kıyıya paralel uzanması
- C) Kalkerli kayaların yaygın olması
- D) Bitki örtüsünün maki olması
- E) Yaz kuraklığının belirgin olması

2. Türkiye'deki endüstri tesislerinin büyük bir bölümünün Marmara Bölgesi'nde toplanmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi en fazladır?

- A) Diğer bölgelerden göç alması
- B) İş gücünün fazla olması
- C) Çeşitli iklimlerin görülmesi
- D) Ulaşım ve pazarlama olanaklarının fazla olması
- E) Nüfus yoğunluğunun fazla olması

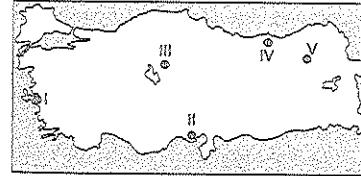
3. Akdeniz Bölgesi'nin Antalya Bölümü ile Adana Bölümü,

- I. Yağış rejimi,
- II. Nüfus yoğunluğu,
- III. Dağların uzanış yönü,
- IV. Sanayileşme düzeyi,

özelliklerinden hangileri bakımından benzerdir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) III ve IV
- E) I ve III

2.

Yukarıdaki Türkiye haritasında numaralanmış yerlerin hangilerinde yağışın en fazla düştüğü mevsim aynıdır?

- A) I ve II
- B) II ve IV
- C) III ve V
- D) I ve V
- E) III ve IV

- Marmara Bölgesi
- Akdeniz Bölgesi
- İç Anadolu Bölgesi
- Karadeniz Bölgesi

Aşağıdaki ürünler en fazla üretildiği bölge ile eşleştirildiğinde, hangi ürün bu eşleştirmenin dışında kalır?

- A) Ayçiçeği
- B) İncir
- C) Fındık
- D) Mısır
- E) Şekerpancarı

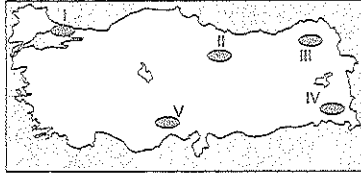
DATABANK

☞ Dünya'nın şeklinden dolayı paralel çapları kutuplara doğru küçülür. Ardaşık iki meridyen arasındaki mesafe kutuplara doğru daralır.

☞ Kalıcı kar sınırı kutuplara doğru azalır.

8. Aşağıdaki göllerimizden hangisi, bir çanağın önünün volkanlardan çıkan malzeme tarafından kapatılması sonucu oluşmuştur?

- A) Van Gölü
B) Ulubat Gölü
C) Tortum Gölü
D) Küçükçekmece Gölü
E) Hazar Gölü

Haritada numaralarla gösterilen yerlerin hangisinin nüfuslanmasında doğurganlık daha az etkilidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Türkiye'de yetiştirilen hayvan türleri ve bu türlerin yoğun olduğu yerler aşağıda eşleştirilmiştir.

Bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

Hayvan türü	Yetiştirdiği bölüm
A) Sığır	Erzurum - Kars
B) Koyun	Konya
C) Tiftik keçisi	Antalya
D) İpek böceği	Güney Marmara
E) Ahır hayvancılığı	Ergene

10. Ege Bölgesi'nde bulunan aşağıdaki yerlerden hangisi, doğal oluşumu turistik yerlerdendir?

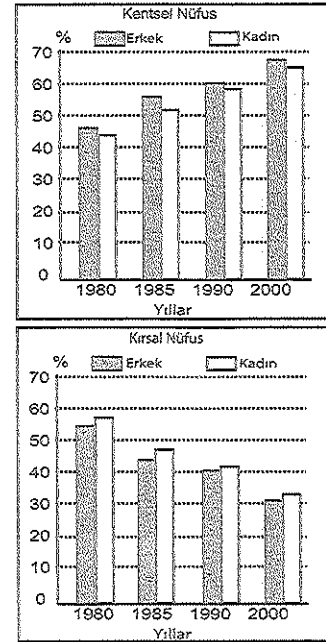
- A) Efes
B) Peribacaları
C) Cennet cehennem mağaraları
D) Selçuk
E) Pamukkale travertenleri

DATABANK

Ekvator'da dünyanın dönüş hızı fazla olduğu için tan ve gurup süresi uzundur.

Ekvator'dan kutuplara gidildikçe meridyenler arası mesafe daralırken zaman farkı değişmez.

10. Aşağıdaki grafikler, Türkiye'deki kentsel ve kırsal nüfusun cinsiyete göre oranlarını göstermektedir.

Bu grafiklere dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

- A) Kırsal kesimde kadın, kentsel kesimlerde ise erkek nüfus oranı daha fazladır.
B) Kırsal kesimde nüfus miktarı azalmaktadır.
C) Kentsel kesimlerde kadın nüfusun artış oranı bütün yıllarda daha fazla olmuştur.
D) 1980 yılındaki kırsal nüfus oranı 1990 yılındaki kentsel nüfus oranıyla aynıdır.
E) Kırsal ve kentsel kesimlerde yıllık nüfus artış hızı aynıdır.

11. Bir Türkiye fiziki haritasında Gediz Ovası'nın yeşil, Konya Ovası'nın sarı, Erzurum Ovası'nın ise kahverengiyle gösterilmesi, aşağıdakilerden hangisine kanıttır?

- A) Batıdan doğuya doğru yükseltilerin arttığına
B) Doğuda yağış miktarının daha fazla olduğuna
C) Ovaların farklı büyüklükte olduklarına
D) Ovalardaki doğal bitki türlerinin farklı olduğuna
E) Ovaların eğimlerinin farklı olduğuna

12. Karadeniz Bölgesi'nde yaz yağışlarının fazla olması,

- I. Kıyı turizmini
II. Pamuk tarımını
III. Mısır tarımını
IV. Büyükbaş hayvancılığı

ekonomik faaliyetlerden hangilerini olumsuz etkilemiştir?

- A) I ve II B) I ve IV
C) II ve III D) II ve IV
E) III ve IV

13. Türkiye'deki nüfusun yaş piramidine bakılarak aşağıdakilerden hangisi hakkında bilgi edilemez?

- A) Toplam nüfus miktarı
B) Genç nüfusun oranı
C) Nüfusun bölgelere göre dağılımı
D) Çalışma çağındaki nüfus miktarı
E) Yaşlı nüfusun olgun nüfusa oranı

DATABANK

Ülkemizde dört mevsimin yaşanması, ülkemizin matematiksel konumuyla ilgilidir. Ancak aynı anda bölgeler arasında farklı mevsim koşullarının yaşanması özel konumla ilgilidir.

Türkiye'de 21 Haziran tarihinde kuzeye doğru gidildikçe gündüz süresi uzar. Bu tarihte Türkiye'de en uzun gündüz Sınop'ta yaşanır.

14. Türkiye'de büyük kentlerde aşağıdaki endüstri kollarından hangisi daha yaygındır?

- A) Bakır işletme
B) Otomotiv
C) Petro-kimya
D) Cam
E) Gıda

15. Türkiye'de;

- Akarsu ağızlarında delta ovaları oluşmuştur.
- Batı kıyılarında koy körfez sayısı fazladır.
- Doğu Anadolu Bölgesi'ndeki akarsular Ege Bölgesi'ndekilere göre daha hızlı akar.

Yukarıdaki özelliklerin Türkiye'de görülmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Doğuda yükseltilerin daha fazla olması
B) Okyanusa kıyısının olmaması
C) Dağların doğu batı yönünde uzanması
D) Akarsu havzalarının dar olması
E) Akarsuların bol alüvyon taşıması

16. Aşağıdaki bölümlerden hangisinin Türkiye ekonomisine tarımsal alanda katkısı daha fazladır?

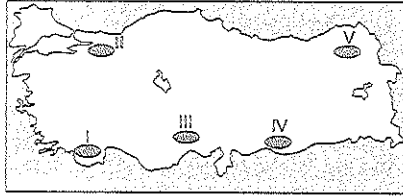
- A) Çatalca - Kocaeli Bölümü'nün
B) Batı Karadeniz Bölümü'nün
C) Yukarı Kızılırmak Bölümü'nün
D) Yukarı Murat - Van Bölümü'nün
E) Orta Fırat Bölümü'nün

- I. Sel baskınları
- II. Çığ düşmesi
- III. Depremler
- IV. Heyelan

Türkiye'de görülen yukarıdaki doğal felaketlerin hangilerinde yaşanan büyük can kayıplarında, çarpık kentleşmenin etkisi daha fazladır?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I ve III E) II ve IV

Havanın nem taşıma kapasitesi sıcaklıkla doğru orantılı, yükseklikle ters orantılıdır.

Buna göre, haritada numaralanmış alanların hangisinde yaz mevsiminde havanın nem taşıma kapasitesi daha az olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

DATABANK

CEVAP ANAHTARI

1	C	7	A	13	C
2	A	8	C	14	E
3	D	9	E	15	D
4	E	10	A	16	E
5	B	11	A	17	D
6	A	12	A	18	E

1. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin Kuzey Yarım Küre'de olduğunun bir kanıtıdır?

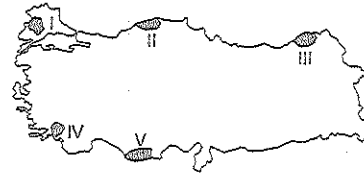
- A) Aynı anda çeşitli iklimlerin görülmesi
B) Dört mevsimin belirgin olarak yaşanması
C) Yedinci ve sekizinci aylarda hava sıcaklığının daha fazla olması
D) Gece ile gündüz arasındaki zaman farkının fazla olması
E) Kuzey kıyılarının güney kıyılarına göre daha fazla yağış alması

2. Türkiye'de yağışın yeterli, iklimin ılıman olduğu kıyı bölgelerimiz, iç bölgelerimize göre nüfusun yoğun olduğu alanlardır.

Aşağıda verilen alanlardan hangileri kıyıda yer almasına rağmen bu genellemeye uymaz?

- A) Menteşe Yöresi - Batı Karadeniz Bölümü
B) Menteşe Yöresi - Taşeli Platosu
C) Yıldız Dağları Bölümü - Güney Marmara Bölümü
D) Taşeli Platosu - Tuz gölü çevresi
E) Tekeli Platosu - Hakkari Bölümü

3. Yağışın fazla olduğu yerlerde odunsu bitkiler, az olduğu yerlerde ise otsu bitkiler daha çoktur.

Buna göre, haritadaki numaralanmış yerlerin hangisinde otsu bitkiler daha çoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Kıl keçisi daha çok dağlık ve engebeli alanlarda dolaşır ve buralarda beslenir. Çene yapıları dikenli ve sert yapraklı bitkilerle beslenmeye uygundur.

Buna göre, aşağıda verilen alanlardan hangisinde kıl keçisi daha rahat yetişir?

- A) Toros Dağları'nda
B) Ankara ve çevresinde
C) Erzurum - Kars Platosu'nda
D) İç Batı Anadolu Bölgesi'nde
E) Doğu Karadeniz Bölümü'nde

Türkiye'de kentlerde yaşayan insan sayısı köylerde yaşayan insan sayısından daha fazladır. Başta İstanbul olmak üzere İzmir, Ankara, Bursa, Adana ve Gaziantep yoğun nüfuslu kentlerimizdir. Bu kentlerde nüfus fazla olduğu gibi nüfus artış hızı da köylerden ve diğer şehirlerden daha fazladır.

Aşağıdakilerden hangisi bu kentlerde nüfus artış hızının diğer kentlere göre daha fazla olmasının nedenleri arasında gösterilemez?

- A) İş olanaklarının fazla olması
B) Ticaret imkanlarının fazla olması
C) Sanayi tesislerinin fazla olması
D) Doğum oranının fazla olması
E) Eğitim ve sağlık gibi sosyal hizmetlerin fazla olması

DATABANK

• Aynı boylam ve farklı enlem üzerindeki noktaların yıl boyunca Güneş'ten aldıkları enerji miktarı farklıdır. Ekvatora yakın nokta Güneş'ten daha fazla enerji alır.

• 21 Haziran'da Türkiye'nin en kuzey noktası ile en güney noktasındaki gündüz uzunlukları arasında yaklaşık yarım saatlik zaman farkı olmasının nedeni yer eksenini ile ekliptik arasında açının var olmasıdır.

Türkiye'de özellikle 1950'den itibaren tarımda makineleşmenin artması ve makinelerin girdiği ovalarda sanayinin yeterince gelişmemesi, buralardaki halkın başka alanlara göç etmesine neden olmuştur.

Buna göre, aşağıdaki illerden hangisinde bu nedene bağlı göçlerin daha fazla olduğu söylenebilir?

- A) Adana B) Samsun
C) Eskişehir D) Şanlıurfa
E) Rize

Bazı ürünler fabrikadan çıktıktan sonra çabuk bozulur. Bu nedenle bu tür ürünlerin fabrikaları genellikle tüketim merkezlerine yakın yerlerde kurulur.

Buna göre, bu fabrikaların aşağıdaki bölgelerin hangisinde en çok kurulması beklenir?

- A) Ege Bölgesi'nde
B) Marmara Bölgesi'nde
C) İç Anadolu Bölgesi'nde
D) Akdeniz Bölgesi'nde
E) Karadeniz Bölgesi'nde

Aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisinin Türkiye'deki toplam üretiminde Orta Fırat Bölümünün payı, daha fazladır?

- A) Tütün B) Üzüm
C) Şeker pancarı D) Buğday
E) Pamuk

DATABANK

- I. Elmalı
II. Amik
III. Çarşamba

Yukarıda verilen ovaların oluşumlarına göre sınıflandırılması, aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

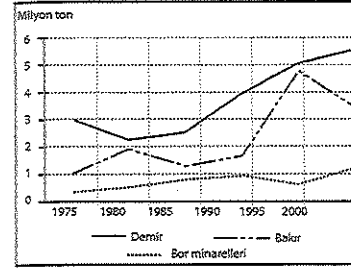
	I	II	III
A)	Tektonik	Karstik	Delta
B)	Delta	Karstik	Tektonik
C)	Tektonik	Delta	Karstik
D)	Karstik	Delta	Tektonik
E)	Karstik	Tektonik	Delta

Türkiye'de kurulan baraj göllerinin çevresine ağaçlandırma yapılmasının temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Erozyonu azaltarak barajın ömrünü uzatmak
B) Yer üstü sularının baraj gölüne akışını kolaylaştırmak
C) Hava kirliliğini azaltmak
D) Doğal görünümü güzelleştirmek
E) Orman içi köyler oluşturmak

Gece-gündüz süreleri arasındaki farkın az veya çok olmasını etkileyen temel faktör enlemdir. Türkiye'de güneyden kuzeye doğru gidildikçe gece-gündüz arasındaki süre farkı artar.

11. Aşağıdaki grafik, Türkiye'de bazı madenlerin belirli yıllara göre üretim miktarlarını göstermektedir.

Bu bilgilere bakılarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Verilen yıllarda bor mineralleri üretiminde sürekli artış olmuştur.
B) Bakır ve demir üretimi arasındaki farkın en az olduğu yıl 1975'tir.
C) Bakır üretiminde en fazla artış 1995 - 2000 yılları arasında olmuştur.
D) Bor mineralleri Türkiye'nin dış satımında önemli bir yere sahiptir.
E) Demir tüketiminin bir bölümü dış alımla karşılanmaktadır.

12. Karadeniz Bölgesi'nde,

- Eğim fazladır.
- Yağış fazladır.
- Killi topraklar bulunur.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun ortak sonuçlarından biridir?

- A) Heyelanların fazla olması
B) Tarımsal nüfusun fazla olması
C) Nüfusun kıyı kesiminde toplanması
D) Erozyonun az olması
E) Bitki örtüsünün gür olması

DATABANK

13. Aşağıdaki kentlerin hangisinde yaygın olarak görülen toprak tipi yanlış verilmiştir?

- A) Rize - Laterit
B) Adana - Alüvyon
C) Antalya - Podzol
D) Erzurum - Çernezyom
E) Konya - Step toprakları

14. Türkiye'de barajlar daha çok,

- Enerji üretimi,
- Sulama,
- İçme suyu temini için kurulur.

Buna göre, aşağıdaki bölgelerin hangisinde kurulan barajların öncelikle sulama amaçlı olduğu söylenemez?

- A) Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde
B) Ege Bölgesi'nde
C) Karadeniz Bölgesi'nde
D) Akdeniz Bölgesi'nde
E) İç Anadolu Bölgesi'nde

15. Akarsuların yatak eğimlerinin az olduğu alanlarda, nehirlerin kabarması verimli tarım alanlarının sular altında kalmasına neden olur.

Aşağıdaki ovalardan hangisi buna örnek gösterilemez?

- A) Ergene Ovası
B) Harran Ovası
C) Çukurova
D) Çarşamba Ovası
E) Gediz Ovası

21 Haziran'da gündüz süresinin farklı olmasının nedeni verilen noktaların enlem değerlerinin yani ekvatora uzaklıklarının farklı olmasıdır.

21 Mart ve 23 Eylül'de dünyanın her yerinde gece-gündüz süreleri eşittir.

Karadeniz Bölgesi'nde fındık, mısır, soya fasulyesi doğal olarak yetişirken, Akdeniz Bölgesi'nde pamuk, ve buğday ve zeytin doğal olarak yetişebilmektedir.

Bu durum, iki bölgenin aşağıdakilerden hangisi açısından kesinlikle farklı olduğunu göstermektedir?

- A) Toprak türünün
- B) Yeraltı sularının
- C) Yağış rejiminin
- D) Yağış türünün
- E) Sıcaklık ortalamalarının

22. Sebze üretimi ile iklim koşulları arasında doğru bir etkileşim vardır.

Buna göre,

- I. Karadeniz kıyılarında bulutluluğun fazla olması,
- II. Doğu Anadolu Bölgesi'nde kış mevsiminin soğuk ve uzun geçmesi,
- III. İç Anadolu Bölgesi'nde sulama olanaklarının yetersiz olması

olgularından hangilerinin Türkiye'de sebze üretimini olumsuz yönde etkilediği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

Türkiye'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisi, kıyı bölgelerindeki dağların denize göre konumunun bir sonucu değildir?

- A) Karadeniz Bölgesi'nde tarım alanlarının sınırlı olması
- B) Akdeniz'in Karadeniz'den tuzlu olması
- C) Akdeniz Bölgesi'nde nemli havanın iç kesimlere girememesi
- D) Karadeniz ve Akdeniz bölgelerinde doğal li-manların sınırlı olması
- E) Ege Bölgesi'nin iç kesimlerle ulaşımının kolay olması

DATABANK

1. Erzurum – Kars ve Çatalca – Kocaeli bölümlerinde büyükbaş hayvancılık faaliyeti gelişmesine rağmen farklı yöntemler uygulanarak yapılmaktadır.

- I. İklim
- II. Bitki örtüsü
- III. Pazarlama koşulları

Yukarıda verilenlerden hangileri bu farklılığı ortaya çıkaran nedenlerdir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

2. Depremler, oluşumlarına göre tektonik, volkanik ve çöküntü olmak üzere üçe ayrılır. Tektonik depremler kırık hat boyunca olurken, volkanik depremler ancak bir volkanın patlaması ile meydana gelir. Çöküntü depremler ise karstik arazilerde oluşan çökmelerdir.

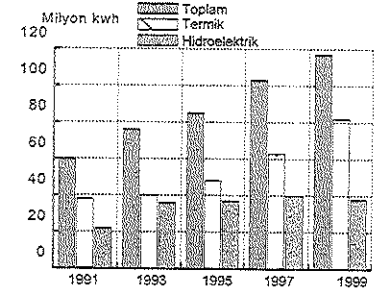
Buna göre, aşağıdaki bölümlerin hangisinde çöküntü deprem görülme olasılığı en çoktur?

- A) Antalya Bölümü'nde
- B) Doğu Karadeniz Bölümü'nde
- C) Erzurum – Kars Bölümü'nde
- D) Asil Ege Bölümü'nde
- E) Dicle Bölümü'nde

3. Türkiye'de, aşağıdaki tarım ürünlerini işleyen sanayi tesislerinden hangisi ülke geneline daha fazla yayılmıştır?

- A) Çay
- B) Fındık
- C) Tütün
- D) Zeytin
- E) Şekerpancarı

4. Aşağıdaki grafikte Türkiye'nin 1991–1999 yılları arasında termik ve hidroelektrik enerji üretimi gösterilmiştir.

Yalnızca grafikteki bilgilere dayanarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) 1993 yılından sonra toplam enerji üretiminde hidroelektrik enerji üretiminin payı azalmıştır.
- B) Tüm yıllarda termik enerji üretimindeki artış hızı hidroelektrik enerji üretimindeki artış hızından fazladır.
- C) Termik ve hidroelektrik enerji üretimi arasındaki fark 1993 yılında en azdır.
- D) Verilen yıllarda toplam elektrik enerjisi üretimi sürekli artmıştır.
- E) 1999 yılında hidroelektrik enerji üretimi azalmıştır.

5. Marmara Bölgesi'nde çok sayıda akarsu olmasına rağmen, hidroelektrik santrallerinin kurulamamasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Geçirimsiz arazilerin olması
- B) Yağış rejiminin düzensiz olması
- C) Akarsuların yatak eğiminin az olması
- D) Akarsuların daha çok sulamada kullanılması
- E) Termik santrallerin daha ekonomik olması

DATABANK

• Türkiye aynı meridyenler arasında kalmak şartıyla ekvatora daha yakın bir yerde olsaydı, doğusu ile batısı arasındaki mesafe artar, yerel saat farkı değişmezdi.

• Türkiye'de dört mevsimin belirgin olarak yaşanması Türkiye'nin orta kuşakta yer aldığını gösterir.

• Türkiye'de ılıman iklim tiplerinin görülmesi matematik konunun bir sonucudur.

• Türkiye'deki akarsulardan en fazla enerji üretimi, sulama ile kullanma suyu sağlama alanlarında yararlanılır.

3. Aşağıdakilerden hangisi Antalya Bölümü'nün gelişmesini olumsuz etkileyen faktörlerden biri değildir?

- A) Toprağın verimi
- B) Ulaşım olanakları
- C) Yer şekilleri
- D) Yağış rejimi
- E) Dağların uzanış doğrultusu

10. Aşağıda verilen ova - bölge eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

Ova	Bölge
A) Susurluk	Marmara
B) Menemen	Ege
C) Amik	Akdeniz
D) Bafra	Karadeniz
E) Altınbaşak	İç Anadolu

11. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'nin dünya üzerindeki önemini artıran özelliklerinden biri değildir?

- A) İstanbul ve Çanakkale boğazlarına sahip olması
- B) Aynı anda farklı iklim özelliklerinin yaşanması
- C) Asya ve Avrupa kıtalarını birbirine bağlaması
- D) Petrol ülkelerine yakın olması
- E) Üç tarafının denizlerle çevrili olması

DATABANK

• Türkiye'de enerji tasarrufu sağlamak için 30° Doğu (İzmit) kış saati uygulaması 45° Doğu (İğdır) yaz saati uygulaması uygulanmaktadır. İzmit'in yerel saatinin ortak saat olarak kullanıldığı dönemde Türkiye'de kış mevsimi yaşanmaktadır. Bu dönemde Türkiye'de en uzun gece ve Güneş ışınlarının en eğik açıyla geldiği an yaşanır.

9. Türkiye'de küçükbaş hayvanlardan alınan et ve süt verimi büyükbaş hayvanlara göre daha düşük olmasına rağmen, küçükbaş hayvancılığın büyükbaş hayvancılığa oranla daha yaygın olmasının nedeni, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bozkır bitki örtüsünün yaygın olması
- B) Büyükbaş hayvan soylarının iyi olmaması
- C) Dokuma endüstrisinde yün ve tiftik ihtiyacının fazla olması
- D) Büyükbaş hayvan yetiştiriciliğinin zahmetli olması
- E) Küçükbaş hayvanların et ve sütünün daha değerli olması

10.

- I. Deri
- II. Kağıt
- III. Şeker
- IV. Kimya

Türkiye'de yukarıdakilerden hangilerinde dışa bağımlılığı daha fazladır?

- A) II ve III
- B) II ve IV
- C) I ve III
- D) III ve IV
- E) I ve II

11. Bir bölgenin nüfuslanmasına etki eden bazı faktörler şunlardır;

- Yer şekillerinin elverişli olması
- Tarım alanlarının geniş olması

Aşağıdaki bölümlerin hangisinde yukarıdaki koşullar bulunmadığı halde nüfuslanma fazladır?

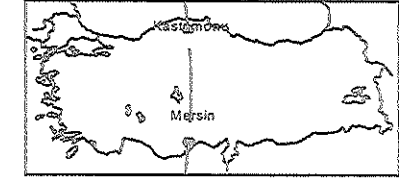
- A) Batı Karadeniz Bölümü'nde
- B) Kıyı Ege Bölümü'nde
- C) Yıldız Dağları Bölümü'nde
- D) Orta Karadeniz Bölümü'nde
- E) Adana Bölümü'nde

12. Aşağıdaki tabloda, Türkiye'nin 1992-1995 yılları arasında bazı aylara ait turizm gelirleri milyon dolar olarak verilmiştir.

Ay	1992	1993	1994	1995
Ocak	111	158	185	174
Şubat	95	100	134	184
Temmuz	485	489	497	632
Ağustos	573	527	673	837

Bu tablodan yararlanılarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Şubat ayı turizm gelirinde sürekli artış olmuştur
- B) Verilen yılların tümünde turizm gelirinin en yüksek olduğu ay Ağustos'tur.
- C) Temmuz ayı turizm gelirinde en fazla artış 1995 yılında olmuştur.
- D) Verilen yılların tümünde turizm gelirinin en az olduğu ay Şubat ayı olmuştur.
- E) Ağustos ayı turizm gelirinde 1993 yılında bir önceki yıla göre azalma olmuştur.

Yukarıdaki haritada gösterilen Kastamonu ve Mersin için;

- I. Yerel saat,
- II. Güneş'in önünden geçiş hızı,
- III. Güneş'in gün içinde tepe noktasına gelme anı,
- IV. gölge boyu,

özelliklerinden hangilerinin yıl boyunca aynı olduğu söylenebilir?

- A) II ve III
- B) II ve IV
- C) I ve III
- D) I ve IV
- E) I ve II

13. Aşağıdaki Türkiye haritasında ormanlık alanların dağılışı gösterilmiştir.

Bu dağılımda,

- I. dağların uzanış doğrultusu,
- II. yükselti,
- III. denize göre konum

faktörlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

DATABANK

• Türkiye'de temmuz ve ağustos aylarının çok sıcak olması dağların güneye bakan yamaçlarının kuzey yamaçlarından daha sıcak olması ve kuzeyden esen rüzgârların hava sıcaklığını düşürmesi Türkiye'nin kuzey yarım kürenin orta kuşağında yer aldığına kanıttır.

Aşağıdaki ürünlerden hangisi, Türkiye'nin kıyı bölgelerinin tümünde yetiştirilir?

- A) Muz B) Zeytin
C) Pamuk D) Fındık
E) Çay

Aşağıdaki yeraltı kaynaklarından hangisi Yükarı Kızılırmak Bölümü'nün ekonomisinde önemli yer tutar?

- A) Demir B) Krom
C) Bakır D) Bor
E) Alüminyum

Türkiye'de, son yıllarda pamuk ekim alanının artmasında, aşağıdakilerden hangisinin en çok etkili olduğu söylenebilir?

- A) Dokumacılığın gelişmesi
B) İklim koşullarının değişmesi
C) Seracılığın önem kazanması
D) Gübre kullanımının artması
E) Sulamanın yaygınlaşması

DATABANK

- ⊗ Bir akarsuda mendereslerin artması; uzunluğunun arttığı, hızının azaldığı, yatak eğiminin azaldığı, aşındırma gücünün azaldığını gösterir.
- ⊗ Bir bölgede yüzey şekillerinin engebeli olması; tarım alanlarının kısıtlı olmasına, kısa mesafelerde sıcaklığın değişmesine, akarsuların derin vadiler oluşturmaya ve bitki örtüsünün çeşitli olmasına neden olur.

1. Küçükbaş hayvancılığın yaygın olduğu alanlarda halı ve kilim dokumacılığı yapılır.

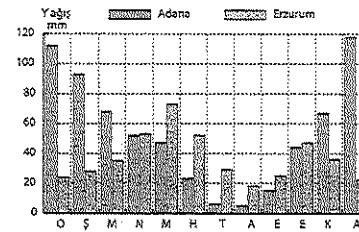
Buna göre;

- I. Kayseri
II. Rize
III. Uşak

İllerinden hangilerinde halıcılık ve kilimcilik gelişmiştir?

- A) I ve II B) Yalnız II
C) I ve III D) Yalnız III
E) II ve III

2. Aşağıdaki grafikte iki kentin aylara göre yağış miktarları verilmiştir.

Grafığe bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kentlerin en yağışlı mevsimleri birbirinden farklıdır.
B) Adana'nın yağış miktarı daha fazladır.
C) Erzurum'da kar yağışı daha fazladır.
D) Adana'nın yağış rejimi düzensizdir.
E) Yaz mevsiminde Erzurum'un yağış miktarı daha fazladır.

Son yıllarda Türkiye'deki kırsal nüfus oranında hızlı bir düşüş, kent nüfus oranında ise hızlı bir artış olduğu gözlenmektedir.

Yukarıdaki duruma yol açan temel etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kırsal kesimden şehirlere göç olması
B) Kentlerdeki doğum oranının artması
C) Kırsal kesimde doğum oranının azalması
D) Kırsal kesimde alt yapı hizmetlerinin yaygınlaşması
E) Kırsal alanlarda yaşlı nüfus oranının artması

Türkiye'de, yağışlı geçen bir yıl içinde aşağıdakilerin hangisinde artış olması beklenmez?

- A) Nadas alanlarında
B) Meradaki hayvanların süt üretiminde
C) Otlakların veriminde
D) Barajların su seviyesinde
E) Taban suyu seviyelerinde

Aşağıdaki illerin hangisinde yıl içinde turizme bağlı olarak nüfus miktarındaki oransal değişim diğerlerinden daha fazladır?

- A) Çanakkale B) Muğla
C) İzmir D) Samsun
E) Kayseri

DATABANK

- ⊗ Sınırlarımızın dışında doğup sınırlarımız içine dökülen akarsular Meriç ve Asî'dir. Sınırlarımızın içinde doğup sınırlarımızın dışına dökülen akarsular ise Fırat, Dicle, Aras, Kura ve Çoruh'tur.
- ⊗ Dağların denize dik veya paralel uzanması; kıyı şekillerini, denizelliğin etki alanını, hâkim rüzgâr yönü ve vadi tiplerini etkiler.

Türkiye'deki yer şekillerinin dağılışını gösteren bir haritadan, aşağıdakilerden hangisiyle ilgili bilgi edinilebilir?

- A) Nüfus yoğunluğunun fazla olduğu alanlar
- B) Bitki türlerinin dağılışı
- C) Akarsuların rejimleri
- D) Yeraltı kaynaklarının zengin olduğu alanlar
- E) Ulaşımın kolay olduğu alanlar

Türkiye'deki kırsal alanlarda

- İç Anadolu Bölgesi'nde toprak ve kerpiç evler
- Akdeniz Bölgesi'nde taş evler
- Karadeniz Bölgesi'nde ahşap evler yaygındır.

Bölgelerde ev yapımında kullanılan malzemelerin farklı olması, aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Yer şekillerinin farklı olmasına
- B) Doğal çevre ve iklim koşullarının farklı olmasına
- C) Ekonomik gelişmişliklerinin farklı olmasına
- D) Nüfus yoğunluklarının farklı olmasına
- E) Denize uzaklıklarının farklı olmasına

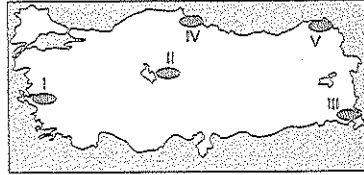
Tarım alanlarında makine kullanımı, aşağıdaki bölümlerin hangisinde en azdır?

- A) Antalya Bölümü'nde
- B) Güney Marmara Bölümü'nde
- C) Konya Bölümü'nde
- D) Orta Fırat Bölümü'nde
- E) Ergene Bölümü'nde

DATABANK

9. Aşağıdakilerden hangisinin Türkiye'deki hızlı nüfus artışından en az etkilenmesi beklenir?

- A) Kişi başına düşen milli gelir
- B) İşsizlik oranı
- C) Doğal kaynakların tüketimi
- D) Eğitim ve sağlık hizmetleri
- E) Nüfusun cinsiyete göre dağılımı

Çukurova'da yetiştirilen bir tarım ürünü yukarıdaki haritada numaralanmış yörelerin hangisinde daha rahat yetişir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- I. Dış ticaret açığının artması
- II. Tarımda çalışan nüfus oranının düşmesi
- III. Nitelikli iş gücünün önem kazanması
- IV. Demografik yatırımların artması

Yukarıda Türkiye ile ilgili verilen gelişmelerden hangisinde endüstrileşmenin etkisi en çoktur?

- A) I ve II B) I ve III
- C) III ve IV D) II ve III
- E) II ve IV

© İklim şartları, akarsu havzasının genişliği, akarsu yatağının kayalık yapısı, bitki örtüsü, akarsuyun kaynak özelliği ve arazinin eğimi debiyi etkileyen faktörlerdir.

12. Aşağıdaki bölümlerin hangisinde peribacaları daha yaygındır?

- A) Erzurum - Kars Bölümü'nde
- B) Orta Karadeniz Bölümü'nde
- C) Orta Kızılırmak Bölümü'nde
- D) Kıyı Ege Bölümü'nde
- E) Güney Marmara Bölümü'nde

13. Yukarıdaki haritada kar örtüsünün en fazla yerde kaldığı alan taranarak gösterilmiştir.

Verilen yörede karın daha uzun süre yerde kalmasında;

- I. Yükselti,
- II. Güneş ışınlarının geliş açısı,
- III. Yağış miktarı,
- IV. Denize uzaklık,

etmenlerinden hangilerinin daha fazla etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) II ve III
- C) I ve III D) I ve IV
- E) II ve IV

DATABANK

14. Türkiye'de tarım ürünlerinin çeşidine bağlı olarak hayvan türleri de değişiklik gösterir.

Buna göre, aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisinin yoğun olarak üretildiği bölgelerde küçükbaş hayvancılık daha yaygındır?

- A) Buğday B) Fındık
- C) Zeytin D) Çay
- E) Mısır

15. Aşağıdakilerden hangisi Makkari Bölümü'nün bir özelliği değildir?

- A) Yer şekilleri engebelidir.
- B) Nüfus yoğunluğu Türkiye ortalamasının altındadır.
- C) Ulaşım ağı gelişmemiştir.
- D) Yağış miktarı azdır.
- E) Sanayi gelişmemiştir.

16. Yukarı Fırat Bölümü'nde;

- I. Ferrokrom
- II. Çimento
- III. Şeker
- IV. Kağıt
- V. Cam

sanayi tesislerinden hangileri bulunmaz?

- A) I ve V B) I ve II
- C) III ve V D) II ve V
- E) IV ve V

© Türkiye'deki akarsular balıkçılık için önemli potansiyele sahiptir. Akarsuların akış yönü genelde dağların uzanışından dolayı doğu-batı doğrultusundadır. Akarsular denge profiline ulaşmamıştır. Enerji potansiyelleri fazladır. Ulaşıma elverişli değildir.

Tarım ve hayvancılık etkinlikleri göz önüne alındığında, Türkiye'de, aşağıdakilerden hangisinin ham madde üretimi diğerlerinden daha azdır?

- A) Konserve,
- B) İpekli dokuma,
- C) Deri işlemeciliği,
- D) Pamuklu dokuma
- E) Yağ

Endüstri kuruluşlarının yer seçiminde çeşitli faktörler belirleyicidir.

Karabük ve Ereğli demir – çelik fabrikalarının yer seçiminde,

- I. Hammadde kaynağına yakınlık,
- II. Enerji kaynağına yakınlık,
- III. İş gücü

faktörlerinden hangilerinin en çok etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

CEVAP ANAHTARI					
1	C	7	B	13	D
2	C	8	A	14	A
3	A	9	E	15	D
4	A	10	A	16	E
5	B	11	D	17	B
6	E	12	C	18	B

DATABANK

☞ Yeryüzündeki göl sularının tuzlu, tatlı ya da sodalı olması; gölün gideğinin olup olmaması, göl çanağının kayaç yapısı, göle ulaşan akarsuların az ya da bol su taşıması, gölün bulunduğu yerin iklim özellikleri etkilidir.

☞ Bölgede etkili gelgitin olması o akarsu ağzında delta oluşumunu etkiler.

1.

- Manisa - Soma
- Muğla - Yatağan
- K. Maraş - Elbistan

Yukarıdaki merkezlerin tümünde çıkartılan yeraltı kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Demir
- B) Bakır
- C) Linyit
- D) Kükürt
- E) Mermer

2. Türkiye'de,

- Ham maddeye duyulan gereksinimin artması,
- Enerji tüketiminin artması,
- Çalışan nüfus içinde nitelikli işçi payının artması,

aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Eğitim düzeyinin yüksek olduğunun
- B) Ham madde üretiminin yetersiz olduğunun
- C) Sanayinin gelişmekte olduğunun
- D) Kentleşme oranının yüksek olduğunun
- E) Enerji üretiminin yetersiz olduğunun

3. Doğu Anadolu Bölgesi'nde yetiştirilen aşağıdaki ürünlerden hangisinin yetiştirme alanı, doğal koşullar yönünden diğerlerine göre daha sınırlıdır?

- A) Pamuk
- B) Üzüm
- C) Buğday
- D) Arpa
- E) Şekerpancarı

4. Aşağıdaki kentlerden hangisinin nüfuslanmasında,

- İklim ve yer şekillerinin elverişli olması,
- Tarım alanlarının geniş olması,
- Endüstrinin gelişmiş olması,
- Ulaşım koşullarının elverişli olması

etmenlerinden tümü etkili olmuştur?

- A) Zonguldak
- B) İstanbul
- C) Bursa
- D) Konya
- E) Antalya

5. Akdeniz Bölgesi'nde karstik arazinin yaygın olmasının,

- I. Seracılık için elverişli olması,
 - II. Karstik oluşumlu göllerin olması,
 - III. Yeraltı sularının bol miktarda kireç içermesi,
- sonuçlarından hangilerine yol açtığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

DATABANK

☞ Bir akarsu vadisinde yatak eğiminin az olduğu yerlerde menderesler oluşur.

☞ Karadeniz'den Marmara'ya doğru olan üst akıntının oluşmasında Karadeniz'in büyük akarsularla beslenmesi, bol yağışlı bir bölgede bulunması, buharlaşmanın az ve yüzeyinin Marmara'ya göre daha yüksek olması etkilidir.

Aşağıdaki şehirlerin hangisinde nüfus yoğunluğunun mevsimden mevsime değişmesi diğerlerinden farklı bir nedene bağlıdır?

- A) Alanya
B) Muğla
C) Bodrum
D) Adana
E) Kuşadası

Doğu Karadeniz Bölümü'nde,

- Yer şekillerinin engebeli,
- Tarımla uğraşan kişi sayısının fazla,

olmasının ortak sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarımsal nüfus yoğunluğunun fazla olması
B) Yayla turizminin gelişmesi
C) Büyükbaş hayvancılığın yaygın olması
D) Çay tarımının yapılması
E) Tarımda makineleşmenin zor olması

Aşağıda, Türkiye'deki bazı sanayi kolları ve bu sanayi kollarının bulunduğu merkezler verilmiştir.

Bunlardan hangisinin bulunduğu yer yanlış verilmiştir?

<u>Sanayi kolları</u>	<u>Merkezler</u>
A) Demir-çelik	İskenderun
B) Petro kimya	İzmir
C) Porselen	Kütahya
D) Cam	Mersin
E) Kağıt	Edirne

9. Türkiye'de batıdan doğuya doğru yükseltinin artması,

- I. Kar örtüsünün yerde kalma süresi,
- II. Yetiştirilen tarım ürünleri,
- III. Gerçek sıcaklık ile indirgenmiş sıcaklık arasındaki fark,

özelliklerinden hangilerinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

18. Aşağıdaki tabloda sayım yıllarına göre Türkiye'deki nüfus miktarı verilmiştir.

Sayım Yılı	Nüfus Miktarı (Milyon)
1975	40.3
1980	44.7
1985	50.7
1990	56.5
2000	67.8

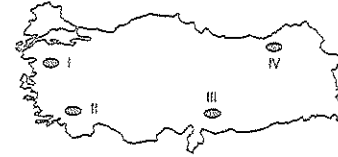
Tablodaki bilgilerden yararlanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İşsiz nüfus sayısına
B) Kadın nüfusunun oranına
C) Nüfus artış hızına
D) Nüfus yoğunluğuna
E) Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımına

11. Aşağıdaki akarsulardan hangisinin akımında kar ve buzul erimelerinin etkisi en fazladır?

- A) Aras
B) Yeşilirmak
C) Gediz
D) Sakarya
E) Kızılırmak

12. Kalkerli arazilerde görülen yer şekillerinden biri de travertenlerdir. Bu şekillerin yaygın olduğu yerler turizm etkinliklerinin yoğun olduğu alanlardır.

Yukarıdaki taralı alanlardan hangisinde tra-
vertenler nedeniyle turizm yoğunluğu daha
fazladır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) II ve III
D) I ve IV
E) I ve III

10. Marmara Bölgesi;

- Yükseltinin en az olduğu bölgedir.
- Diğer iklimler arasında geçiş alanıdır.
- Ulaşım ağının en gelişmiş olduğu bölgedir.

Aşağıdakilerden hangisi Marmara Bölgesi'nin yukarıdaki özellikleriyle doğrudan ilgili değildir?

- A) Yetiştirilen tarım ürünlerinin çeşitli olması
B) Akarsularda enerji üretiminin az olması
C) Ekili – dikili alanların fazla olması
D) Sanayi tesislerinin fazla olması
E) Turizm gelirinin fazla olması

14. Pamuk, zeytin ve turunçgillerin yaygın olarak yetiştirildiği bir bölgenin iklim özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve yağışlıdır.
B) Yazlar serin, kışlar ılık, her mevsimi yağışlıdır.
C) Yazlar yağışlı, kışlar soğuk ve kar yağışlıdır.
D) Yazlar kurak, kışlar soğuk ve kar yağışlıdır.
E) Yazlar sıcak ve yağışlı, kışlar ılıktır.

59

- I. İklim
- II. Yer şekilleri
- III. Yeraltı kaynakları
- IV. Denize göre konum

Türkiye’de nüfusun dağılışında etkili olan en önemli iki etmen yukarıdakilerden hangileridir?

- A) I ve II
C) II ve III
E) I ve III

- İzmir
- Adana
- İstanbul

Yukarıda verilen kentlerin ortak özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Nüfus yoğunluğunun fazla olduğu illerdir.
B) Ulaşımın gelişmiş olduğu illerdir.
C) Sanayinin gelişmiş olduğu illerdir.
D) Yaz mevsiminde göç alan illerdir.
E) Kalkınma düzeyi yüksek olan illerdir.

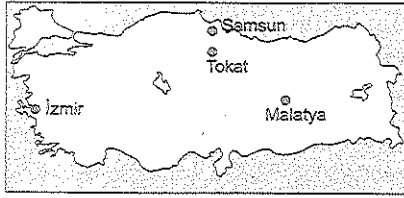
🍌 Kıta sahalarının geniş olduğu bir yerde delta ve lagün oluşur.

Gece-gündüz sıcaklık farkının yüksek olduğu yerlerde mekanik çözülme fazladır.

• İklimin kurak ya da yarı kurak olması, eğim ve engebenin fazlalığı, bitki örtüsünün cılız olması, toprağın yapısının gevşek olması, tarlaların nadısa bırakılması ve meraların aşırı otlatılması erozyonu hızlandırır.

• Eğim, yaş, yerçekimi, tabakaların uzunluğu ve tabakaların yapısı heyelanın oluşmasını etkiler.

Aşağıdaki Türkiye haritasında sigara fabrikalarının kurulduğu bazı iller verilmiştir.

Bu illerde sigara fabrikasının kurulması, aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Yazların kurak olmasıyla
- B) Yeterli ham maddenin bulunmasıyla
- C) Tüketiminin fazla olmasıyla
- D) Kışların ılık geçmesiyle
- E) Ulaşımının kolay olmasıyla

Türkiye'nin en doğusu ile en batısı arasında 76 dakika yerel saat farkı vardır.

Bu bilgilerden yararlanılarak, Türkiye'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisine ulaşılabilir?

- A) Kuzeyi ile güneyi arasındaki yatay uzaklığına
- B) Başlangıç meridyenine olan uzaklığına
- C) Bulunduğu yarımküreye
- D) Doğusuyla batısı arasındaki meridyen farkına
- E) Doğu - batı yönündeki kuş uçuşu uzaklığına

DATABANK

CEVAP ANAHTARI

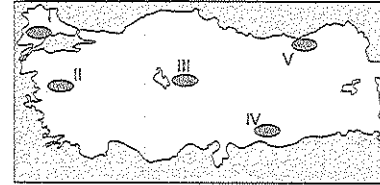
1	C	7	A	13	E
2	C	8	E	14	A
3	A	9	E	15	A
4	C	10	C	16	D
5	D	11	A	17	B
6	D	12	B	18	D

- Ülkemizde çernozyum topraklarının görüldüğü Erzurum-Kars platolarında iklimin elverişsiz olması tarımı etkilemiştir.
- Göller yöresindeki Saldı, Suğla, Batı Toroslar'daki Elmalı, Kestel, Avlan ve Kızılören gölleri birer karstik göldür.

1. Akdeniz ikliminin karakteristik ürünleri olan, zeytin ve turunggillerin, Doğu Karadeniz Bölümü'nün bazı kesimlerinde az da olsa yetiştirilmesi, bölümün aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle ilgilidir?

- A) Yıkanmış toprakların olmasıyla
- B) Güneşli gün sayısının az olmasıyla
- C) Yağış miktarının fazla olmasıyla
- D) Kış mevsiminin ılık olmasıyla
- E) Her mevsim bol yağış almasıyla

2. Bir bölgenin gerçek alanı bulunurken arazideki yükselti ve çukurluklar hesaplanır. İzdüşüm alan belirlenirken ise her yer düz olarak kabul edilir.

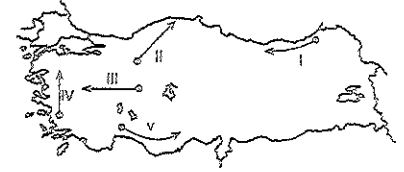

Buna göre, yukarıdaki haritada numaralanmış olan yörelerin hangisinde gerçek alan ile izdüşüm alan arasındaki fark en fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Türkiye'de çeşitli iklim tiplerinin görülmesinde aşağıdakilerden hangisi en az etkilidir?

- A) Batıdan doğuya doğru yükseltinin artması
- B) Batı kıyıların girintili - çıkıntılı olması
- C) Orta kuşakta olması
- D) Etrafının denizlerle çevrili olması
- E) Kısa mesafede yer şekillerinin değişiklik göstermesi

Haritada numaralandırılarak gösterilen noktalardan oklar yönündeki hatlardan hangisinde ulaşım kolay, yol yapım maliyeti azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Aşağıdaki şehirlerin hangisinde güneş enerjisinden, en verimli şekilde yararlanmak mümkündür?

- A) Ankara B) Adana
- C) Sivas D) Trabzon
- E) Artvin

- I. Genellikle üzeri alüvyonlarla örtülüdür.
- II. Sulamaya ihtiyaç duyulmaz.
- III. Ortalama yükseltileri azdır.
- IV. Birim alanda alınan verim fazladır.

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'deki kıyı ovalarının genel özelliklerinden değildir?

- A) I ve II B) II ve III
- C) III ve IV D) Yalnız II
- E) II ve IV

DATABANK

- Türkiye'de yükseltinin batıdan doğuya doğru artması ile sıcaklık azalır. Sıcaklık farkı artar. Fiziksel ufalanma artar. Tarım ürünlerindeki çeşitlilik azalır. Kar yağışı ve don olayı artar. Tarım ürünlerinin olgunlaşma süresi uzar.

- I. Petrol
- II. Bakır
- III. Pamuk
- IV. Yeşil mercimek

Güneydoğu Anadolu Bölgesi yukarıda verilen ürünlerin hangilerinde üretimde ilk sırada yer alır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) I, III ve IV
- D) II ve IV
- E) I, II, III ve IV

Aşağıdakilerden hangisi Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yer şekillerinin sade bir yapıda olmasının doğrudan bir sonucu değildir?

- A) Bölge içi ulaşımın kolay olması
- B) Tarımda makine kullanımının fazla olması
- C) Küçükbaş hayvancılığın yaygın olması
- D) Farklı yörelerinde iklim özelliklerinin benzerlik göstermesi
- E) Tarım alanlarının fazla olması

Aşağıdaki bölümlerin hangisinde, endüstride çalışan kişi sayısı diğerlerinden daha fazladır?

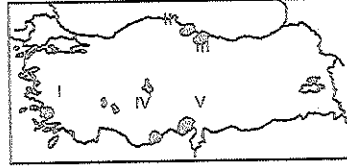
- A) Güney Marmara Bölümü'nde
- B) Orta Kızılırmak Bölümü'nde
- C) İç Batı Anadolu Bölümü'nde
- D) Antalya Bölümü'nde
- E) Orta Karadeniz Bölümü'nde

DATABANK

© Kıvrılan tabakalarda oluşan hors ve grabenler ülkemizde en fazla Ege Bölgesi'nde görülür.

© Erzurum-Kars platosu en yüksek ve en büyük platomuzdur. Bu platoda yaz kuraklığı yoktur. Volkanizmaya bağlı olarak oluşmuştur.

10. Yukarıdaki haritada Türkiye'nin önemli ovalarından bazıları taranarak gösterilmiştir.

Kaç numara ile gösterilen ova, Seyhan ve Ceyhan akarsularının taşıdığı alüvyonlarla oluşmuştur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

11. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de erozyonu önleme çalışmalarından biri olamaz?

- A) Tarım alanlarını suyun akışı yönünde sürmek
- B) Eğimli yamaçları basamaklandırmak
- C) Otlak ve meralarda aşırı otlatmayı engellemek
- D) Eğimli arazilerde ağaçlandırmaya yapmak
- E) Nadase bırakılan arazileri azaltmak

12. Doğu Anadolu Bölgesi'nde, nüfus yoğunluğunun az olmasında aşağıdakilerden hangisi en az etkilidir?

- A) Yüzölçümünün büyük olması
- B) Arazinin engebeli olması
- C) Yeraltı kaynaklarının az olması
- D) Endüstrinin gelişmemiş olması
- E) Başka bölgelere göçün fazla olması

13. Aşağıda verilen yörelerin hangisinde turizmin gelişmesinde termal kaynaklar önemli yer tutar?

- A) Bodrum
- B) Uludağ
- C) Çeşme
- D) Kütahya
- E) Ürgüp - Göreme

14. Ankara'da yatay düzleme dik yerleştirilmiş 1 m boyundaki bir cismin, gölge boyunu gözlemleyen bir araştırmacının gözlem sonuçlarından bazıları aşağıda verilmiştir.

- I. 21 Haziran tarihinde cismin gölgesi en kısa olmaktadır.
- II. Cismin gölgesi hiçbir zaman sıfır olmamaktadır.
- III. Cismin gölgesi yıl boyu kuzeye düşmektedir.

Bu gözlemlerden hangileri, Ankara'nın Kuzey Yarım Küre'de olduğunu kanıtlar?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

15. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de tarla tarımında birim alandan alınan ürün miktarını artıracak çalışmalardan biri değildir?

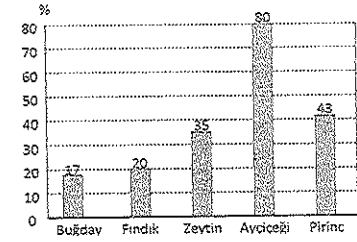
- A) Tarım alanlarının genişletilmesi
- B) Bilinçli gübre kullanımının yaygınlaştırılması
- C) Sulama olanaklarının artırılması
- D) Toprak analizinin yapılması
- E) Tohum ıslahı çalışmalarının yapılması

DATABANK

© Türkiye'de deprem riski az olan yerler Konya, Karaman, Taşeli platosu, Mardin-Midyat ve Ergene havzasıdır.

© Ege kıyılarında enine kıyı tipi Karadeniz kıyılarında boyuna kıyı tipi görülür.

16. Aşağıdaki grafik, Marmara Bölgesi'nde üretilen bazı tarım ürünlerinin Türkiye'nin toplam üretimi içindeki oranlarını göstermektedir.

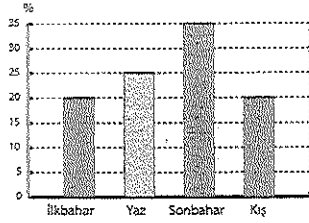
Yalnızca grafikteki bilgilere dayanarak, aşağıdaki sonuçların hangisi çıkarılamaz?

- A) Bölgede iklim çeşitliliği görüldüğü
- B) Ayçiçeği üretiminde bölgenin birinci olduğu
- C) Bölgede tarımsal ürünleri işleyen endüstri kuruluşlarının geliştiği
- D) Bölgede kış ılıklığının yaşandığı yörelerin olduğu
- E) Bölgedeki fındık üretim oranının buğday üretim oranından fazla olduğu

17. Aşağıdaki bölgelerin hangisinde linyitle çalışan termik santral sayısı daha fazladır?

- A) İç Anadolu Bölgesi'nde
- B) Karadeniz Bölgesi'nde
- C) Marmara Bölgesi'nde
- D) Akdeniz Bölgesi'nde
- E) Ege Bölgesi'nde

11. Aşağıda, Türkiye'deki bir yörenin yağış rejimi gösterilmiştir.

Aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisinin bu yörede yetişmesi daha kolaydır?

- A) Mısır B) Arpa
C) Pamuk D) Mercimek
E) Ayçiçeği

CEVAP ANAHTARI

1	D	7	B	13	D
2	E	8	C	14	D
3	B	9	A	15	A
4	C	10	E	16	C
5	B	11	A	17	E
6	D	12	C	18	A

DATABANK

☞ Türkiye'nin genç bir ülke olduğunu, sıcak su kaynaklarının fazla olması, kırıkly yapının yaygın olması, deprem riskinin yüksek olması gibi özellikler kanıtlar.

☞ Türkiye'de yükseltisi fazla olan ova ve platoların oldukça geniş alanlar kaplaması epirojeniz faaliyetlerin sonucudur.

1. Doğu Karadeniz Bölümü Türkiye'nin en fazla göç veren bölümdür. Bölümün fazla göç vermesinde;

- I. Tarımda makineleşme,
II. Sanayinin gelişmemiş olması,
III. Yer şekillerinin engebeli olması,
IV. Balıkçılığın önemli geçim kaynağı olması,

etmenlerinden hangileri etkilidir?

- A) I ve II B) Yalnız II
C) II ve III D) Yalnız IV
E) III ve IV

2. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de enlemin etkisine bağlı olarak azalır?

- A) Kuzeye gidildikçe gece - gündüz süreleri arasındaki fark
B) Güneye gidildikçe çizgisel hız
C) Batıdan doğuya gidildikçe sıcaklık
D) Kuzeye gidildikçe denizlerin tuzluluğu
E) Kuzeye gidildikçe gölge boyu

3. Aşağıdaki bölgelerin hangisinde,

- Pamuk,
- Buğday,
- Fındık,

ürünlerinin üçüde yetiştirilir?

- A) Akdeniz Bölgesi'nde
B) Karadeniz Bölgesi'nde
C) Marmara Bölgesi'nde
D) Doğu Anadolu Bölgesi'nde
E) Güneydoğu Bölgesi'nde

4. Ülkemizde;

- Taşeli Platosu
- Yıldız Dağları Bölümü
- Menteşe Yöresi
- Hakkâri Bölümü

nüfus yoğunluğunun az olduğu yerlerdir.

Verilen yerlerde nüfusun az olması aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Ormanlık alanların fazla olmasıyla
B) Yer şekillerinin dağlık ve engebeli olmasıyla
C) Yağış miktarının fazla olmasıyla
D) Arazinin verimsiz olmasıyla
E) Kışların soğuk geçmesiyle

5. Aşağıda verilen yargılardan hangisi, Yıldız Dağları Bölümü ile Menteşe Yöresi'nin ortak özelliklerinden değildir?

- A) Nüfus yoğunluğunun az olması
B) Yer şekillerinin dağlık olması
C) Yağış miktarının fazla olması
D) Yaz aylarında turizmin etkisiyle nüfusun artması
E) Sanayinin gelişmemiş olması

6. Yatak eğimleri dikkate alındığında aşağıdaki nehirlerden hangisi rafting sporu için en elverişlidir?

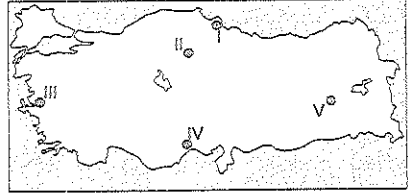
- A) Çoruh B) Meriç
C) Gediz D) Sakarya
E) Gönen

DATABANK

☞ Türkiye orta kuşak ülkesi olduğundan Türkiye'de en az etkiye sahip dış kuvvet buzullardır.

☞ Nem ve yağışın fazla olduğu yerlerde kimyasal çözülmede fazladır.

☞ Türkiye'de Konya, Van Gölü, Tuz Gölü ve Gölleler Yöresi kapalı havzalardır.

Yukarıdaki Türkiye haritası üzerinde numaralandırılmış yerlerden hangisinde petrol rafinerisi yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Aşağıdakilerden hangisi Marmara Bölgesi'nde yapılan tarımsal faaliyetlerin özelliklerinden biri değildir?

- A) Tarım ürünlerinin çeşitliliği fazladır.
B) Tarımda makine kullanımı yaygındır.
C) Ekili-dikili alanların oranı fazladır.
D) Dış satımında tarımsal ürünler önemli yer tutar.
E) Bazı ürünlerin üretiminde birinci sırada yer alır.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'yle Doğu Anadolu Bölgesi karşılaştırıldığında, aşağıdakilerden hangisi Güneydoğu Anadolu Bölgesi için söylenemez?

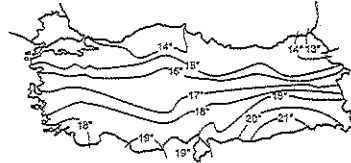
- A) Yer şekilleri daha sadedir.
B) Bölge içinde yol yapım maliyeti daha azdır.
C) Yaz sıcaklığı daha fazladır.
D) Yeraltı kaynakları daha çeşitlidir.
E) Karın yerde kalma süresi daha kısadır.

DATABANK

☛ Meriç, Bakırçay, Gediz ve Büyük Menderes Ege Denizi'ne dökülür.

☛ Türkiye'nin sıcak su kaynakları açısından zengin olması levhaların sınırında yer alması ve fay hatlarının yaygın olmasıyla açıklanır.

Aşağıdaki haritada, Türkiye'nin deniz seviyesine indirgenmiş yıllık sıcaklık ortalamalarının dağılışı verilmiştir.

Buna göre, sıcaklıkların dağılışında,

- I. Enlem,
II. Denize uzaklık,
III. Yükselti

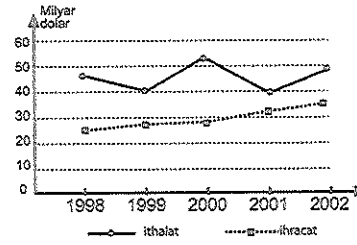
faktörlerinden hangileri etkilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III
C) II ve III D) I ve III
E) I ve II

Aşağıdaki tarım ürünlerinden hangilerinin, Türkiye'deki yetiştirme alanı diğerlerine oranla daha geniştir?

- A) Pamuk – Turunçgil
B) Tütün – Pirinç
C) Mısır – Fındık
D) Üzüm – Çay
E) Buğday – Şekerpancarı

Aşağıdaki grafikte Türkiye'nin 1998–2002 yılları arasındaki ithalat ve ihracat değerleri verilmiştir.

Grafike bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Bütün yıllarda dış ticarete açık vardır.
B) İhracat ve ithalattaki değişimler paralellik göstermektedir.
C) İthalatta sürekli artış olmuştur.
D) 2000 yılında dış ticaret açığı en az olmuştur.
E) İhracatta sanayi ürünlerinin payı en fazladır.

13.

- I. Rüzgâr gücü
II. Jeotermal kaynaklar
III. Linyit
IV. Doğalgaz

Yukarıdaki enerji kaynaklarından hangileri çevre dostu ve ekonomiktir?

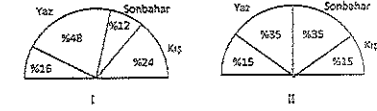
- A) I ve II B) II ve III
C) III ve IV D) I ve IV
E) II ve IV

DATABANK

☛ Bitki örtüsünün cılız olduğu yerlerde hem rüzgâr hem de akarsu erozyonu etkili olur.

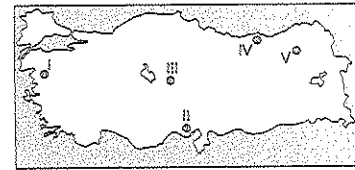
☛ Akarsu aşındırma şekilleri şunlardır: vadi, menderes, peri pacaları, dev kazanı, peneplen, kırgıboylar ve sekidir.

Aşağıda Türkiye'deki iki kentin yağış rejimi verilmiştir.

Bu kentler için aşağıdakilerden hangisine doğrudan ulaşılabilir?

- A) I. Kentte yaz mevsiminde düşen yağış miktarı II. kentten daha fazladır.
B) Kentlerde yaz kuraklığı isteyen tarım ürünlerinin yetiştirilmesi zordur.
C) I. Kentte kış ılıkılığı isteyen tarım ürünleri yetiştirilir.
D) Her iki kentte de tarımda sulama gereksinimi fazladır.
E) II. Kentte akarsu rejimleri daha düzensizdir.

Yukarıdaki Türkiye haritasında numaralandırılmış yerlerden hangisinde, aynı cins tarım ürünleri daha erken olgunlaşır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- I. Kâğıt
- II. Petro – Kimya
- III. Alüminyum
- IV. Demir – Çelik

Yukarıdaki sanayi faaliyetlerinden hangileri Antalya Bölümü'nde gelişmiştir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV
- E) I ve IV

Türkiye'de çay tarımının yapıldığı bir yöreye ilgili,

- I. Bol ve düzenli yağış alır.
- II. Yıllık sıcaklık farkı fazladır.
- III. Toprakta tuz ve kireç oranı azdır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

Sulama imkânları sınırlı olmasına rağmen İç Anadolu Bölgesi buğday üretiminde birinci sıradadır.

Bu durum, bölgenin aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Gübre kullanımının fazla olmasıyla
- B) Nadas tarımının yaygın olmasıyla
- C) Toprakların verimli olmasıyla
- D) Tarımla uğrasan kişi sayısının fazla olmasıyla
- E) Tarım alanlarının geniş olmasıyla

DATABANK

☞ Karstik aşındırma şekilleri şunlardır: Lapa, dolin, uvala, obruk, polye, mağara ve düden'dir.

☞ Marmara Bölgesindeki Kapıdağ ve Karadeniz Bölgesi'ndeki Sinop tomboloya örnektir.

- I. Arpa
- II. Şekerpancarı
- III. Pamuk
- IV. Turunçgil
- V. Tufanda sebze

Yukarıdaki tarım ürünlerinden hangileri, ekonomik değerinin düşük olması nedeniyle, Akdeniz Bölgesi'nin kıyı kesiminde fazla üretilemez?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) I ve V
- E) I ve IV

2. Aşağıdakilerden hangisi, Marmara Denizi'ne bağlı bir koy iken, dalgaların kapatmasıyla göl durumuna gelmiştir?

- A) Ulubat Gölü
- B) Manyas Gölü
- C) İznik Gölü
- D) Küçük Çekmece Gölü
- E) Marmara Gölü

3. Aynı bölgede yer almalarına rağmen Rize'nin Samsun'dan daha fazla yağış almasının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

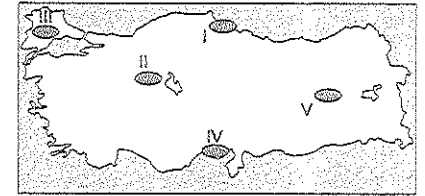
- A) Rize'nin soğuk rüzgarlara kapalı olması
- B) Samsun'da dağların kıydan uzaklaşmış olması
- C) Rize'de kıta sahasının daha dar olması
- D) Samsun'da bitki örtüsünün daha seyrek olması
- E) Rize'nin sıcaklık ortalamasının daha fazla olması

- I. Yaz yağışlarının fazla olduğu alanlar da büyükbaş hayvancılık yapılır.
- II. Kümes hayvancılığı daha çok büyük kentler çevresinde yapılır.
- III. Kıl keçisi yetiştiriciliği yer şekillerinin sade olduğu alanlarda yaygındır.
- IV. Ahır hayvancılığı daha çok kırsal alanlarda gelişmiştir.

Türkiye'de hayvancılıkla ilgili yukarıdaki genellemelerden hangileri doğrudur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

Aşağıdaki haritada Türkiye'deki ovalardan bazıları, taranarak gösterilmiştir.

Bu ovalarla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) IV numaralı ovada, ürünlerin olgunlaşma süresi daha kısadır.
- B) En fazla zeytin III numaralı ovada yetiştirilir.
- C) II numaralı ovada soğuğa dayanıklı ürünler yetiştirilir.
- D) I numaralı ova, sulamaya en az ihtiyaç duyar.
- E) V numaralı ovada daha çok sanayi ürünleri yetiştirilir.

DATABANK

☞ Bir Türkiye fiziki haritasında Marmara Bölgesinde yeşil renk ve tonların daha çok kullanılmasının nedeni ortalama yükseltisinin az olmasıdır.

☞ Bir akarsudan sulama amaçlı yararlanabilmek için akarsuyun düz, sade bir coğrafi yapıda sakin bir akış göstermesi gerekir.

- I. Yeraltı kaynakları
- II. Toprağın verimliliği
- III. Sanayi

Yukarıda nüfusun dağılımında etkili olan bazı etmenler verilmiştir.

Aşağıdaki kentlerden hangisi sırasıyla bu etmenlere örnek gösterilebilir?

I	II	III
A) İstanbul	Samsun	İzmir
B) Batman	Ankara	Rize
C) Bursa	Samsun	Artvin
D) Zonguldak	Adana	İzmit
E) Kayseri	Antalya	Muğla

7. Sanayi kuruluşlarının yoğun ve nüfusun kalabalık olduğu yerlerden geçen akarsularda kirlenme daha çok olmaktadır.

Buna göre, aşağıdaki akarsulardan hangisinin de su kirliliği daha fazladır?

- A) Dicle Nehri'nde
- B) Çoruh Nehri'nde
- C) Kızılırmak Nehri'nde
- D) Sakarya Nehri'nde
- E) Fırat Nehri'nde

- Karasal iklim şartları altındadır.
- Hâkim bitki örtüleri bozkişir.

Yukarıda verilen özellikler, aşağıdaki platolardan hangisinde **görülmez**?

- A) Haymana Platosu'nda
- B) Obruk Platosu'nda
- C) Cihanbeyli Platosu'nda
- D) Uzunyayla Platosu'nda
- E) Taşeli Platosu'nda

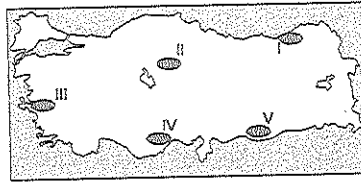
- Hereke
- Uşak
- Kula
- Gördes
- Bünyan

Bu yerleşim yerlerinde aşağıdaki el sanatlarından hangisi daha çok gelişmiştir?

- A) Tahta oymacılığı
- B) Bakır işlemeciliği
- C) Çinicilik
- D) Halıcılık
- E) E) Mermercilik

10. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de nüfus artışının fazla olmasının yol açtığı sorunlardan biridir?

- A) Ortalama yaşam süresinin uzaması
- B) Nitelikli işgücünün artması
- C) Konut ihtiyacının artması
- D) Vergi gelirlerinin artması
- E) Üretimin artması

Sıcaklık farkı az olan yerde, kireçsiz ve yıkanmış topraklarda yetişebilen bir bitki, haritada numaralanmış yerlerin hangisinde daha kolay yetişir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

DATABANK

• Bir akarsu farklı iklimlerden geçerse karma rejimli akarsu adını alır. Karma rejimli akarsuya örnek Kızılırmaktır.

• Beyşehir gölünün sularından içme ve kullanma suyu olarak yararlanılabilmesinde fazla sularını yer altı ve yer üstü gıdağınlarıyla dışarıya akıtılması etkilidir.

12. Türkiye'de aşağıdaki sanayi kollarından hangisinin gelişmesi, tarım ve hayvancılığa daha çok bağlıdır?

- A) Şeker Endüstrisi
- B) Tekstil
- C) İlaç
- D) Kimya
- E) Çimento

13. Marmara Bölgesi'nin gelişmesinde,

- I. Ulaşım olanakları,
- II. Enerji üretimi,
- III. Ham madde temini,
- IV. Pazarlama olanakları

özelliklerinden hangilerinin, en çok etkili olduğu savunulabilir?

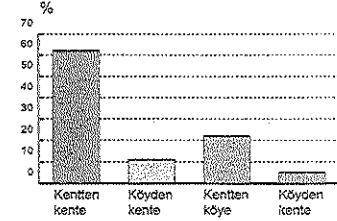
- A) I ve II B) II ve III
- C) I ve IV D) III ve IV
- E) II, III ve IV

14. Ankara'dan bir haftalığına Adana'ya giden bir kişi, bu süre içinde Adana'daki gündüz süresinin Ankara'dakinden uzun olduğunu ve gündüz sürelerinin her gün biraz daha uzadığını gözlemiştir.

Bu gözlem, aşağıda verilen tarihlerin hangisinde yapılmış olabilir?

- A) 20 Mayıs
- B) 1 Temmuz
- C) 1 Ocak
- D) 30 Eylül
- E) 20 Kasım

15. Aşağıdaki grafik, Türkiye'de 2000 yılında gerçekleşen göç hareketlerinin yerleşim yerlerine göre dağılımını göstermektedir.

Yalnızca grafikteki bilgilerden yararlanarak, 2000 yılı için aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Büyük kentlere olan göçlerin daha fazla olduğuna
- B) Köylerde yaşayan nüfusun arttığına
- C) Kentlerde nüfus yoğunluğunun arttığına
- D) Köyden kente olan göçlerin mevsimsel olduğuna
- E) Kırsal nüfus oranının azaldığına

16. Türkiye'deki ulaşım olanakları ile ilgili aşağıda verilenlerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Kuzey-güney yönünde karayolu ulaşımı daha kolaydır.
- B) Havayolu ulaşımının payı artmaktadır.
- C) En yaygın ulaşım ağı karayoludur.
- D) Yer şekilleri demiryolu ulaşımının gelişmesini engellemiştir.
- E) Bütün kıyı bölgelerimizde demiryolu bağlantısı vardır.

DATABANK

• Yaz buharlaşmasının etkisiyle suların kapladığı alan en çok değişme gösteren göl Tuz Gölü'dür.

• Bir yerde gerçek alan ile izdüşümü alanı arasındaki farkın az ya da çok olmasını etkileyen temel faktör yer şekilleridir.

Aşağıdaki bölümlerin hangisinde hem iklim hem de yer şekillerine bağlı olarak ulaşım diğerlerine göre daha zordur?

- A) Kıyı Ege Bölümü'nde
- B) Orta Fırat Bölümü'nde
- C) Ergene Bölümü'nde
- D) Orta Karadeniz Bölümü'nde
- E) Yukarı Murat - Van Bölümü'nde

Aşağıda Türkiye'de çıkarılan bir yeraltı kaynağının bazı özellikleri verilmiştir:

- Yüksek kaliteli çelik üretiminde kullanılır.
- Elazığ (Guleman), Fethiye, Köyceğiz, Marmaris önemli çıkarım merkezleridir.
- Önemli ihracat madenlerimizden biridir.

Özellikleri verilen bu yeraltı kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bakır
- B) Krom
- C) Alüminyum
- D) Demir
- E) Kurşun

DATABANK

* Fırat ve Dicle nehirlerinden sulama amaçlı yararlanılmaz bunun nedeni derin vadiler içinden akmalarıdır.

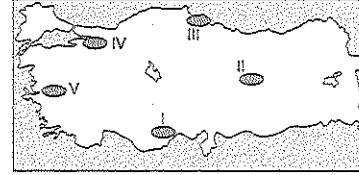
* Kırık dağlar en fazla Ege Bölgesi'nde görülür.

1. Fiziki haritalarda yükselti, çeşitli renk tonları kullanılarak gösterilir.

Buna göre, bir Türkiye fiziki haritasında aşağıda verilen ovaların hangi ikisi aynı renk tonuyla gösterilir?

- A) K. Menderes - Muş
- B) Ergene - Konya
- C) Bafra - Çukurova
- D) Çarşamba - Harran
- E) Gediz - Kayseri

2.

Haritada numaralandırılmış taralı alanların hangisinde, tarımda mevsimlik iş gücü ihtiyacı daha fazladır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3. Çukurova'da tarımsal verimin fazla olması, sanayi kuruluşlarının bu alanda yoğunlaşmasını sağlamıştır.

Buna benzer bir durumun sulamanın artırılmasıyla aşağıdaki ovaların hangisinde yakın bir gelecekte gerçekleşmesi beklenebilir?

- A) Konya Ovası
- B) Muş Ovası
- C) Erbaa Ovası
- D) Harran Ovası
- E) Niksar Ovası

4. Birim tarım toprağının beslemek zorunda olduğu insan sayısına fizyolojik nüfus yoğunluğu denir.

Buna göre, Marmara Bölgesi'nin Çatalca - Kocaeli Bölümü'nde fizyolojik nüfus yoğunluğunun yüksek olması, aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Tarıma dayalı sanayinin gelişmiş olmasıyla
- B) Tarım teknolojisinin gelişmiş olmasıyla
- C) Tarım alanının az olmasıyla
- D) Diğer bölgelerden tarım ürünü alınmasıyla
- E) Tarımda verimin yüksek olmasıyla

5. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de genç nüfus oranının fazla olduğunun göstergesidir?

- A) Hizmet sektöründe çalışan nüfusun az olması
- B) Okur - yazar oranının fazla olması
- C) Demografik yatırımların fazla olması
- D) Nüfus yoğunluğunun fazla olması
- E) Kentleşmenin fazla olması

6. Orta Karadeniz Bölümü'nde kırsal alanlarda daha çok toplu yerleşmeler görülürken, Doğu Karadeniz Bölümü'nde dağınık yerleşmeler daha fazladır.

Bu durum, Orta Karadeniz Bölümü'nün aşağıdaki özelliklerinden hangisinin bir sonucudur?

- A) Düz arazilerin daha fazla olması
- B) Hayvancılıkla uğraşan nüfusun daha az olması
- C) Su kaynaklarının yetersiz olması
- D) Orman alanlarının daha az olması
- E) Tarımda makine kullanımının daha yaygın olması

DATABANK

* K.Çekmece, B.Çekmece ve Durusu (Termos) kıyı set gölleridir.

* Tortum, Sera, Simav, Abant ve Yedigöller heyelan set gölleridir.

7. Ege Bölgesi'nin kıyı kesimlerinden içerilere doğru gidildikçe sıcaklık düşer, kar yağışları ve don olayları artar.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dağların doğu-batı yönünde uzanması
- B) Dağlar arasında çöküntü ovalarının yer alması
- C) Kıydan iç kısımlara gidildikçe yükseltinin artması
- D) Dağların denize dik uzanması
- E) İç kesimlerde bitki örtüsünün cılız olması

8.

- I. Ayçiçeği
- II. Piriç
- III. Keten
- IV. Fındık
- V. Zeytin

Yukarıda verilen tarım ürünlerinden hangilerinin üretiminde Marmara Bölgesi ilk sırada yer alır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) I – II ve III
- D) I – II ve IV
- E) II – III ve IV

9.

- I. Çukurova
- II. Çubuk Ovası
- III. Bafra Ovası
- IV. Silifke Ovası

Yukarıdaki ovalardan hangileri Karadeniz bölgesinde yer alan delta ovalarıdır?

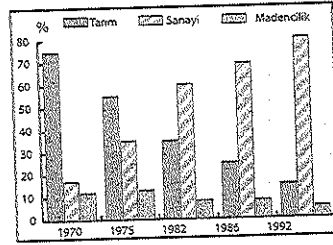
- A) II ve III
- B) Yalnız III
- C) III ve IV
- D) I, II ve IV
- E) II, III ve IV

DATABANK

☞ Türkiye'de değişik mevsim özelliklerinin aynı zamanda görülebilmesi yer şekillerinin çeşitliliğine bağlıdır.

☞ Yaz aylarında Türkiye'nin güneyinden gelen bir hava kütlesi; hava sıcaklığını yükseltir, yağış oluşumunu engeller, buharlaşmayı artırır, bitkilerin kısa sürede sararıp kurumasına neden olur.

10. Aşağıdaki grafikte, Türkiye'nin bazı yıllara ait ihracattan elde ettiği gelirlerin sektörleri olan payları yüzde olarak gösterilmiştir.

Grafikteki bilgilerden yararlanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) 1975 – 1982 yılları arasında tarım ve sanayiden elde edilen gelirin payları aynı olmuştur.
- B) Tarım sektörünün payında sürekli azalma olmuştur.
- C) İhracat gelirlerindeki en düşük pay madenciliktedir.
- D) Sanayi sektörünün payında sürekli artış olmuştur.
- E) Maden üretiminde azalma olmuştur.

11.

- I. Aksu,
- II. Çaycuma
- III. Taşköprü

Aşağıdaki sanayi tesislerinden hangisi, yukarıda verilen yerlerde faaliyet gösteren işletmedir?

- A) Krom işleme fabrikası
- B) Demir-Çelik fabrikası
- C) Çimento fabrikası
- D) Bakır işleme fabrikası
- E) Kağıt fabrikası

12. Aşağıdaki bölgelerin hangisinde volkanik set gölleri daha fazladır?

- A) İç Anadolu Bölgesi
- B) Marmara Bölgesi
- C) Akdeniz Bölgesi
- D) Doğu Anadolu Bölgesi
- E) Ege Bölgesi

13. Uzun bir yaz dönemi ve yaz kuraklığı isteyen tarım ürünü aşağıdaki bölümlerin hangisinde daha rahat yetişir?

- A) Yukarı Kızılırmak Bölümü'nde
- B) Adana Bölümü'nde
- C) Erzurum – Kars Bölümü'nde
- D) Orta Karadeniz Bölümü'nde
- E) Ergene Bölümü'nde

14. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de kırsal alanlardan kentlere doğru olan göçleri azaltmak için kırsal alanlarda yapılacak çalışmalardan biri değildir?

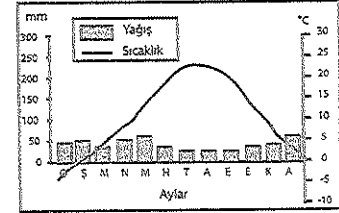
- A) Ahır hayvancılığının teşvik edilmesi
- B) Tarım alanlarında sulamanın artırılması
- C) Eğitim hizmetlerinin yaygınlaştırılması
- D) Çiftçiye uygun kredilerin sağlanması
- E) Makineli tarımın yaygınlaştırılması

DATABANK

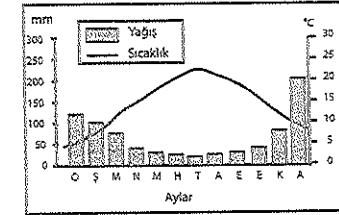
☞ Ankara, Erzurum ve Sivas'ta ortalama karla örtülü gün sayısının fazla olması yükseltiyle açıklanır.

☞ Türkiye'de kara ve deniz malteminin oluşmasında günlük hareket, kara ve denizlerin farklı ısınma-soğuma faktörleri etkilidir.

15. Aşağıdaki grafiklerde Türkiye'deki iki kente ait sıcaklık ve yağış değerleri verilmiştir.

I. Kent

II. Kent

Bu kentlerde yaygın olarak yetiştirilen tarım ürünleri, aşağıdakilerden hangileridir?

I. Kent

II. Kent

A) Tütün	Fındık
B) Pamuk	Muz
C) Buğday	Zeytin
D) Arpa	Şekerpancarı
E) Zeytin	Mısır

Aşağıdaki tabloda Türkiye'de 1992 – 1995 yılları arasında dört hayvan türündeki hayvan sayıları (bin adet) verilmiştir.

	1992	1993	1994	1995
Sığır	11.950	11.910	11.900	11.850
Manda	350	320	300	250
Koyun	39.500	37.500	35.600	34.000
Keçi	10.500	10.150	9.600	9.100

Yalnızca tablodaki bilgilere dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) 1995 yılında toplam hayvan sayısı azalmıştır.
 B) Koyun sayısında sürekli azalma olmuştur.
 C) En az beslenen hayvan türü mandadır.
 D) Keçi ve sığır sayıları birbirine en yakındır.
 E) Koyun sayısında bir önceki yıla göre en fazla azalma 1995 yılında olmuştur.

Aşağıdaki limanlardan hangisinin Türkiye dış ticaretindeki önemi daha azdır?

- A) İskenderun limanı
 B) İzmir limanı
 C) Mersin limanı
 D) Trabzon limanı
 E) İstanbul limanı

Aşağıdaki endüstri kollarından hangisi, ham madde azlığından dolayı Türkiye'de sayıca daha azdır?

- A) Dokuma
 B) Yem
 C) Kağıt
 D) Şeker
 E) Çimento

CEVAP ANAHTARI

1	C	7	C	13	B
2	A	8	C	14	E
3	D	9	B	15	C
4	C	10	E	16	E
5	C	11	E	17	D
6	A	12	D	18	C

DATABANK

☞ Marmara Bölgesi'nde Akdeniz, Karadeniz ve Karasal iklim birlikte görülür.

☞ Sonbaharda ekilen buğdayın Doğu Anadolu ve İç Anadolu bölgesinde farklı zamanlarda olgunlaşması sıcaklık ile yükselti arasındaki ilişkiyi gösterir.

1. Aşağıdaki kentlerin hangisinde, verilen tarihte gündüzler Ankara'dakinden daha uzundur?

- A) Sinop, 23 Eylül
 B) Antalya, 21 Haziran
 C) Samsun, 21 Aralık
 D) Erzurum, 21 Mart
 E) Muğla, 3 Ocak

Aşağıdaki yeraltı kaynaklarından hangisi, çıkarıldığı yerde endüstrinin gelişmesinde daha çok etkili olmuştur?

- A) Mermer
 B) Cıva
 C) Fosfat
 D) Kükürt
 E) Taşkömürü

Aşağıdaki olguların hangisinin görülmesinde yer şekillerinin etkisi en azdır?

- A) Karadeniz Bölgesi'nde makineli tarımın az olmasında
 B) İç Anadolu Bölgesi'nin az yağış almasında
 C) Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde tarımsal faaliyetlerin sınırlı olmasında
 D) Akdeniz Bölgesi'nde karayolu ulaşımının zor olmasında
 E) Marmara Bölgesi'nde ekili dikili alanların fazla olmasında

Aşağıdakilerden hangisi bu alanların başlıca özelliğidir?

- A) Makineli tarımın yaygın olması
 B) İntansif (modern) tarım yönteminin uygulanması
 C) Yer şekillerinin engebeli olması
 D) Yağış miktarının fazla olması
 E) Sanayide ham madde olarak kullanılan tarım ürünlerinin yetiştirilmesi

- I. Krom
 II. Kükürt
 III. Alüminyum

Yukarıda verilen madenlerden hangileri Akdeniz Bölgesinden çıkarılır?

- A) Yalnız I
 B) Yalnız II
 C) Yalnız III
 D) I ve II
 E) I, II ve III

DATABANK

☞ Sıcaklığın kutuplardan ekvatora doğru gidildikçe düzenli bir biçimde artmasını engelleyen ana etmen yer şekilleridir.

☞ Sıcak ve soğuk karakterli hava kitlelerinin karşılaşma alanlarında yağış görülür.

Yaz mevsiminde yaşanan kuraklık ve buharlaşma nedeniyle, aşağıdaki göllerden hangisinin kapladığı alan daha çok daralır?

- A) Sapanca Gölü B) Van Gölü
C) Eğirdir Gölü D) Tuz Gölü
E) Manyas Gölü

Türkiye'deki akarsuların taşıdığı su miktarı az olmasına rağmen, hidroelektrik potansiyellerinin fazla olması aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Rejimlerinin düzensiz olmasıyla
B) Yatak eğimlerinin fazla olmasıyla
C) Havzalarının dar olmasıyla
D) Kar suları ile beslenmesiyle
E) Boylarının kısa olmasıyla

Türkiye'de küçükbaş hayvancılığın yaygın olduğu alanlarda el tezgâhlarında yapılan halı ve kilim dokumacılığı da yaygındır.

Bu durum, kırsal alanlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine bir örnektir?

- A) Ekonomik etkinliklerin birbirini etkilediğine
B) Ekonomik etkinliklerin daha çeşitli olduğuna
C) Kişi başına düşen ulusal gelirin fazla olduğuna
D) El sanatlarının daha yaygın olduğuna
E) Halı ve kilim dokumacılığının temel geçim kaynağı olduğuna

DATABANK

☞ Türkiye'de kuzeyde esen rüzgârlar hava sıcaklığını düşürürken güneyden esen rüzgârlar ise sıcaklığı yükseltir.

☞ Bir yerde atmosfer olaylarının gösterdiği ortalama duruma iklim denir.

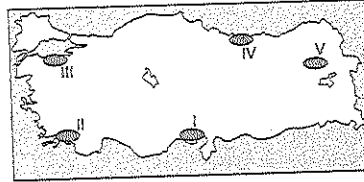
9. Türkiye'de pamuklu dokuma daha çok Ege, Marmara ve Akdeniz bölgelerinde, yünü dokuma ise iç bölgelerde yaygındır.

Bu durum öncelikle aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Hammaddelerin kolay olmasıyla
B) Pazarlama koşullarının elverişli olmasıyla
C) Dış satım olanaklarının fazla olmasıyla
D) İş gücü ihtiyacının kolay karşılanmasıyla
E) Enerji ihtiyacının kolay karşılanmasıyla

10. Türkiye'nin yer yapısı göz önüne alındığında, aşağıdaki illerin hangilerinde tektonik deprem görüme olasılığı en azdır?

- A) Erzurum – Bingöl
B) Konya – Mardin
C) Bursa – İzmit
D) Bolu – İstanbul
E) İzmir – Afyon

Don olayından etkilenen ve yaz kuraklığı isteyen bir tarım ürünü, yukarıdaki haritada numaralanmış alanların hangilerinde yetismez?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) III ve IV
E) IV ve V

12. Akdeniz Bölgesi'nin kıyı kesiminde muz, zeytin ve turuncgiller, iç kesimlerinde buğday, arpa, anason gibi ürünler yetiştirilir.

Akdeniz Bölgesi'nin kıyı ve iç kesimleri arasındaki bu farklılığın başlıca nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğal bitki örtüleri
B) Sulama olanakları
C) Ekilebilen alanların genişliği
D) İklim koşulları
E) Toprak özellikleri

14. Aşağıdaki tabloda 2000 yılındaki Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgelerinin nüfus miktarları ve nüfus yoğunlukları verilmiştir.

	Nüfus miktarı (milyon kişi)	Nüfus yoğunluğu (kişi/km ²)
Güneydoğu Anadolu	6.6	38
Doğu Anadolu	6.1	42

Bölgelerin nüfus yoğunluklarının farklı olmasında, aşağıdakilerden hangisinin etkisi en fazladır?

- A) Nüfus miktarlarının farklı olması
B) Tarım alanlarının farklı olması
C) Yüzölçümlerinin farklı olması
D) Doğum oranlarının farklı olması
E) İklim koşullarının farklı olması

13.

- I. Soya fasulyesi
II. Pamuk
III. Ayçiçeği
IV. Şekerpancarı

Yukarıda verilen tarım ürünlerinden hangisi yağ sanayisinde hammadde olarak kullanılır?

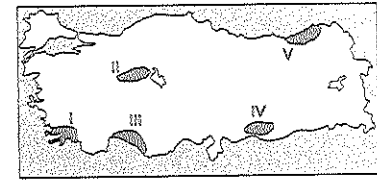
- A) I ve II B) I ve III
C) I, II ve III D) II ve IV
E) III ve IV

DATABANK

☞ Atmosferin sıcaklık ve nem bakımından aynı özelliği gösteren geniş parçalara hava kütesi denir.

☞ Kışın, bulutsuz günlerde havanın çok soğuk (ayaz) olmasının başlıca nedeni: ısınma yoluyla yerden atmosfere verilen ısınn tutulmasıdır.

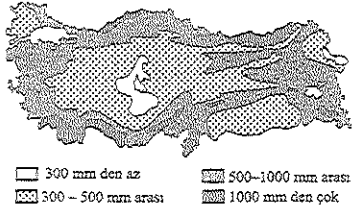
15.

Yukarıdaki Türkiye haritasında numaralandırılarak verilen taralı alanlardan hangisinde dağınık kır yerleşmesi daha yaygındır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Aşağıdaki Türkiye haritasında yıllık yağış ortalamalarının dağılışı gösterilmiştir.

Bu dağılımda,

- I. yer şekilleri ve yükselti,
- II. dağların uzanış yönü,
- III. enlem derecesi,

faktörlerinden hangileri etkilidir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

Bulunduğu bölgede yer şekillerinin en sade olduğu bölüm aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orta Fırat Bölümü
B) Doğu Karadeniz Bölümü
C) Hakkari Bölümü
D) Antalya Bölümü
E) Yukarı Kızılırmak Bölümü

Aşağıda Türkiye'de tüketilen enerjinin alanlara göre dağılım payları verilmiştir.

Yıl	Sanayi %	Ev ve Ticaret-hane %	Sokak Aydınlatması	Resmî Daire %
1990	69,4	24,8	2,6	3,1
1992	65,5	27,4	3,4	3,7
1994	62,6	27,9	4,1	5,4
1996	62,0	29,8	4,1	4,1

Tabloya bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Türkiye'de tüketilen enerji miktarı artmıştır.
B) Sanayi sektöründe tüketilen enerji miktarında azalma olmuştur.
C) Tüketilen enerjinin oransal artışı en fazla ev ve ticaret hanelerde olmuştur.
D) Verilen bütün yıllarda en fazla enerji tüketimi sanayide olmuştur.
E) 1994 ve 1996 yıllarında sokak aydınlatımında tüketilen enerji miktarı aynı olmuştur.

CEVAP ANAHTARI

1	E	7	B	13	C
2	C	8	A	14	C
3	E	9	A	15	E
4	C	10	B	16	D
5	E	11	E	17	A
6	D	12	D	18	D

DATABANK

⊗ Kuzey yarımkürede doğu-batı doğrultusunda uzanan dağların güney yamaçları genellikle yerleşme ve tarım için daha elverişlidir. Bu duruma etki eden başlıca neden nedir?

⊗ Havada bağıl nem artarsa bulutlulukta artar.

1. Türkiye'nin gerçek alanı ile izdüşüm alanı arasında büyük fark olması, aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Yüzey şekillerinin engebeli olmasıyla
B) Orta kuşakta yer almasıyla
C) Etrafının denizlerle çevrili olmasıyla
D) Çok sayıda göl olmasıyla
E) Dağların doğu - batı doğrultusunda uzanmasıyla

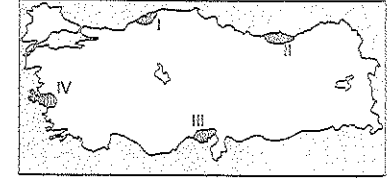
2. Aşağıdakilerden hangisi yükseltinin sıcaklık üzerindeki etkisine örnek gösterilebilir?

- A) İç Anadolu Bölgesi'nde bozkır alanlarının fazla olması
B) Toros Dağları'nın güney yamaçlarının daha sıcak olması
C) Akdeniz'in Karadeniz'den tuzlu olması
D) Karadeniz Bölgesi'nin kuzey yamaçlarının bol yağış alması
E) Buğday hasadının en son Doğu Anadolu'da yapılması

3. Türkiye ile ilgili aşağıda verilen gelişmelerden hangisinde endüstrileşmenin etkisi en azdır?

- A) Enerji tüketiminin artması
B) Nüfus yoğunluğunun artması
C) Nitelikli iş gücünün önem kazanması
D) Kişi başına düşen milli gelirin artması
E) Dış satımda tarım ürünlerinin payının azalması

4. Aşağıdaki haritada Türkiye'de nüfus yoğunluğu fazla olan bazı yöreler numaralarla gösterilmiştir.

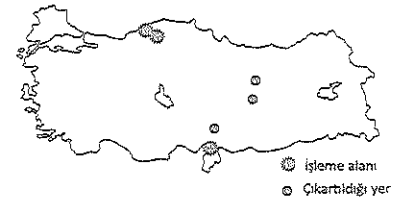
Bu yörelerden hangisinin nüfus yoğunluğunun fazla olmasında,

- Endüstri kuruluşlarının yoğun oluşu,
- Geniş ve verimli tarım alanlarının varlığı,
- Elverişli iklim koşullarının bulunması,

etmenlerinden tümü birlikte etkili olmuştur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

5. Aşağıdaki haritada bir madenin çıkarıldığı ve işlendiği bazı yerler gösterilmiştir.

Buna göre, söz konusu maden aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bakır
B) Kurşun
C) Petrol
D) Bor
E) Demir

DATABANK

⊗ Havadaki nem oranının doyma noktasına erişmiş olması yağışın başlamasına yol açar.

⊗ Türkiye'de kuzeyden güneye gidildikçe sıcaklık değişimini etkileyen faktör enlemdir.

1. Akdeniz Bölgesi ile ilgili aşağıda verilen özelliklerden hangisinde yer şekillerinin etkisi daha fazladır?

- A) Deniz turizminin gelişmesinde
- B) Kış ılıklığı isteyen tarım ürünlerinin yetişmesinde
- C) Yağış rejimlerinin düzensiz olmasında
- D) Orman yangınlarının fazla olmasında
- E) İç bölgelerle ulaşımın bazı geçitlerle sağlanmasında

2. İç Anadolu Bölgesi'nin Ege ve Marmara bölgelerine göre daha az nüfuslanmasında,

- I. Yağışların yetersiz olması
- II. Yeraltı kaynaklarının sınırlı olması
- III. Kışların uzun ve sert geçmesi
- IV. Tarım alanlarının dar olması

Yargılarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I ve IV
- D) I ve III
- E) II ve IV

3.

- Kış turizmi gelişmiştir.
- Bor mineralleri çıkarılır.
- Tektonik göller bulunur.

Yukarıda bazı özellikleri verilen bölüm aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ergene Bölümü
- B) Yukarı Fırat Bölümü
- C) Güney Marmara Bölümü
- D) Kıyı Ege Bölümü
- E) Yukarı Sakarya Bölümü

4. Doğu Anadolu Bölgesi'nde birçok tarım ürününün yetişmesini engelleyen temel etmen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sulama olanaklarının kısıtlı olması
- B) Yağış rejiminin düzensiz olması
- C) Yaz süresinin kısa olması
- D) Topraklarının verimsiz olması
- E) Hayvancılığın gelişmiş olması

5. Türkiye'de bazı yılların kurak geçmesi et ve süt üretiminin azalmasına neden olmaktadır.

Hayvancılık faaliyetlerinin iklim koşullarından etkilenmesi, aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Mera hayvancılığının yaygın olması
- B) Büyükbaş hayvancılığının yaygın olması
- C) Hayvan sayısının fazla olması
- D) Hayvancılıkla uğraşan insan sayısının fazla olması
- E) Üretilen yem kalitesinin düşük olması

6. Türkiye'de,

- I. Fındık
- II. Çay
- III. Buğday
- IV. Şekerpancarı

Ürünlerinden hangilerinin üretim alanlarında makineli tarım daha fazladır?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) I ve III
- E) II ve IV

DATABANK

• Genellikle yaz aylarında bulut kümelerinin alt yüzü düzdür. Bu durumun nedeni yoğunlaşmanın aynı seviyede başlamasıdır.

• Ülkemizde iklim, turizm, yerleşme, orman ve tarım ürünleri çeşitliliğini etkiler.

12. Dağınık yerleşmelerin ortaya çıkmasına neden olan bazı faktörler şunlardır:

- Su kaynaklarının fazla olması
- Arazinin engebeli olması
- Tarım alanlarının parçalı olması

Buna göre, aşağıdaki kentlerin hangisinde dağınık yerleşmeler daha fazladır?

- A) Rize
- B) Amasya
- C) Bursa
- D) Konya
- E) Malatya

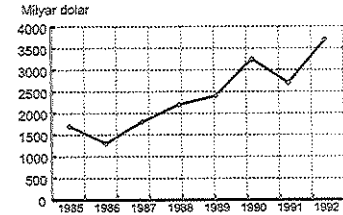
13. Türkiye, aşağıdaki endüstri ürünlerinden hangisinde dışarıya daha çok bağımlıdır?

- A) Cam
- B) Şeker
- C) Çimento
- D) Seramik
- E) Kimya

14. Aşağıdaki bölümlerin hangisinde, bölümün çeşitli yöreleri arasında iklim ve bitki örtüsü bakımından farklılık diğerlerine oranla daha belirgindir?

- A) Güney Marmara Bölümü'nde
- B) Antalya Bölümü'nde
- C) Yukarı Kızılırmak Bölümü'nde
- D) Konya Bölümü'nde
- E) Orta Fırat Bölümü'nde

15. Aşağıdaki grafikte 1985-1992 yılları arasında Türkiye'nin dış ticaret hacmi gösterilmiştir.

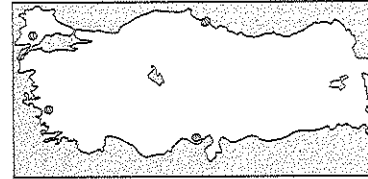

Grafiğe bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Dış ticaret hacminin sürekli arttığı
- B) 1986 yılında Türkiye'nin dış ticaret açığının en az olduğu
- C) Dış ticarete daha çok sanayi mallarının satıldığı
- D) 1991 yılında dış ticaret hacminin azaldığı
- E) Dış ticaretin daha çok Avrupa ülkeleriyle yapıldığı

DATABANK

18. Aşağıdaki haritada bazı ovalar noktalarla gösterilmiştir.

Aşağıdaki ovalardan hangisi bu ovalardan biri değildir?

- A) Ergene Ovası
- B) Gediz Ovası
- C) Bafra Ovası
- D) Çukurova
- E) Amik Ovası

• Küresel ısınma deniz seviyesinin yükselmesine, iklimde belirgin değişimler yaşanmasına, bazı canlı türlerinin yok olmasına, insanların göç etmek zorunda kalmasına ve salgın hastalıkların artmasına neden olmaktadır.

• Yaz kuraklığının en az etkili olduğu bölüm Erzurum-Kars Bölümü'dür.

Aşağıdaki kentlerden hangisinde, ticaretin kent ekonomisindeki yeri en azdır?

- A) Kayseri B) Samsun
C) Eskişehir D) Sinop
E) Gaziantep

Aşağıdaki tabloda, Türkiye'nin 2000 ve 2007 yıllarına ait nüfusun yaş gruplarına göre dağılışı verilmiştir.

	2000 (%)	2007 (%)
Genç nüfus (0-14)	29,8	26,4
Olgun nüfus (15-64)	64,5	66,5
Yaşlı nüfus (65+)	5,7	7,1

Tabloya bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Ortalama yaşam süresinin uzadığına
B) Kırsal kesimden kentlere olan göçlerin azaldığına
C) Çalışma çağındaki nüfus oranının arttığına
D) Yaşlı nüfus oranının arttığına
E) Doğum oranının azaldığına

DATABANK

☞ Türkiye'de kuzeyden esen rüzgârlar sırasıyla; karayel, yıldız ve poyraz güneyden esen rüzgârlar: lodos, kible ve samyeli'dir.

☞ Don olayının etkili olduğu bölge Doğu Anadolu Bölgesi'dir.

1. İstanbul'un aşağıda verilen özelliklerinden hangisi matematik konumuyla ilgilidir?

- A) İki kıtayı birbirine bağlaması
B) 21 haziranda en uzun gündüzün yaşanması
C) Geçiş iklimi özelliği göstermesi
D) Nüfus yoğunluğunun fazla olması
E) Ortalama yükseltisinin az olması

2. 21 Aralık'ta Muğla'dan, Ege kıyılarını takip ederek İstanbul'a giden bir kişi,

- I. Gölge boyu,
II. Sıcaklık,
III. Gece gündüz süre farkı,

özelliklerinden hangilerinin arttığını gözlemler?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I ve III

3. Aşağıdaki Türkiye haritasında noktalı yerler, piring ekiminin yapıldığı alanları göstermektedir.

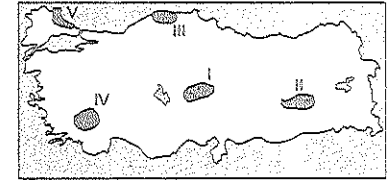
Bu haritaya göre;

- I. Kış ılıklığı yüksek olan alanlarda yetişmektedir.
II. Yağışın fazla olduğu alanlarda üretim miktarı daha fazladır.
III. Bütün bölgelerde ekim alanı vardır.
IV. Akarsu boylarında yetiştirilir.

Yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) II ve IV
E) III ve IV

Jeotermal enerji yerin kırıklı yapılarında görülen sıcak su kaynaklarından elde edilir.

Buna göre, haritada numaralanmış yerlerden hangisinde jeotermal enerji santrali bulunmaktadır?

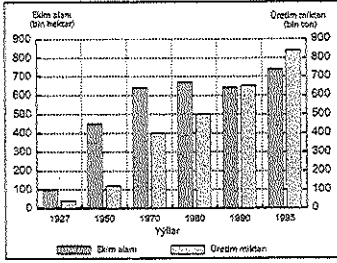
- A) I B) II C) III D) IV E) V

DATABANK

☞ Orman dağılışını etkileyen temel faktörler yağış ve nemdir.

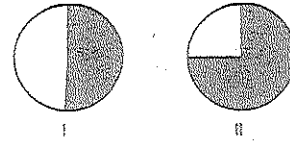
☞ Türkiye'de nadırs alanları yıllık yağış miktarının az, şiddetli buharlaşmanın yoğun olarak yaşandığı İç Anadolu ve Güney Doğu Anadolu bölgesinde geniş yer kaplar.

Aşağıda, Türkiye'nin 1927-1995 yılları arasındaki pamuk ekim alanı ve üretim miktarları verilmiştir.

Grafığe bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Pamuk ekim alanının 1990 yılında azaldığına
- B) Pamuktan en az verimin 1927 yılında alındığına
- C) Pamuk üretiminin sürekli arttığına
- D) Pamuk üretiminde en fazla artışın 1950-1970 yılları arasında olduğuna
- E) Pamuk ekim alanında dalgalanmaların olduğuna

Marmara Bölgesi'nin Türkiye üretimindeki payı yukarıdaki gibi olan ürünler sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

I	II
A) Piriç	Ayçiçeği
B) Zeytin	Fındık
C) Buğday	Mısır
D) Piriç	Keten
E) Buğday	Ayçiçeği

- I. Hidroelektrik
- II. Linyit
- III. Taşkömürü
- IV. Doğalgaz
- V. Jeotermal

Türkiye'de, yukarıdaki enerji kaynaklarından hangisinin kullanıldığı santraller, çevre kirliliğini en çok artırmaktadır?

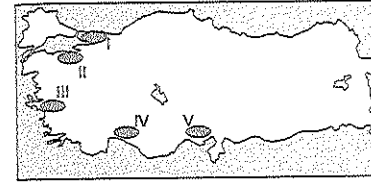
- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) IV ve V
- E) II ve IV

DATABANK

☞ Türkiye'de aynı mevsimde değişik iklim özelliklerinin görülmesinin temel nedeni yer şekillerinin çeşitlilik göstermesidir.

☞ Yamaç yağışlarının en fazla görüldüğü yer Karadeniz yükselim yağışlar da İç Anadolu bölgesinde görülür.

11. Sanayinin geliştiği bölgelerde hava kirliliği daha fazladır.

Buna göre, yukarıdaki taralı alanların hangisinde hava kirliliği daha az görülür?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

12. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde doğal oluşumlu bir gölün bulunmamasında;

- I. Göl oluşumu için uygun çanakların olmaması
- II. Buharlaşmanın çok şiddetli olması
- III. Aşırı su kullanımı

faktörlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

13. Aşağıdaki platoların hangisinde nüfuslanma diğerlerine göre fazladır?

- A) Ardahan Platosu
- B) Gaziantep Platosu
- C) Taşeli Platosu
- D) Uzunyayla Platosu
- E) Obruk Platosu

DATABANK

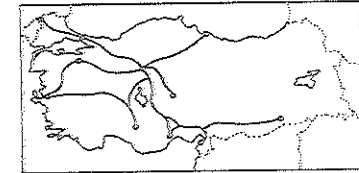
☞ Türkiye'deki mikroklima alanları; Rize (turuncgil), Iğdır (pamuk), Anamur (muz), Rize (çay) 'dır.

☞ İklim koşulları göz önüne alındığında yazın tarımda sulamaya gereksinim duyan bölgelerin başında İç Anadolu, Güneydoğu Anadolu ve Akdeniz Bölgesi gelir.

14. Sınırları içinde su gücü, buhar gücü ve doğalgaz ile çalışan elektrik santrali bulunan üç il, aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

Su gücü	Buhar gücü	Doğalgaz
A) Kırklareli	Denizli	Elazığ
B) Elazığ	Kırklareli	Denizli
C) Denizli	Elazığ	Kırklareli
D) Elazığ	Denizli	Kırklareli
E) Denizli	Kırklareli	Elazığ

15. Aşağıdaki haritada yoğun trafiğin yaşandığı karayolları gösterilmiştir.

Haritaya bakılarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Büyük kentler arasında karayolları daha yoğundur.
- B) Bütün bölgelerde karayollarının yoğun olduğu alanlar vardır.
- C) Karayollarının yoğunluğu tamamen yer şekillerine bağlıdır.
- D) Turizmin geliştiği kentlerde karayolları yoğundur.
- E) Kıyı bölgelerinde trafiğin yoğun olduğu karayollarında ulaşım geçitlerle sağlanmaktadır.

Türkiye;

- Kıyılarında buzul vadileri yoktur.
- Cilo Dağı, Ağrı Dağı gibi yüksek dağların tepelerinde buzullar vardır
- Buzullar daha çok dağların kuzey yamacında bulunmaktadır.

Yukarıdaki olguların görülmesi,

I. Bulunduğu yarımküre,

II. Yükselti,

III. Enlem,

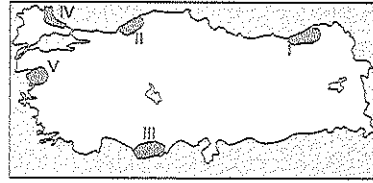
faktörlerinden hangileri ile ilgilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I, II ve III

"Hayvancılığın Türkiye ekonomisinde büyük önemi vardır." diyen bir kişi aşağıdakilerden hangisini bu duruma kanıt olarak gösteremez?

- A) Hayvansal ürünleri işleyen sanayinin gelişmesini
B) Hayvancılıkla uğraşan nüfusun fazla olmasını
C) Çeşitli hayvan türlerinin yetişmesini
D) Milli gelirin %20'sini hayvansal ürünlerin oluşturmamasını
E) Canlı hayvan ve hayvansal ürün ihracatının fazla olmasını

10. Yaz yağışlarının az olduğu bölgelerde orman yangınlarının çıkma olasılığı daha çoktur.

Buna göre haritadaki numaralanmış yerlerin hangisinde yaz mevsiminde orman yangınlarının meydana gelme olasılığı en çoktur?

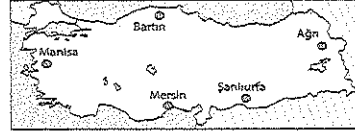
- A) I B) II C) III D) IV E) V

CEVAP ANAHTARI					
1	B	7	B	13	B
2	E	8	A	14	D
3	C	9	A	15	A
4	E	10	A	16	E
5	D	11	D	17	C
6	B	12	D	18	C

DATABANK

☞ Bir bölgede etkili olan sıcaklık ve yağış hakkında en çok bilgiyi bitki örtüsü verir.

☞ Türkiye'de en fazla yağış alan yerler: Doğu ve Batı Karadeniz kıyıları, Hakkâri Dağlık Yöresi, Yıldız Dağları Bölümü, Toroslar, Mantar Yöresi.

Yukarıda verilen kentlerin hangileri arasındaki yerel saat farkı en azdır?

- A) Ağrı - Manisa
B) Bartın - Mersin
C) Mersin - Şanlıurfa
D) Ağrı - Bartın
E) Mersin - Manisa

2. Genelde tarım ürünlerini işleyen fabrikalar üretim alanına yakın yerlere kurulur.

Türkiye'de aşağıdaki sanayi kollarından hangisinde, fabrikaların kurulduğu yerler bu gelişmeye en az uymaktadır?

- A) Tütün işleme B) Çay işleme
C) Konserve D) Şeker pancarı
E) Pamuklu dokuma

3. Yerskilleri dikkate alındığında,

- I. Doğu Karadeniz
II. Kıyı Ege
III. Antalya
IV. Ergene

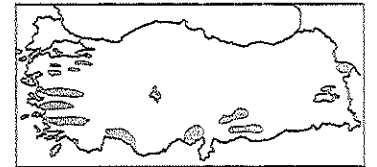
bölgelerinden hangilerinin birbirine daha çok benzediği söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) II ve IV
E) III ve IV

4. Doğal ortamlarda, geleneksel yöntemlerle yapılan hayvancılık faaliyetlerine mera hayvancılığı denir. Mera hayvancılığında et ve süt verimi yağış koşullarına bağlıdır.

Buna göre, aşağıdaki bölümlerin hangisinde yapılan hayvancılık faaliyetlerinde et ve süt üretimi yağışa daha az bağlıdır?

- A) Ergene Bölümü'nde ahır hayvancılığının yapılması
B) Doğu Karadeniz Bölümü'nde büyükbaş hayvancılığının yapılması
C) Yukarı Fırat Bölümü'nde koyun yetiştirilmesi
D) Dicle Bölümü'nde kıl keçisi yetiştirilmesi
E) Ankara ve çevresinde tiftik keçisinin yetiştirilmesi

Yukarıdaki haritada taralı alanlarda yetişen tarım ürünü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pamuk B) Zeytin
C) Tütün D) Buğday
E) Pirinç

DATABANK

☞ Türkiye'de en az yağış alan yerler: Tuz Gölü, Konya, Malatya, Iğdır, Çoruh ve Kelkit Havzası, Ergene Havzası, Güneydoğu Anadolu'nun güneyi.

☞ Türkiye'de birbirinden farklı konumlara sahip olan iki farklı kent merkezinde aynı iklim şartlarının yaşandığının en güçlü kanıtı bu iki kentin bitki örtüsünün aynı olmasıdır.

3. Sanayi, ticaret ve turizm faaliyetleri birlikte düşünüldüğünde, aşağıdaki kentlerden hangisi diğer kentlere göre daha fazla gelişmiştir?

- A) Zonguldak
B) Adana
C) Bursa
D) Samsun
E) İzmit

4. Keçiboynuzu, meşe, zeytin ve defne türü ağaçlar, aşağıdaki coğrafi bölgelerin hangisinde görülmez?

- A) Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde
B) Doğu Anadolu Bölgesi'nde
C) Akdeniz Bölgesi'nde
D) Marmara Bölgesi'nde
E) Ege Bölgesi'nde

Yukarıdaki Türkiye haritasında numaralanmış kentlerden hangilerinde demiryolu ulaşımı yoktur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) III ve IV
D) II ve V
E) IV ve V

9.

- Sanayi bitkisiidir.
- En çok İç Anadolu Bölgesi'nde üretilir.
- Sulamayla üretilir.

Yukarıda bazı özellikleri verilen tarım ürünü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tütün
B) Şekerpancarı
C) Pamuk
D) Buğday
E) Haşhaş

10. Aşağıdakilerden hangisi Ege Bölgesi'nde kıvrılmalar sonucunda oluşmuş dağ veya ovalardan biri değildir?

- A) Büyük Menderes Ovası
B) Madra Dağı
C) Bakırçay Ovası
D) Yıldız Dağları
E) Boz dağlar

11.

- I. Türkiye'nin kuzey kıyılarının güney kıyılarına göre daha soğuk olması,
- II. Sıcaklığın batıdan doğuya doğru azalması,
- III. Rize'de sıcaklık farkının Elazığ'dan az olması
- IV. Adana'da tarım ürünlerinin Bursa'dakinden erken olgunlaşması

Yukarıdakilerden hangileri, Türkiye'de sıcaklığın dağılışında enlemin etkisine örnek gösterilebilir?

- A) I ve II
B) II ve III
C) I ve IV
D) I ve III
E) II ve IV

DATABANK

• Samsun, Çanakkale ve Antalya'nın ocak ayı sıcaklık ortalamasının bir birinden farklı olması genel olarak bu kentlerin ekvatora göre konumlarının farklı olmasına bağlıdır.

• Türkiye'de değişik mevsim özelliklerinin aynı zamanda görülebilmesini sağlayan etken yer şekilleridir.

12. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de hızlı kentleşmenin doğurduğu sorunlardan değildir?

- A) İçme suyu kaynaklarının kirlenmesi
B) Ormanların ve tarım alanlarının yok edilmesi
C) Sanayi kuruluşlarının kent merkezlerinde kalması
D) Nüfusun daha çok sanayi tesislerinde çalışması
E) Eğitim ulaşım ve altyapı hizmetlerinin yetersiz kalması

13. Aşağıda bazı volkanik dağlar bulunduğu bölgeyle eşleştirilmiştir.

Bu eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Nemrut Dağı - Doğu Anadolu
B) Karacadağ - Güneydoğu Anadolu
C) Erciyes Dağı - İç Anadolu
D) Hasan Dağı - Doğu Anadolu
E) Melendiz Dağı - İç Anadolu

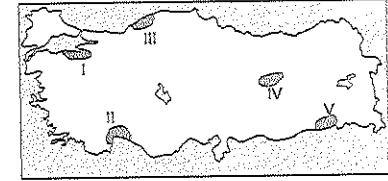
14. Malatya ile İstanbul illerinin farklı boylamlarda olduğunu aşağıdakilerden hangisi kanıtlar?

- A) İklimlerinin farklı olması
B) Yükseltilerinin farklı olması
C) Yerel saatlerinin farklı olması
D) Gece - gündüz sürelerinin farklı olması
E) Çizgisel hızlarının farklı olması

15. Doğu Anadolu'nun kuzey kesimlerinde akarsuların en alçaldıkları dönem kış ortaları, en çok yükseldikleri dönem ise yaz başlarıdır.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilidir?

- A) Akarsu havzalarının büyüklüğüyle
B) Yağış miktarıyla
C) Yaz aylarında havanın serin olmasıyla
D) Akarsuların uzunluğuyla
E) Yağış biçimiyle

Yukarıda verilen taralı alanların hangisinde seracılık faaliyetleri daha yaygındır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'nin dış ticaret gelirinin artmasında etkili değildir?

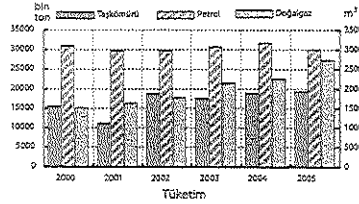
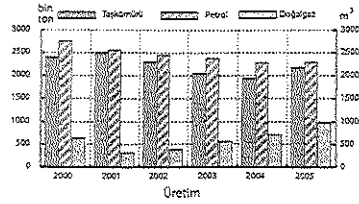
- A) Ürünlerin tanıtımına önem verilmesi
B) Endüstri kuruluşlarının sayısının artırılması
C) Ürün kalitesinin artırılması
D) Dış satımda hammaddenin artırılması
E) Tarım alanlarında verimin artırılması

DATABANK

• Sıcaklığın yüksek yağışın fazla olduğu yerlerde kayalarla genellikle kimyasal çözülme görülmektedir.

• Türkiye'nin iç bölgelerinin orman bakımından fakir olmasında yağışın yetersiz olması etkilidir.

Aşağıdaki grafiklerde, farklı yıllarda Türkiye'deki taşkömürü, petrol (bin ton) ve doğalgaz (m³) üretimiyle tüketimi gösterilmiştir.

Grafikteki bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 2004 yılında taşkömürü dış alımı 2003 yılındakinden fazladır.
- B) 2001 – 2004 yılları arasında petrol üretimi azalmıştır.
- C) Verilen üç enerji kaynağında üretim tüketimi karşılayamamıştır.
- D) Tüketimde en fazla artış petrolde olmuştur.
- E) 2001 yılından sonra doğalgaz üretimi artmıştır.

CEVAP ANAHTARI

1	B	7	B	13	D
2	E	8	D	14	C
3	B	9	B	15	E
4	A	10	D	16	B
5	A	11	C	17	D
6	C	12	D	18	D

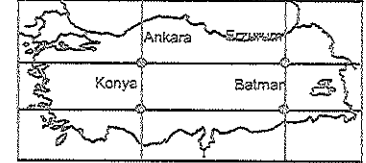
DATABANK

- ⊗ Dönenceler dışında bakı durumu sabittir. Dönenceler içinde bir yükseltide bazen kuzey bazen de güney yamaçları bakı durumuna düşer.
- ⊗ Sıcaklığın aylara göre dağılımını gösteren bir grafikten merkezlerin, bulundukları yarım küre, yıllık sıcaklık farkları, kış yağışlarının kar mı yoksa yağmur mu olduğu sonuçlarına ulaşılır.

İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri aşağıdaki özelliklerden hangisi bakımından birbirine daha az benzemektedir?

- A) Yer şekilleri
- B) Yaz sıcaklık ortalamaları
- C) Sulamaya duyulan gereksinim
- D) Yaz kuraklığı
- E) Yer altı kaynakları

Aşağıdaki Türkiye haritasında bazı merkezlerin yakınından geçen enlem ve boylamlar gösterilmiştir.

Bu merkezlerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Ankara ile Konya'nın yerel saatleri aynıdır.
- B) Erzurum'da Güneş Ankara'ya göre daha erken doğar.
- C) Erzurum ve Ankara'nın gece - gündüz süreleri aynıdır.
- D) Erzurum ile Batman'da Güneş yıl boyunca aynı anda doğar.
- E) Konya ile Batman'ın Güneş'in önünden geçiş hızları aynıdır.

Türkiye'nin bazı yerlerinde nüfusun seyrek olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi en azdır?

- A) Arazinin engebeli olması
- B) Yağış miktarının az olması
- C) Arazinin verimsiz olması
- D) Yıllık sıcaklık ortalamasının yüksek olması
- E) Ekonomik faaliyetlerinin sınırlı olması

Termik santraller, hidroelektrik santrallere göre daha fazla hava kirliliğine neden olur.

Buna göre, aşağıdaki yerlerden hangisinde, santrallere dayalı hava kirliliğinin daha fazla olması beklenir?

- A) Yatağan
- B) Manavgat
- C) Atatürk
- D) Keban
- E) Hirfanlı

- I. Uludağ
- II. Kaz Dağı
- III. Kartalkaya
- IV. Menteşe Dağları

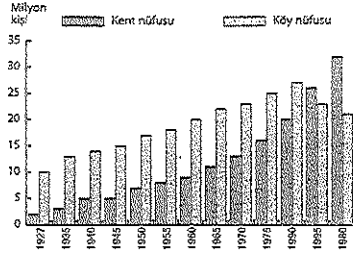
Yukarıda verilen dağların hangisinde kış turizmi gelişmiştir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) III ve IV
- D) Yalnız IV
- E) II ve IV

DATABANK

- ⊗ Yağış rejimini gösteren bir grafiğe bakılarak o bölgenin; yıllık yağış miktarı, yağışın en çok ve en az düştüğü aylar ile mevsimler kesin belirlenir. Sadece yağış rejimine bakılarak; yaygın yağış şekli, kış yağışlarının ne olduğu gibi sonuçlara ulaşılamaz.

Aşağıdaki grafikte Türkiye'deki kent ve kırsal nüfusunun yıllara göre değişimi verilmiştir.

Grafığe göre aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) 1945'ten sonra kent nüfusu sürekli artmıştır.
- B) 1980 de köy nüfusunun toplam nüfus içindeki payı azalmıştır.
- C) 1990 yılından sonra köy nüfusu azalmıştır.
- D) Kentlerde doğum oranı köylerden daha fazladır.
- E) Türkiye'nin toplam nüfusu sürekli artmıştır.

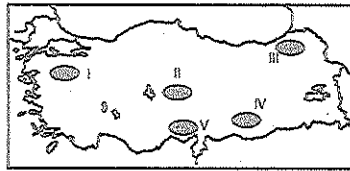
Aşağıda verilen şehirlerden hangisinde ön plana çıkan ekonomik fonksiyon yanlış verilmiştir?

- A) Ereğli – Sanayi
- B) Muğla – Turizm
- C) Trabzon – Ticaret
- D) Konya – Tarım
- E) Ardahan – Hayvancılık

Türkiye'de meydana gelen olaylar neden – sonuç ilişkisi içinde değerlendirildiğinde aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde buharlaşmanın fazla olması – Sulamaya duyulan gereksinimin fazla olması
- B) Doğu Anadolu Bölgesi'nde yükselti ve engebenin fazla olması – Baraj yapımının kolay olması
- C) Akdeniz Bölgesi'nde yaz kuraklığının olması – Maki bitki örtüsünün yetişmesi
- D) Karadeniz Bölgesi'nde dağların kıyıya paralel uzanması – Doğal liman sayısının az olması
- E) Ege Bölgesi'nde dağların kıyıya dik uzanması – Kıyı ile iç kesim arasında iklimin farklılığının fazla olması

Tarımda; sulama, gübreleme ve tohum ıslahı verimi artıran önemli etmenlerdir.

Yukarıdaki Türkiye haritasında gösterilen alanların hangisinde, tarımda verimi artıran bu çalışmalar yapılsada üretim miktarında önemli artış beklenmez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

DATABANK

Toplu yerleşmeler; arazinin düz, yağışın yetersiz olduğu yerlerde insanların akarsu, göl, yer altı suyu gibi çeşitli su kaynakları etrafında toplanmasıyla ortaya çıkmıştır. Bu tip yerleşmede evler birbirine yakındır. İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde daha çok görülür.

Aşağıdaki kentlerin hangisinde tarımda elde edilen gelir daha fazladır?

- A) Sivas
- B) Artvin
- C) Zonguldak
- D) Balıkesir
- E) Ankara

Aşağıda verilen tarihi yer ve şehir eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Sümela Manastırı – Trabzon
- B) Efes Antik Kenti – İzmir
- C) Zeugma – Antalya
- D) Çatalhöyük – Konya
- E) Hattuşaş – Çorum

Yeraltı kaynaklarının zengin olduğu alanlarda sanayileşme fazladır.

Aşağıdaki bölümlerin hangisi yeraltı kaynağı bakımından zengin olmasına rağmen sanayi yeterince gelişmemiştir?

- A) Güney Marmara Bölümü
- B) Kıyı Ege Bölümü
- C) Batı Karadeniz Bölümü
- D) Yukarı Fırat Bölümü
- E) Çatalca – Kocaeli Bölümü

DATABANK

Dağınık yerleşmeler; evler tek ya da birkaç ev şeklinde arazi üzerine dağılmıştır. Arazinin engebeli, tarım alanlarının küçük ve parçalı olduğu yerlerde, suyun bol olduğu alanlarda görülür. Bu tip yerleşmeye daha çok Karadeniz Bölgesi'nde rastlanır.

18.

- I. Türkiye'nin en az yağış alan yerlerinden biridir.
- II. Bozkır bitki örtüsü hakimdir.
- III. Küçükbaş hayvancılık yaygındır.
- IV. Kırsal kesimde köy evleri birbirinden uzak ve dağınıktır.
- V. Bölge içi ulaşım kolay yol yapım maliyeti azdır.

Yukarıda verilenlerden hangisi İç Anadolu Bölgesi ile ilgili yanlış bilgidir?

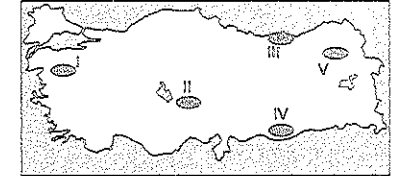
- A) I B) II C) III D) IV E) V

Türkiye'de iki büyük ferrokrom fabrikası Elazığ ve Antalya'da kurulmuştur.

Bu fabrikaların kuruluş yerlerinin belirlenmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi en fazladır?

- A) Enerji temini
- B) Ulaşım olanakları
- C) Ham maddeye yakınlık
- D) İş gücü potansiyeli
- E) İklim özellikleri

19.

Haritada numaralanmış taralı alanların hangilerinde nadas tarımı daha fazladır?

- A) I ve II B) III ve IV
- C) II ve III D) I ve V
- E) II ve IV

Ülkemizde aşağıdaki ürünlerden hangisinin tarımının yoğun olduğu yörede, küçükbaş hayvancılık en azdır?

- A) Mercimek
B) Çay
C) Arpa
D) Şeker pancarı
E) Buğday

Karadeniz Bölgesi'nin kıyı kesiminde Seracılık ve tahıl tarımı gelişmemiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun temel nedenidir?

- A) Sanayi ürünleri ekimine öncelik verilmesi
B) Yağışlı gün sayısının fazla olması
C) Tarım alanlarının dar olması
D) Ormanlık alanların fazla olması
E) Yaz mevsiminin serin olması

Türkiye'de ocak ayı gerçek sıcaklık değerlerine bakıldığında, en düşük sıcaklıkların Kuzeydoğu Anadolu'da olduğu görülür.

Bu yörede sıcaklığın düşük olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi en fazladır?

- A) Yağış miktarının az olması
B) Ekvatora uzak olması
C) Ortalama yükseltisinin fazla olması
D) Yüzölçümünün büyük olması
E) Soğuk rüzgârlara açık olması

DATABANK

CEVAP ANAHTARI					
1	E	7	C	13	D
2	D	8	E	14	C
3	A	9	C	15	E
4	D	10	D	16	B
5	B	11	C	17	B
6	D	12	D	18	C

☞ Türkiye'nin nüfus piramidine bakarak; Türkiye'nin toplam nüfusu, genç nüfusun yaşlı nüfusa oranı, erkek nüfusun kadın nüfusa oranı, kadın-erkek çalışan nüfus miktarı ve bunun genel nüfusa oranı bilgilerine ulaşılır.

☞ Bir yerleşim merkezinin uzun yıllar önemini koruyabilmesi coğrafi konumunun elverişli olmasına bağlıdır.

Birbirine komşu olan İç Anadolu ve Akdeniz bölgelerinin aşağıdaki özelliklerinden hangisi matematik konumlarından kaynaklanmaktadır?

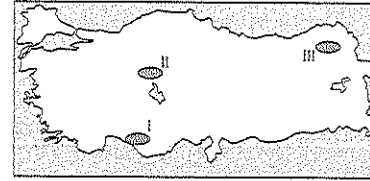
- A) Akdeniz Bölgesi'nin İç Anadolu Bölgesi'nden daha çok yağış alması
B) İç Anadolu Bölgesi'nde sıcaklık farkının daha fazla olması
C) Akdeniz Bölgesi'nde karayolu ulaşımının daha zor olması
D) Akdeniz Bölgesi'nin Güneş ışınlarını daha dik açıyla alması
E) İç Anadolu Bölgesi'nde tarımda makine kullanımının daha kolay olması

- I. Cam
II. Petro- kimya
III. Çimento
IV. Kağıt

Yukarıda verilen endüstri kollarından hangilerinin ham maddesi taş veya topraktır?

- A) Yalnız I
B) I ve III
C) Yalnız III
D) II ve III
E) III ve IV

2.

Yukarıdaki haritada üç hayvan türünün Türkiye'de yetiştirildiği alanlar numaralarla gösterilmiştir.

Bu hayvan türleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

	I	II	III
A) Kıl keçisi	Tiftik keçisi	Siğır	
B) Tiftik keçisi	Siğır	Kıl keçisi	
C) Siğır	Manda	Kıl keçisi	
D) Koyun	Tiftik keçisi	Siğır	
E) Kıl keçisi	Siğır	Tiftik keçisi	

Doğu Karadeniz Bölümü'nde kişi başına düşen tarımsal geliri artırmak için;

- I. Tarımla uğraşan kişi sayısını artırmak,
II. Sulama koşullarını geliştirmek,
III. Tohum ıslahı yapmak,
IV. Gübre kullanımını artırmak,

çalışmalarından hangilerinin yapılması en uygun olur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) II, III ve IV
E) III ve IV

DATABANK

☞ Bir yerleşim merkezinin büyümesinde ticaret, endüstri, maden ve turizm etkilidir.

☞ Türkiye'nin belirli kentlerinde görülen konut açığının temel nedeni nüfusun hızlı artmasıdır.

Aşağıdaki tarım ürünlerinden hangi ikisinin, aynı bölgede yetişmesi daha zordur?

- A) Ayçiçeği – Zeytin
B) Çay – Mısır
C) Pamuk – Buğday
D) Buğday – Çay
E) Tütün – Ayçiçeği

- I. Adana
II. İzmit
III. Antalya

Yukarıda verilen kentlerin göç almasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisinde doğru sıralanmıştır?

I	II	III
A) Tarım	Sanayi	Turizm
B) Sanayi	Tarım	Turizm
C) Tarım	Turizm	Sanayi
D) Sanayi	Turizm	Tarım
E) Turizm	Sanayi	Tarım

Ege bölgesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisinde yerçekillerinin etkisi daha fazladır?

- A) Seracılığın yaygın olmasında
B) Kıyı turizminin gelişmesinde
C) Akarsu rejimlerinin düzensiz olmasında
D) Maki bitki örtüsünün yetişmesinde
E) Nemli havanın iç bölgelere girebilmesinde

Yerçekilleri benzer olmasına rağmen, Karadeniz Bölgesi'nde yer kaymaları Akdeniz Bölgesi'nden fazladır.

Bu farklılığın ortaya çıkmasında Karadeniz Bölgesi'nin hangi özelliği daha çok etkili olmuştur?

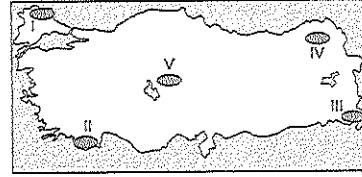
- A) Bitki örtüsünün gür olması
B) Yamaç eğimlerinin fazla olması
C) Yağış miktarının fazla olması
D) Geçirimli kayaların olması
E) Tarım alanlarının dar olması

DATABANK

Ⓒ Büyük kentlerdeki hızlı nüfus artışının temel nedeni ise iş olanaklarının fazla olmasıdır.

Ⓒ Çukurova'da yaz mevsiminde nüfusun artması dışarıdan gelen göçler sonucudur.

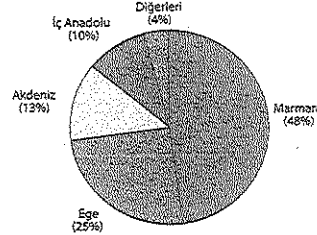
10. Yükseltinin fazla ya da yerçekillerinin engebeli olduğu alanlarda nüfus miktarı azdır.

Haritada verilen alanların hangisinde nüfus miktarının az olması yukarıdakinden başka bir nedene bağlıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıdaki grafikte 1996 yılında Türkiye'nin turizm gelirinin bölgelere göre payları verilmiştir.

Grafik'e bakılarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Akdeniz Bölgesi'nde daha çok kıyı turizmi gelişmiştir.
B) Marmara Bölgesi'nin ekonomisinde turizm birinci sıradadır.
C) Turizm geliri bakımından Ege Bölgesi üçüncü sıradadır.
D) Türkiye'de turizm geliri artmaktadır.
E) Turizm gelirinin büyük bir bölümü kıyı bölgelerinden elde edilmektedir.

DATABANK

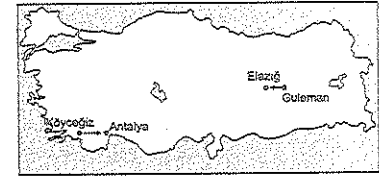
Ⓒ Tarımın makineleşmesi köyden kente göçü hızlandırıcı bir etkidir.

Ⓒ Tarım topraklarının miras yoluyla bölünerek küçük parçalara ayrılması kentlere göçün nedenlerinden biri olarak gösterilmektedir.

12. Türkiye'de batıdan doğuya doğru gidildikçe kentlerin endüstriye katkısı azalmakta, bunun yerine ekonomik faaliyet olarak tarım ve hayvancılık ön plana çıkmaktadır.

Doğuya doğru gidildikçe bu durumun gözlenmesi öncelikle aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Enerji kaynaklarının az olmasıyla
B) Tarım ürünü çeşitliliğinin az olmasıyla
C) Yer şekillerinin engebeli ve yüksek olmasıyla
D) İklim koşullarının elverişsiz olmasıyla
E) Nitelikli iş gücünün az olmasıyla

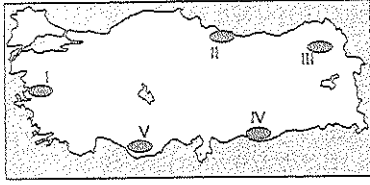
Haritada çıkarıldığı ve işlendiği yer gösterilen yeraltı kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bakır B) Kurşun
C) Krom D) Bor
E) Demir

13. Aşağıdaki kentlerden hangisi Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) kapsamında yer alan kentlerden biri değildir?

- A) Adıyaman
B) Urfa
C) Siirt
D) Mardin
E) Kahramanmaraş

Bağıl nem sıcaklıkla ters orantılıdır.

Buna göre, Temmuz ayında yukarıdaki haritada numaralanmış alanların hangisinde, bağıl nem en az olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Aşağıdaki bölümlerin hangisinde volkanik dağlar daha geniş yer kaplar?

- A) Yukarı Fırat Bölümü'nde
B) Orta Kızılırmak Bölümü'nde
C) Asıl Ege Bölümü
D) Orta Fırat Bölümü'nde
E) Dicle Bölümü'nde

- I. Meriç
II. Çoruh
III. Susurluk
IV. Gökusu

Yukarıdaki akarsulardan hangileri Marmara Bölgesi'nde yer alır?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) II ve IV
E) III ve IV

Adana Bölümü'nde sanayinin Antalya Bölümü'ne göre daha fazla gelişmesi, aşağıdaki-lerden hangisiyle açıklanamaz?

- A) Dağların kıydan uzaklaşmasıyla
B) İşlek limanlara sahip olmasıyla
C) Kış mevsiminin ılık olmasıyla
D) Toprakların daha verimli olmasıyla
E) Ulaşım daha gelişmiş olmasıyla

CEVAP ANAHTARI

1	D	7	A	13	C
2	A	8	E	14	E
3	B	9	C	15	D
4	E	10	E	16	B
5	D	11	E	17	B
6	D	12	C	18	C

DATASANK

☞ Türkiye'de tarımsal nüfus yoğunluğunun fazla olduğu yerlerde hayvancılık yapılır.

☞ Bir yerleşme yerinin geçici olması ekonomik faaliyetlerin niteliğine bağlıdır.

1. Türkiye Kuzey Yarım Küre'de ve orta kuşakta yer almaktadır.

Türkiye'nin bu konumu aşağıdakilerden hangisini etkiler?

- A) Yeraltı kaynaklarını
B) Ortalama yükseltiyi
C) Yetiştirilen tarım ürünlerini
D) Akarsuların taşıdıkları su miktarlarını
E) Bulunduğu saat dilimini

Aşağıdakilerden hangisi Karadeniz Bölgesi'nin özelliklerinden değildir?

- A) En fazla yağış alan bölgedir.
B) Orman bakımından en zengin bölgedir.
C) Nadas tarımının en az yapıldığı bölgedir.
D) Taşkömürü üretiminin hepsi bu bölgededir.
E) En fazla gölün bulunduğu bölgedir.

İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde yaz aylarında tarımda sulamaya duyulan ihtiyaç fazladır.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma neden olan faktörler arasında ver almaz?

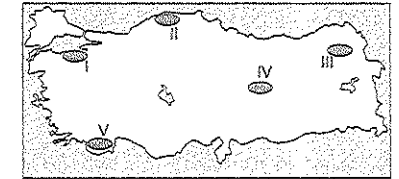
- A) Buharlaştırmanın fazla olması
B) Yağış miktarlarının az olması
C) Gübre kullanımının yaygın olması
D) Yaz sıcaklıklarının fazla olması
E) Nem oranının az olması

2. Aşağıdaki tabloda Türkiye ve ABD'de çalışan nüfusun sektörleri göre dağılımı gösterilmiştir.

Ülke	Tarım (%)	Sanayi (%)	Hizmet (%)
Türkiye	27,1	19,4	53,5
ABD	8,4	27,7	63,9

Aşağıdakilerden hangisi bu tablodan çıkarılacak yanlış bir yargıdır?

- A) ABD'de sanayi ve hizmet sektöründe çalışanların oranı Türkiye'den fazladır.
B) ABD, Türkiye'ye göre daha gelişmiştir.
C) Türkiye'de tarımdan elde edilen verim ABD'den fazladır.
D) İki ülkede de en fazla hizmet sektöründe çalışılmaktadır.
E) ABD'nin hammadde ithalatı daha fazladır.

Yukarıdaki haritada numaralandırılarak gösterilen alanların hangisinde,

- yünü dokuma,
- otomotiv,
- pamuklu dokuma,

sanayi kollarının tümü gelişmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

DATASANK

☞ Türkiye'de tarımsal nüfus yoğunluğu giderek azalmaktadır.

☞ Çatalca-Kocaeli Bölümü Türkiye'nin en sık nüfuslu bölümüdür.

8. Aşağıdaki göllerden hangisinin oluşumunda iç kuvvetler etkili olmamıştır?

- A) Van Gölü
- B) Büyük Çekmece Gölü
- C) Nemrut Gölü
- D) Çıldır Gölü
- E) İznik Gölü

9. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de don olaylarının fazla olduğu bölgelerde görülen özelliklerden biri değildir?

- A) Tarımın yapıldığı süre kısadır.
- B) Kış ılıklığı isteyen tarım ürünleri yetişmez.
- C) Tarım ürünü çeşidi azdır.
- D) Bitkilerin olgunlaşma süresi uzundur.
- E) Tarımda makine kullanımı fazladır.

10. Türkiye'de nüfusun fazla olduğu bazı bölümler şunlardır.

- Güney Marmara Bölümü
- Kıyı Ege Bölümü
- Adana Bölümü

Bu bölümlerde nüfusun fazla olmasında, aşağıdakilerden hangisinin etkisi diğerlerine göre daha azdır?

- A) Verimli tarım alanlarının bulunması
- B) İklim koşullarının elverişli olması
- C) Hidroelektrik üretiminin fazla olması
- D) Sanayinin gelişmiş olması
- E) Yer şekillerinin elverişli olması

DATABANK

İklim koşullarından dolayı yerleşme üst sınırı Ekvatordan Kutuplara doğru deniz seviyesine yaklaşır.

Türkiye'nin doğal nüfus artış hızı giderek azalmaktadır.

9. Ergene Bölümü'nün coğrafi özellikleri göz önüne alındığında aşağıdaki endüstri tesislerinden hangisinin bu bölgede gelişmesi beklenir?

- A) Ferrokrom
- B) Demir - Çelik
- C) Yağ
- D) Pamuklu Dokuma
- E) Petro - kimya

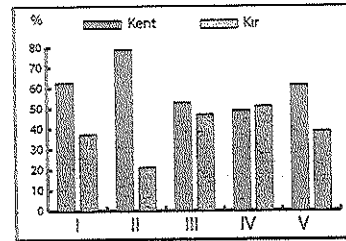
10. Türkiye'de;

- I. kütmes hayvancılığı,
- II. arıcılık,
- III. ahır hayvancılığı,
- IV. balıkçılık,

faaliyetlerinden hangileri sanayi kirliliğinin sonucunda daha çok zarar görür?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) I ve III
- D) II ve IV
- E) II ve III

11. Aşağıda Türkiye'deki beş bölgenin kent ve kır nüfusunun oranları verilmiştir

Verilenlerden hangisi Marmara Bölgesi'ne aittir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

12.

- I. Trabzon
- II. Samsun
- III. Gümüşhane
- IV. Zonguldak

Karadeniz Bölgesi'nde yukarıdaki kentlerden hangilerinin iç bölgelerle demiryolu bağlantısı vardır?

- A) Yalnız IV
- B) I ve IV
- C) I ve III
- D) III ve IV
- E) II ve IV

13. Türkiye'de batıdan doğuya doğru ortalama yükseltinin arttığına, aşağıdakilerden hangisi kanıt olarak gösterilemez?

- A) Doğuya doğru sıcaklık ortalamalarının düşmesi
- B) Doğudaki akarsuların enerji potansiyellerinin daha yüksek olması
- C) Doğuya doğru kar yağışının artması
- D) Doğuya doğru gerçek sıcaklık ile indirgenmiş sıcaklık arasındaki farkın artması
- E) Doğuya doğru termik santrallerin azalması

14. Bir tarım ürününün, bir ülke içindeki yetişme alanı ne kadar yaygınsa o ülke koşullarına uyumu o kadar iyi demektir.

Aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisinin, Türkiye koşullarına diğerlerinden daha uyumlu olduğu söylenebilir?

- A) Üzüm
- B) İncir
- C) Fındık
- D) Zeytin
- E) Kivi

DATABANK

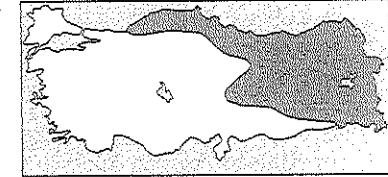
Kent nüfusunun en fazla olduğu bölge Marmara, kır nüfusunun en fazla olduğu bölge ise Karadeniz Bölgesi'dir.

İç göçler bölge ve illerin nüfuslarını artırır ya da azaltır. Ülkenin toplam nüfusunu değiştirmez.

Türkiye'de ormanlar çeşitli nedenlerle hızla azalmaktadır.

Ormanların zaman içinde azalmasının aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Doğal dengenin bozulmasına
- B) Barajların ömrünün kısalmasına
- C) Sellerin artmasına
- D) Ekilli dikili alanların azalmasına
- E) Çölleşmenin hızlanmasına

Yukarıdaki haritada büyükbaş hayvancılığın yoğun olarak yapıldığı alanlar gösterilmiştir.

Bu yörelerde büyükbaş hayvancılığın yaygın olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Meraların fazla olması
- B) Ortalama yükseltinin fazla olması
- C) Gür çayırların bulunması
- D) Tarım alanlarının sınırlı olması
- E) Et ve süt kombinelerinin yaygın olması

- I. Ambarlı
- II. Hamitabat
- III. Yatağan
- IV. Çataleğzi
- V. Afşin - Elbistan

Yukarıda verilen termik santrallerden hangileri doğalgazla çalışır?

- A) I ve II B) I ve V
C) II ve III D) III ve IV
E) IV ve V

Türkiye'de tarımsal nüfus yoğunluğu en fazla Doğu Karadeniz Bölümü'ndedir.

Doğu Karadeniz Bölümü'nde tarımsal nüfus yoğunluğunun fazla olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi en azdır?

- A) Tarım ürünleri çeşidinin çok olması
B) Yer şekillerinin dağlık ve engebeli olması
C) Tarımla uğraşan nüfusun fazla olması
D) Tarımda makine kullanımının az olması
E) Sanayinin gelişmemiş olması

DATABANK

☞ Türkiye'de genel olarak, İzmit, Bursa, Ankara ve Adana gibi şehirlerde erkek nüfus fazlayken; Ardahan, Rize, Bayburt ve Tunceli gibi şehirlerde kadın nüfusunun fazla olması göç hareketlerinin sonuçlarındandır.

☞ Şehirlerin fonksiyonlarına göre sınıflandırılmasında, ön plana çıkan ekonomik faaliyetler dikkate alınır. Örneğin; Nevşehir hem tarım hem de turizm kentidir.

1. Türkiye'nin fiziki haritasına bakıldığında, aşağıdakilerden hangisi o yerin yükseltisi hakkında bilgi vermez?

- A) Marmara Bölgesi'nin daha çok yeşil renkle gösterilmesi
B) Van Gölü'nün mavi renkle gösterilmesi
C) Doğu Anadolu Bölgesi'nde kahverengi tonlarının fazla kullanılması
D) Ege Bölgesi'nden doğuya doğru farklı renklerin kullanılması
E) İç Anadolu Bölgesi'nde sarı ve turuncu renklerinin fazla olması

2. Aşağıda, dört farklı iklim tipinin özellikleri verilmiştir.

- Yazlar sıcak ve kurak kışlar ılık ve yağışlı
- Her mevsim yağışlı, kışlar ılık, yazlar serin
- Yazlar sıcak ve kurak kışlar soğuk ve kar yağışlı, en fazla yağış alan mevsim ilkbahar

Aşağıdakilerden hangisi bu iklim tiplerinin görüldüğü kentlerden biri değildir?

- A) Erzurum B) Antalya
C) Çanakkale D) Rize
E) Konya

3. Aşağıdaki bölgelerin hangisinde sel rejimli akarsular daha fazladır?

- A) Karadeniz Bölgesi'nde
B) Ege Bölgesi'nde
C) Marmara Bölgesi'nde
D) İç Anadolu Bölgesi'nde
E) Akdeniz Bölgesi'nde

4. Türkiye'de yaşanan aşağıdaki olgulardan hangisi diğer dördünün nedenidir?

- A) Akdeniz'in Karadeniz'den sıcak olması
B) Yaz mevsiminde en kısa gündüzün Hatay'da yaşanması
C) Türkiye'nin Kuzey Yarım Küre'de yer alması
D) Aralık ayında kış mevsiminin yaşanması
E) Cisimlerin gölgesinin hiçbir zaman güneye düşmemesi

Yukarıda verilen numaralandırılmış alanlardan hangisi tarıma en az elverişlidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki havzalardan hangisinin suları denize ulaşmaz?

- A) Fırat Havzası
B) Tuz gölü havzası
C) Çoruh havzası
D) Seyhan havzası
E) Sakarya havzası

DATABANK

☞ Nüfusun yaş gruplarını gösteren grafiğe bakarak bir ülkenin; gelişmişlik düzeyi, nüfus artış hızı, doğum oranı, ortalama ömür ve toplam nüfus miktarı gibi bilgilere ulaşılır.

☞ Nüfus artışının olumlu sonuçları; işgücü ucuzlar, piyasa genişler, mal ve hizmetlere talep artar, ülke nüfusu genç ve dinamik bir yapı kazanır.

Yukarıdaki haritada bir yıl içerisinde birden fazla ürün alınan tarım alanları gösterilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu yörelerde bir yıl içerisinde birden fazla ürün alınmasında en az etkilidir?

- A) Toprağın mineral bakımından zengin olması
- B) Kış mevsiminin kısa sürmesi
- C) Güneş ışınlarının daha dik gelmesi
- D) Yaz mevsiminin uzun ve sıcak geçmesi
- E) İlkbahar ve sonbahar mevsimlerinin sıcak geçmesi

3. Doğu Anadolu Bölgesi'nde görülen aşağıdaki özelliklerden hangisi diğer dördünün sonucudur?

- A) Yer şekillerinin engebeli olması
- B) İklim koşullarının elverişsiz olması
- C) Doğum oranının fazla olması
- D) İş olanaklarının az olması
- E) Büyük kentlere göçün fazla olması

9. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye nüfusunun bir özelliği değildir?

- A) Kırsal bölgelerden kentlere doğru göçler fazladır.
- B) Okul çağındaki nüfus fazladır.
- C) Yaşlı nüfusun oranı artmaktadır.
- D) Kadınların okur - yazar oranı artmaktadır.
- E) Nüfus artış hızı artmaktadır.

10. Yaz kuraklığı isteyen bir tarım ürününün,

- I. Konya,
- II. Erzurum-Kars,
- III. Dicle,
- IV. Doğu Karadeniz

Bölümlerinin hangilerinde doğal koşullarda yetişmesi daha kolaydır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) I, II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

11. Karadeniz Bölgesi'nde yağış rejimi;

- I. Nadas alanları
- II. Toprak türü
- III. Deniz turizmi
- IV. Seracılık ve sebze üretimi

hangilerini olumsuz yönde etkilemiştir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) III ve IV
- E) II, III ve IV

12. Karadeniz Bölgesi'nde deniz turizminin gelişmemesi öncelikle aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Tesis sayısının az olmasıyla
- B) Bulutlu gün sayısının fazla olmasıyla
- C) Kıyıların derin olmasıyla
- D) Yayla turizmine daha fazla önem verilmesiyle
- E) Kıyıda sanayi tesislerinin fazla olmasıyla

DATABANK

• Nüfus artışının olumsuz sonuçları: işsizlik artar, kişi başına düşen milli gelir azalır, çarpık kentleşme artar, çevre kirliliği artar ve kalkınma hızı yavaşlar.

• Türkiye'nin nüfus dağılışı üzerinde: iklim, yer şekilleri, su kaynakları, sanayileşme, tarım, maden, turizm ve ulaşım etkilidir.

13. Aşağıdaki yeraltı kaynaklarından hangileri sırasıyla Güney Marmara ve Dicle bölgelerinde daha fazla üretilmektedir?

- A) Krom - Petrol
- B) Bor - Kurşun
- C) Demir - Krom
- D) Bor - Fosfat
- E) Bakır - Manganez

14. Türkiye'de hızlı nüfus artışı,

- I. sağlık ve beslenme koşullarının iyileşmesi,
- II. iç göçlerin yaşanması,
- III. ortalama ömrün uzaması

faktörlerinden hangilerinden kaynaklandığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

15. Bir bölgenin kıyı ile iç kesimi arasındaki iklim farklılığı dağların kıyıya uzanış biçiminden ve bölgenin yükseltisinden doğrudan etkilenir.

Buna göre, aşağıda verilen merkezlerden hangi ikisi, aynı bölgede yer almalarına rağmen, aralarındaki iklim farklılığı diğerlerine göre daha çoktur?

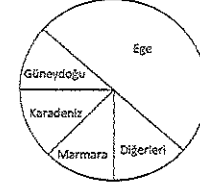
- A) Manisa - Aydın
- B) Trabzon - Bayburt
- C) Adana - Osmaniye
- D) Samsun - Amasya
- E) Bursa - Balıkesir

DATABANK

• Yıldız Dağları Bölümü, Mentеше Yöresi, Doğu Anadolu Bölgesi, Karadeniz Bölgesi'nin dağlık alanları ve Tuz Gölü çevresi seyrek nüfuslu yerlerdir.

• Geçici göçler turizm, tarım, yaylacılık, eğitim, avcılık ve balıkçılık amaçlı yapılan göçlerdir.

16. Aşağıdaki grafik, dış satıma yönelik bir tarım ürününün bölgelere göre üretim miktarını göstermektedir.

Grafikteki bilgilere göre, bu tarım ürünü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şekerpancarı
- B) Pamuk
- C) Tütün
- D) Keten
- E) Mısır

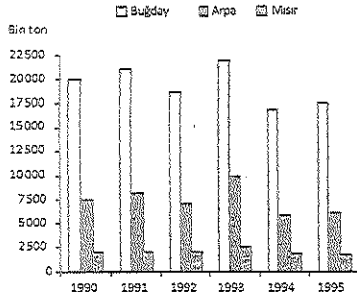
17. Türkiye'de etkili olan

- I. Lodos
- II. Samyeli
- III. Poyraz
- IV. Karayel

rüzgârlarından hangileri sıcaklığı artırır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

Aşağıdaki grafikte 1990-1995 yılları arasında üretilen buğday, arpa ve mısır miktarları gösterilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu grafikten çıkarılacak sonuçlardan biri değildir?

- A) Arpa üretimi mısır üretiminden fazladır.
- B) Buğday üretimi, arpa ve mısır üretiminin toplamından fazladır.
- C) Buğday üretiminde dalgalanmalar olmuştur.
- D) Mısır üretimi en fazla 1993 yılında olmuştur.
- E) Birim alanda en az verim mısırdan elde edilmiştir.

CEVAP ANAHTARI

1	B	7	A	13	D
2	A	8	E	14	D
3	D	9	E	15	B
4	C	10	B	16	C
5	D	11	D	17	A
6	B	12	B	18	E

DATABANK

☞ Türkiye'de toplu yerleşme su kaynaklarının az ve yer şekillerinin sade olduğu yerlerde görülür.

☞ Bir bölgede çok az doğum oranına rağmen fazla nüfus artışı oluyorsa o bölge göç alıyordur. Çok fazla doğum oranına rağmen az nüfus artışı oluyorsa o bölgenin göç verdiği söylenir.

- I. Asya ve Avrupa kıtalarında toprakları bulunur.
- II. Batısı ve doğusu arasında 76 dakikalık zaman farkı vardır.
- III. Üç tarafı denizlerle çevrilidir.
- IV. Kuzey Yarım Küre'nin orta kuşağında bulunur.

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'nin matematik konumunun özelliklerindendir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

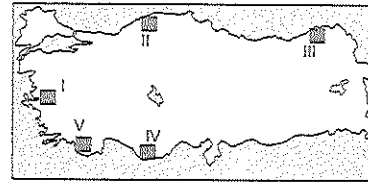
Türkiye'de tarımda yaşanan en önemli sorun sulamadır.

Aşağıdakilerden hangisi ülkemizde sulama sorununun çözülmesiyle ortaya çıkacak sonuçlardan biri değildir?

- A) Çayın yetiştirme alanı genişler.
- B) Sanayinin hammadde açığı azalır.
- C) Nadasa ayrılan araziler azalır.
- D) Buğday ve arpa gibi tarım ürünlerinin ekim alanı daralır.
- E) Tarımsal üretim ve verim artar.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de yerleşim birimlerinin yerinin seçiminde etkili olan faktörlerden biri değildir?

- A) Su kaynakları
- B) Tarım alanları
- C) Yeryüzü şekilleri
- D) Şehirli nüfus oranı
- E) Ulaşım olanakları

Dağların uzanış yönü dikkate alındığında, haritadaki numaralanmış alanların hangisinde yağış miktarının daha az olduğu söylenebilir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

Türkiye'nin yeryüzü şekilleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dağlar doğu - batı yönünde uzanır.
- B) Alçak düzlükler geniş yer kaplar.
- C) Ortalama yükselti fazladır.
- D) Platolar iç ve doğu bölgelerde daha fazladır.
- E) Kıyı ovalarının yükseltisi azdır.

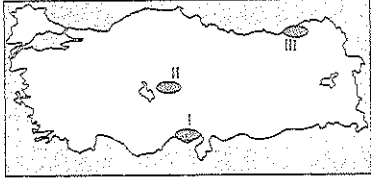
DATABANK

☞ Nüfus miktarı arttıkça devletin vergi gelirlerinin artması olumsuz değil olumlu sayılacak bir durumdur.

☞ Cumhuriyet tarihinde en düşük nüfus artışının yaşandığı yıllar 1940-1945 yılları arasındır. Bunun nedeni II. Dünya Savaşı'nın yaşanmasıdır.

Türkiye'deki akarsulardan en az ulaşımında yararlanılmasının **temel nedeni** aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yatak eğimlerinin fazla olması
- B) Havzalarının dar olması
- C) Rejimlerinin düzensiz olması
- D) Boylarının kısa olması
- E) Taşıdıkları su miktarının az olması

Yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen yörelerde yoğun olarak yetiştirilen tarım ürünleriyle ilgili olarak,

- I. I. Yörede yetişen tarım ürünü yaz kuraklığı ister.
- II. II. Yörede yetişen tarım ürünü kış soğuğuna dayanıklıdır.
- III. III. Yörede yetişen tarım ürünü yıkanmış topraklarda yetişir.

olgularından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

DATABANK

⊗ Tuz gölü çevresinde yer şekilleri sade olmasına rağmen kuraklıklardan dolayı seyrek nüfuslanmıştır.

⊗ Kış mevsiminin ılık ve yağışlı geçmesine rağmen yer şekillerinin engebeli, ulaşımın zor olmasına bağlı olarak Menteşe Yöresi seyrek nüfuslanmıştır.

Akdeniz Bölgesi'nde yetiştirilen,

- I. Muz,
- II. Zeytin
- III. Pamuk
- IV. Turuncgil
- V. Üzüm

ürünlerinden hangileri Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde **üretilemez**?

- A) I ve III
- B) II ve IV
- C) III ve V
- D) I ve IV
- E) I, II ve IV

Türkiye'de kereste fabrikalarının çoğunun Karadeniz Bölgesi'nde yer almasının **temel nedeni** aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarım alanlarının dar olması
- B) Ham maddenin bol olması
- C) Nüfusun yoğun olması
- D) Su kaynaklarının bol olması
- E) Ulaşım olanaklarının fazla olması

Yukarı Kızılırmak Bölümü, İç Anadolu Bölgesi'nin nüfus yoğunluğu en az olan bölümüdür.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun bir nedeni **olamaz**?

- A) Yükseltinin fazla olması
- B) İklimin sert olması
- C) Endüstrinin yetersiz olması
- D) Yer altı kaynaklarının yetersizliği
- E) Tarım alanlarının sınırlı olması

Doğal ortam koşulları dikkate alındığında, Doğu Anadolu Bölgesi'nde aşağıdaki ekonomik faaliyetlerden hangisinin gelişme şansı diğerlerine göre **azdır**?

- A) Turizm
- B) Sanayi
- C) Hayvancılık
- D) Enerji elde etme
- E) Madencilik

Aşağıdakilerden hangisinde verilen göllerin hepsi Göller yöresinde bulunur?

- A) Van, Burdur, Beyşehir
- B) Köyceğiz, Sapanca, Eğirdir
- C) Burdur, Beyşehir, Eğirdir
- D) Burdur, Manıyas, Hazar
- E) Beyşehir, Eğirdir, İznik

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de nüfus artış hızının azalmakta olduğunun en iyi kanıtıdır?

- A) Sanayide çalışan nüfus oranının artması
- B) Kişi başına düşen milli gelirin artması
- C) Ortalama yaşam süresinin artması
- D) Kent nüfusu oranının artması
- E) Olgun nüfus oranının artması

DATABANK

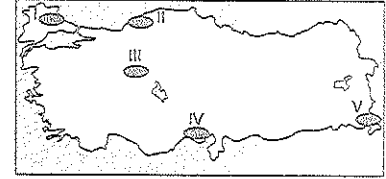
⊗ Türkiye'de kıyı bölgelerde tarım ve sanayinin gelişmesine bağlı olarak nüfus yoğunluğu fazladır. Aritmetik nüfus yoğunluğu Türkiye ortalamasının üstünde olan bölgeler Marmara ve Ege Bölgesi'dir.

⊗ Türkiye'de mevsimlik göçler genellikle tarım, turizm ve hayvancılığa bağlı olarak gerçekleşir. Antalya yıl içinde turizm, Adana ise tarım bağlı olarak nüfus değişikliği fazla olmaktadır.

Aşağıdaki platolardan hangisinin karşısındaki özellik **yanlıştır**?

- A) Ardahan Plato'su - Büyükbaş hayvancılık fazladır.
- B) Obruk Plato'su - Yıllık yağış miktarı azdır.
- C) Çatalca - Kocaeli Plato'su - Enerji tüketimi fazladır.
- D) Taşeli Plato'su - Nüfus miktarı azdır.
- E) Teke Plato'su - Tarımsal üretim fazladır.

13.

Yukarıdaki taralı alanların hangilerinde sanayileşme diğerlerine göre daha geridir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I ve V
- D) I ve IV
- E) III ve V

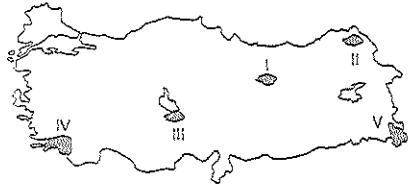
Tütün, buğday, şeker pancarı, fındık, çay, haşhaş, kenevir gibi tarım ürünlerinin yıldan yıla üretimlerindeki dalgalanmalar diğer ürünlere göre daha azdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun asıl nedenidir?

- A) Geniş alanlarda ekiminin yapılması
- B) Devletin bu ürünlerde destekleme alım yapması
- C) Bu ürünlerin dış satımda önemli bir gelir kaynağı olması
- D) Üretimlerinde modern yöntemlerin uygulanması
- E) İklim seçiciliklerinin az olması

Aşağıdaki yörelerin hangisinde alüminyum işletmesi bulunmaktadır?

- A) Yatağan B) Murgul
C) Maden D) Seydişehir
E) Keçiözü

Yukarıdaki taralı alanların hangisinde tarımsal üretimin az olmasında,

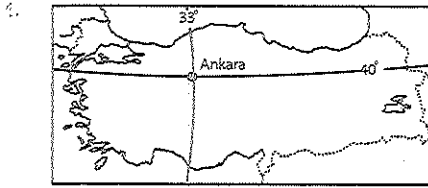
- yağış miktarının az olması,
- toprakta tuz ve kireç miktarının fazla olması
- sulama olanaklarının yetersiz olması,
- etmenlerinin tümü etkilidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

DATABANK

Gecekondulaşmayı önlemek için iç göçü önlemek gerekir. Bu iç göç ise geri kalmış bölgeleri kalkındırmak ve yatırımları buraya yapmakla gerçekleşir.

Yıllık yağış miktarı fazla olan yerlerin nüfusları kalabalık olur. Muğla'nın yıllık yağış miktarı fazla ancak nüfusu seyrek.

Ankara'nın coğrafi koordinatları aşağıdaki-lerden hangisinde doğru verilmiştir?

Paralel	Meridyen
A) 33° Kuzey	40° Doğu
B) 40° Kuzey	33° Batı
C) 33° Kuzey	40° Batı
D) 40° Güney	33° Doğu
E) 40° Kuzey	33° Doğu

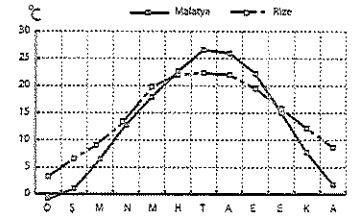
2.

- Havzalarının dar olması
- Baraj göllerinin alüvyonlarla dolması
- Denize döküldükleri yerlerde geniş deltalar oluşturmaları

Yukarıdakilerden hangileri, Türkiye'deki akarsuların çok alüvyon taşıdıklarına kanıttır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

3. Aşağıdaki grafikte Malatya ve Rize illerinin aylara göre sıcaklık ortalamaları verilmiştir.

Buna göre,

- Kış mevsiminde Malatya'nın Rize'den daha soğuk olması sıcaklık enlem etkisine ters düşer.
- Yaz aylarında Malatya'nın daha sıcak olması, yükseklik sıcaklık ilişkisine ters düşer.
- Rize'nin yıllık sıcaklık farkının daha az olması, nem sıcaklık ilişkisine ters düşer.

Bilgilerinden hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) Yalnız II
C) II ve III D) I ve III
E) I, II ve III

4. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin ihrac ürünleri arasında en fazla yer tutar?

- A) Tekstil ürünleri
B) İlaç
C) Petrol
D) Madenler
E) Elektronik eşyalar

DATABANK

Türkiye'de büyük şehirler; iklimin elverişli olduğu, ulaşım yollarının üzerinde olduğu, yüzey şekillerinin yerleşmeye elverişli olduğu, üretim ve ticaretin yoğun olduğu yerlerde kurulmuşlardır.

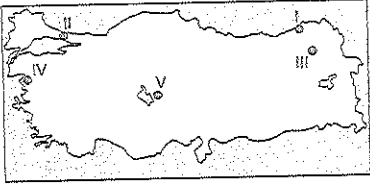
Bir bölgede veya bir ilde nüfus yoğunluğunun fazla olmasında; eğitim, ticaret, turizm, endüstri gibi faktörlerin etkisi fazladır.

5. Aşağıdaki şehirlerin hangisindeki nüfus artışı, Karadeniz Ereğlisi'ndeki nüfus artışıyla benzer bir nedene bağlanabilir?

- A) Elazığ B) Antalya
C) Konya D) Iskenderun
E) Rize

6. Marmara Bölgesi'nde yetiştirilen aşağıdaki ürünlerden hangileri, bölgede çeşitli iklimlerin görüldüğüne kanıttır?

- A) Fındık, tütün, mısır
B) Ayçiçeği, pancar, tütün.
C) İncir, üzüm, zeytin
D) Buğday, zeytin, fındık
E) Pamuk, piring, zeytin

Yukarıdaki haritada numaralanmış alanların hangisinde kurulan sanayi tesisinin yerinin belirlenmesinde ham maddenin etkili olduğu söylenemez?

- A) I.de bakır işleme tesisi
B) II.de pamuklu dokuma fabrikaları
C) III.de et kombineleri
D) IV.de yağ fabrikaları
E) V.de unlu mamuller fabrikaları

DATABANK

• GAP'ın hayata geçirilmesiyle tarımda üretim ve verim artar nadas alanları azalır, tarıma bağlı endüstri gelişir, bölgede iklimle bağlılık azalır, üretimde dalgalanmaların yaşanması azalır.

• Kısıtlı iş olanakları iç göç veren tüm iller için geçerlidir.

8. Doğu Karadeniz Bölümü'nde bulutluluk oranının fazla olması aşağıdaki hangi tarım ürünlerinin ekimini engellemiştir?

- A) Üzüm, pamuk, mercimek, tahıllar
B) Üzüm, mısır, kivi, turuncgil
C) Zeytin, turuncgil, kivi, mısır
D) Üzüm, mercimek, pamuk, kivi
E) Tahıllar, pamuk, zeytin, üzüm

9. İç Batı Anadolu Bölümü'nde kentleşme kıyı Ege'ye göre daha azdır.

Bu olayın gerçekleşmesinde, İç Batı Anadolu Bölümü'nün aşağıdaki özelliklerinden hangisinin etkisi daha azdır?

- A) Nüfus miktarının az olması
B) Sanayinin gelişmemiş olması
C) Tarım ürünlerinin çeşitliliğinin az olması
D) Doğal bitki örtüsünün cılız olması
E) İklim koşullarının elverişsiz olması

10. Aşağıda İç Anadolu Bölgesi'nde yer alan beş merkez ve bu merkezlerde gelişen endüstri kolları eşleştirilmiştir.

Bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kırıkkale - Petrol
B) Konya - Şeker
C) Ankara - Uçak
D) Kayseri - Dokuma
E) Eskişehir - Demir-çelik

11. Aşağıda Marmara Bölgesi'nde turizm etkinlikleri ve bu etkinliklerin geliştiği merkezler eşleştirilmiştir.

Bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Bursa- kış turizmi
B) Yalova - termal turizm
C) İstanbul - kültür turizmi
D) Manyas - doğa turizmi
E) Edirne - yayla turizmi

12.

- Yeraltı kaynakları bakımından en zengin bölümdür.
- Yıllık yağış miktarı en az olan bölümdür
- Enerji tüketimi en fazla olan bölümdür
- Bor minarelinin en fazla çıkarıldığı bölümdür.

Türkiye'deki bazı bölümlerin özellikleri yukarıda verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu bölümlerden biri değildir?

- A) Güney Marmara Bölümü
B) Yukarı Fırat Bölümü
C) Yukarı Kızılırmak Bölümü
D) Çatalca- Kocaeli Bölümü
E) Konya Bölümü

13. Türkiye'nin iç bölgelerinin orman bakımından fakir olmasında aşağıdakilerden hangisi en çok etkilidir?

- A) Yağışın yetersiz olması
B) Tarım alanlarının fazla olması
C) Ormanların yakacak olarak kullanılması
D) Yeraltı sularının yetersiz olması
E) Ormanlık alanların otlatılması

DATABANK

• Türkiye'de son dönemde Çin'den yapılan ithalatın olumsuz etkilerinin en fazla görüldüğü sektör tekstildir.

• Trabzon ve Antalya illerinin demiryolu ile bağlantısı yoktur.

14. Aşağıda Türkiye'de üretilen bazı ürünler verilmiştir.

- Muz
- Çay
- Turuncgil

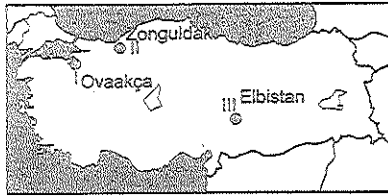
Dünyanın farklı bölgelerinde yetişen bu ürünlerin Türkiye'de yetişmesi, aşağıdakilerden hangisinin bir sonucudur?

- A) Üç tarafının denizlerle çevrili olmasının
B) Orta kuşakta olmasının
C) Ortalama yükseltisinin fazla olmasının
D) Çeşitli iklimlerin görülmesinin
E) Tarıma büyük önem vermesinin

15. Türkiye'de, doğal koşullar bakımından pamuk üretimine en az elverişli bölge aşağıdakilerden hangisidir, neden?

- A) Güneydoğu Anadolu - yaz ayları çok sıcaktır
B) Doğu Anadolu - yağış miktarı azdır.
C) Doğu Karadeniz - her mevsimi yağışlıdır
D) İç Anadolu - kurak mevsimi uzundur
E) Marmara - sulama koşulları yetersizdir

Aşağıdaki haritada bazı termik santrallerin yerleri gösterilmiştir.

Gösterilen alanlardaki termik santrallerde kullanılan hammaddeler aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	III
A) Linyit	Doğalgaz	Taşkömürü	
B) Petrol	Taşkömürü	Linyit	
C) Doğalgaz	Taşkömürü	Linyit	
D) Linyit	Taşkömürü	Doğalgaz	
E) Doğalgaz	Doğalgaz	Linyit	

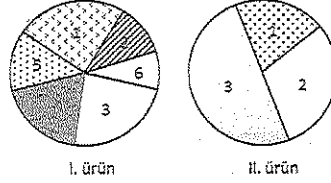
Aşağıdakilerden hangisi Türkiye kıyılarında gel-git olayının etkili olmadığının bir kanıtıdır?

- A) Kıyıların oldukça dik olması
- B) Kıyıların çok girintili olması
- C) Kumsalların dar olması
- D) Denizlerin sığ olması
- E) Delta ovalarının bulunması

DATABANK

• Bozkır alanlarında koyun yetiştiriciliği ve buğday tarımı, maki alanlarında keçi yetiştiriciliği ve seracılık yapılır.

• İstanbul'da endüstri kuruluşlarının fazla ve çeşitli olmasındaki en etkili faktör pazarlama olanaklarının fazla olmasıdır.

Yukarıdaki grafiklerde Türkiye'deki iki ürünün, bölgelere göre dağılımı gösterilmiştir.

Bu iki ürün için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) I. Ürünün üretim miktarı daha fazladır.
- B) II. ürün birim alanda alınan verim daha fazladır.
- C) I. ürün Türkiye koşullarına daha uyumludur.
- D) II. Üründen elde edilen gelir daha fazladır.
- E) I. Ürünün su isteği daha azdır.

CEVAP ANAHTARI

1	E	7	B	13	A
2	E	8	A	14	D
3	A	9	D	15	C
4	A	10	E	16	C
5	D	11	E	17	E
6	D	12	C	18	C

4. Kayseri, Sivas ve Erzurum illerimizin yıllık sıcaklık farkları, İzmir, Ordu ve Mersin illerimizin yıllık sıcaklık farklarından daha fazladır.

Bu durum, belirtilen illerin hangi bakımdan farklı olmasıyla ilgilidir?

- A) Yüzölçümü genişliği
- B) Yer şekilleri
- C) Atmosferdeki nem oranı
- D) Güneş ışınlarının geliş açısı
- E) Enlem derecesi

Doğal koşulları göz önüne alınırsa, aşağıdaki yerlerden hangisindeki orman varlığının diğerlerinden daha az olduğu söylenebilir?

- A) Orta Fırat Bölümü
- B) Adana Bölümü
- C) Güney Marmara Bölümü
- D) Asil Ege Bölümü
- E) Orta Karadeniz Bölümü

- I. Marmara kıyılarında sıcaklıkların Ege kıyılarına göre daha düşük olması
- II. Güneydoğu Anadolu'da yazların Akdeniz'e göre daha sıcak geçmesi

gibi durumların oluşmasında etkili olan faktörler hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	I	II
A) Yükselti	Enlem	
B) Enlem	Karasallık	
C) Yükselti	Karasallık	
D) Enlem	Yükselti	
E) Denizellik	Yükselti	

Türkiye'de kuzeye gidildikçe sıcaklıkların azalması ile aşağıdakilerden hangisinin oluşumu aynı nedenle açıklanabilir?

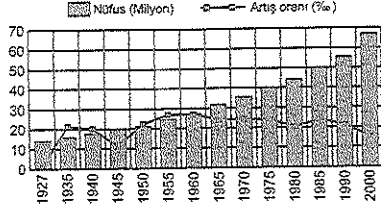
- A) Karadeniz kıyılarında sıcaklık farkının az olması
- B) Yıllık sıcaklık farkının iç bölgelerde daha fazla olması
- C) İç Anadolu'da bitki örtüsünün bozkır olması
- D) Akdeniz kıyılarında sıcak mevsiminin Karadeniz kıyılarına göre daha uzun sürmesi
- E) Doğu Anadolu Bölgesi'nde bitki çeşidinin daha az olması

DATABANK

• Bir bölgede rafting, yamaç paraşütü ve yayla turizmi yaygınsa o yer için engebe ve yükselti fazla, yer şekilleri çeşitlidir, açıklaması yapılır.

• Erzurum-Kars Bölümü'nde arpa tarımı ve büyükbaş hayvancılık yaygındır.

5. Aşağıdaki grafikte Türkiye'nin yıllara göre nüfus artış hızı ve nüfus miktarı verilmiştir.

Grafik incelendiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Nüfus artış hızı bazı dönemlerde azalmıştır.
- B) 1965 yılındaki artış miktarı ile 1970 yılındaki artış miktarı aynıdır.
- C) İkinci dünya savaşı yıllarında nüfus artış hızında azalma olmuştur.
- D) Nüfus miktarında sürekli artış olmuştur.
- E) 1950 yılındaki nüfus miktarı 2000 yılına göre daha azdır.

Aşağıdaki tabloda Türkiye'de bazı sayım yıllarına ait aritmetik ve tarımsal nüfus yoğunluğu verilmiştir.

Yıllar	Nüfus Yoğ. (kişi/km ²)	
	Aritmetik	Tarımsal
1950	26,9	102
1980	57,4	91
1990	73	83

1980 yılından 1990 yılına geçildiğinde tarımsal nüfus yoğunluğunun azalması aşağıdakilerden hangisi ile ilgili olabilir?

- A) Toplam nüfusun azalması
- B) Tarım alanlarının genişlemesi
- C) Tarım alanlarının daralması
- D) Doğum oranlarının azalması
- E) Ülke yüzölçümünde meydana gelen değişme

DATABANK

⊗ Karabük Demir Çelik fabrikalarının kurulma nedeni hammaddeye yakınlıktan çok bir enerji kaynağına yakınlık yani Taşkömürü yataklarına yakın olmasıyla açıklanır.

⊗ Türkiye'de buğday her mevsimin yağışlı olması nedeniyle Doğu Karadeniz, yaz yağışlarının etkisiyle Erzurum- Kars bölgelerinde yapılmaz.

7. Türkiye'de iklim şartları ve diğer coğrafi koşullar elverişli olmasına rağmen hayvancılık faaliyetleri ülke ekonomisine yeterince katkıda bulunmamaktadır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) İklim şartlarının elverişsiz olması
- B) Besi hayvancılığının yaygın olmaması ve mera hayvancılığının geleneksel yöntemlerle yapılması
- C) Et tüketiminin az olması
- D) Hayvancılıkla uğraşan kişi sayısının az olması
- E) Mera hayvancılığının yeterince yaygınlaştırılmaması

8. Türkiye'de; İstanbul, Ankara, İzmir, Adana gibi büyük şehirlerde nüfus artış hızı, Bartın, Yozgat, Erzincan, Kars gibi küçük şehirlere göre daha fazladır.

Aşağıdakilerden hangisi büyük şehirlerdeki hızlı nüfus artışının temel nedenidir?

- A) Yüzölçümlerinin geniş olması
- B) İş olanaklarının fazla olması
- C) Sosyal imkânların gelişmiş olması
- D) Altyapı hizmetlerinin tamamlanmış olması
- E) Doğum oranının fazla olması

9. Türkiye'de kırsal alanlarda, tarım topraklarının sulanabilir hale getirilmesi, bazı olumsuz durumları ortadan kaldıracaktır.

Aşağıdakilerden hangisi, tarım alanlarının sulanabilir hale gelmesiyle ortaya çıkan sonuçlardan değildir?

- A) Endüstri ürünleri üretiminin artması
- B) Tarımsal verimin artış göstermesi
- C) Kentlere göçün artması
- D) Tarıma dayalı endüstrinin gelişmesi
- E) Üretimde yıllar arasında oluşan dalgalanmaların önlenmesi

10. Aşağıda bazı elektrik enerjisi üreten santraller ve bu santrallerde kullanılan enerji kaynakları eşleştirilmiştir.

Bu eşleştirmelerden hangisi doğru değildir?

Enerji kaynağı	Elektrik santrali
A) Linyit	Tavşanlı
B) Su gücü	Ambarlı
C) Doğalgaz	Hamitabat
D) Su gücü	Atatürk
E) Taşkömürü	Çatalağzı

11. Aşağıda verilen Türkiye'deki yeraltı zenginlikleri ile ilgili bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Ülkemizde çıkarılan petrolün tamamına yakını Güneydoğu Anadolu Bölgesinden çıkarılır.
- B) Elektrik üretiminde kullanılan doğalgazın büyük kısmı yurtdışından ithal edilir.
- C) Dünya bor mineralleri rezervinin büyük kısmı ülkemizedir.
- D) Ülkemizde çıkarılan madenlerin tamamı yurtdışına ihraç edilir.
- E) Ülkemizde Yukarı Fırat bölümü maden çeşitliliğinin en fazla olduğu yerlerdir.

12. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'deki akarsuların özellikleri arasında gösterilemez?

- A) Rejimleri düzensizdir.
- B) Akış hızları azdır.
- C) Taşıdıkları su miktarları azdır.
- D) Çoğu açık havzadır.
- E) Denize dökülenlerin bir kısmı delta ovaları oluşturmuştur.

13. Ege Bölgesi'nde demiryolu ve karayolu ulaşımının doğu - batı yönünde gelişmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Deprem riskinin fazla olması
- B) Graben ovalarının uzunluğu
- C) Yazların kurak geçmesi
- D) Bitki örtüsünün cılız olması
- E) Kıyıda limanların bulunması

14. Aşağıdakilerden hangisi Batı Karadeniz Bölümü ile ilgili yanlış bir bilgidir?

- A) Dışarıya fazla göç göndermez.
- B) Türkiye'deki en önemli demir-çelik fabrikaları bölümde bulunur.
- C) Ekili dikili arazi oranı azdır.
- D) Bölümde fındık tarımı yapılır.
- E) Yağış miktarı Orta Karadeniz'e göre daha azdır.

DATABANK

⊗ Türkiye'de nadas, toprağın azalan nem ve mineral dengesini korumaktır. Gübrelemeyle mineral, sulamayla nem ihtiyacı karşılanan toprağın nadas ihtiyacı ortadan kalkar.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yaz ayları sıcak ve kurak geçer.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?

- A) Nadas alanlarının fazla olmasına
- B) Akarsuların derin vadiler içerisinde akmasına
- C) Ekili dikili arazi oranının fazla olmasına
- D) Petrol yataklarının oluşmasına
- E) Tarımda makine kullanımının yaygınlaşmasına

Aşağıdaki tabloda, iki farklı tarım ürününün 2000 yılında Akdeniz ve Ege bölgelerindeki üretiminin ülke üretimine oranları verilmiştir

Bölgeler	A ürünü	B ürünü
Ege	(%) 27	(%) 55
Akdeniz	(%) 20	(%) 15

Bu iki ürün aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A ürünü	B ürünü
A) Pamuk	Zeytin
B) Fındık	Şekerpancarı
C) Elma	Çay
D) Turunçgiller	Muz
E) Arpa	Ayçiçeği

Aşağıdaki coğrafi bölümlerden hangisinde plaj turizmi diğerlerine göre daha çok gelişmiştir?

- A) Adana Bölümü
- B) Kıyı Ege Bölümü
- C) Doğu Karadeniz Bölümü
- D) Güney Marmara Bölümü
- E) Orta Karadeniz Bölümü

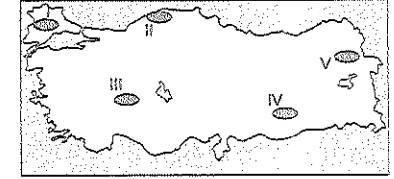
DATABANK

☞ Türkiye'de balıkçılığın gelişmesinin nedenleri; Türkiye'nin okyanusa kıyısı olmaması, Türkiye'de büyük tonajlı gemilerin olmaması, balık tüketiminin az olması, soğuk hava depolarının yetersizliği, denizlerdeki kirlenme, yanlış ve aşırı avlanma.

Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'nin matematik konumuyla ilgili bir özellik değildir?

- A) İç Anadolu'da kar yağışlı gün sayısının Doğu Anadolu Bölgesine göre daha az olması
- B) Karadeniz kıyılarının Akdeniz kıyılarından daha serin olması
- C) Mevsimlerin belirgin olarak görülmesi
- D) 21 haziran da en uzun gündüz süresinin yaşanması
- E) Güneyden gelen rüzgârların sıcaklığı artırıcı etkisi yapması

Türkiye'de kırsal alanlardaki konut tipleri iklime, bitki örtüsüne ve doğal çevreye göre değişir.

Yukarıdaki haritada numaralandırılmış alanlardan hangisinde kırsal alanda ahşap evler daha yaygındır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük kentlerde;

- Çarpık kentleşmenin olması
- Konut açığının devam etmesi

öncelikle aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Diğer illerden göç alması
- B) Gelir seviyesinin düşmesi
- C) Yer şekillerinin sade olması
- D) Turizm etkinliklerinin çeşitli olması
- E) Okur oranının yüksek olması

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de yeryüzü şekillerinin günümüze yakın bir jeolojik zamanda oluştuğunu kanıtlamaz?

- A) Akarsuların enerji potansiyelinin fazla olması
- B) Termal kaynakların yaygın olarak bulunması
- C) Linyit kömürü yataklarının fazla olması
- D) Gerçek alan ile izdüşüm alan arasındaki farkın fazla olması
- E) Akdeniz ve Karadeniz'de dağların kıyıya paralel uzanması

Giresun'dan Kayseri'ye oradan, Adana'ya giden bir kişinin uğradığı yerlerde gözlemlediği doğal bitki örtüleri, sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

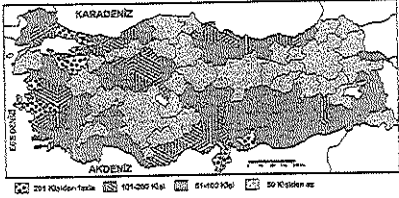
- A) Step, maki, orman
- B) Orman, step, maki
- C) Maki, orman, step
- D) Çayır, step, orman
- E) Orman, maki, step

DATABANK

☞ Doğalgazla çalışan termik santrallerimiz; Bursa (Ovaakça), Kırklareli (Hamitabat), İstanbul (Ambarlı)'dır.

☞ Rüzgâr ile çalışan santrallerimiz; İzmir (Ala çatı), Bozcaada ve Gökçeada'dır

☞ Türkiye'de yaygın olan endüstri kolu çimentodur.

Harita incelendiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- Hatay çevresinde nüfus yoğunluğu ülke ortalamasının üstündedir.
- Kıyı bölgelerde nüfus yoğunluğu iç bölgelere göre daha azdır.
- Tuz Gölü çevresinde nüfus yoğunluğu fazladır.
- İç Anadolu'da nüfus yoğunluğu Doğu Karadeniz'e göre daha fazladır.
- Güney Ege'de nüfus yoğunluğu bölgenin diğer yerlerine göre daha fazladır.

Aşağıdaki tarım ürünlerinin en çok yetiştirildiği coğrafi bölgeler hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

	İncir	Buğday	Fındık
A)	Karadeniz	İç Anadolu	Akdeniz
B)	Ege	Akdeniz	Karadeniz
C)	Akdeniz	İç Anadolu	Karadeniz
D)	Marmara	Doğu Anadolu	Akdeniz
E)	Ege	İç Anadolu	Karadeniz

DATABANK

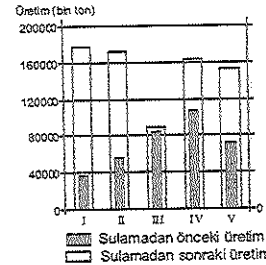
Artvin'de rafting turizmi, İstanbul'da kültür turizmi, Afyonkarahisar'da kaplıca turizmi, Konya'da inanç turizmi yapılmaktadır.

Türkiye'de dış alım ve dış satımda birinci sırada yer alan limonumuz İstanbul Limonı'dır.

Aşağıda verilen hayvancılık faaliyetlerinden hangisi nüfus miktarının fazla olduğu merkezlerin çevresinde daha çok yapılır?

- Büyükbaş mera hayvancılığı
- Kümes hayvancılığı
- Arıcılık
- Küçükbaş mera hayvancılığı
- Balıkçılık

Aşağıdaki grafikte beş tarım ürününün bir bölgede, sulama yapılmadan önce ve sulama yapıldıktan sonraki üretim miktarı verilmiştir.

Hangi tarım ürününün sulama isteğinin daha az olduğu söylenebilir?

- I
- II
- III
- IV
- V

Türkiye'de dağların uzanış yönü aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili değildir?

- Kıyılardaki falez oluşumunda
- Akarsuların akış yönünde
- Yeraltı kaynaklarının dağılışında
- Yamaç yağışlarının oluşumunda
- Kıyı ile iç kesim arasında ulaşım koşullarında

Türkiye'de son yıllarda enerji tüketimi artmıştır.

- Nüfusun artması
- Sanayileşmenin artması
- İhracatın artması
- Elektronik eşya tüketiminin artması

Yukarıda verilenlerden hangileri Türkiye'de enerji tüketiminin artmasında daha etkili olmuştur?

- I ve II
- II ve III
- I ve III
- II ve IV
- I, II ve IV

Kentlerin büyümesinde ve gelişmesinde sanayi, ticaret, turizm, maden, eğitim ve tarımsal faaliyetler gibi birçok faktör etkilidir.

- Tarım kenti - Adana
- Turizm kenti - Bursa
- Sanayi kenti - Ereğli
- Maden kenti - Soma
- Ticaret kenti - Artvin

Yukarıda bazı kentlerin büyümesinde etkili olan faktörler eşleştirilmiştir. Bu eşleştirme-lerden hangisi doğru değildir?

- I ve II
- II ve III
- II ve V
- Yalnız IV
- Yalnız V

DATABANK

Tarımda makine kullanımı tarımsal verimliliği arttırmaz.

Türkiye iklimine uyum sağlamış ekim alanı geniş tarım ürünleri; buğday, arpa, şekerpancarı, çavdar, yulaf, elma ve üzumdür.

- Bor
- Alüminyum
- Krom
- Doğalgaz
- Uranyum

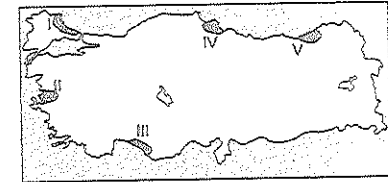
Türkiye, yukarıdaki yeraltı zenginliklerinden hangileri bakımından Dünyada ön sıralarda yer alır.

- I ve II
- II ve III
- I ve III
- II ve IV
- III ve V

Türkiye'de dağılışı düşünüldüğünde aşağıdaki endüstri kuruluşlarından hangisinin genelde hammadde kaynaklarına yakın yerde kurulduğu söylenemez?

- Un
- Çimento
- Şeker
- Fındık
- Petrol rafinerileri

Falezler, dağların kıyıya paralel uzandığı, yüksek kıyılarda daha yaygındır.

Buna göre, yukarıdaki Türkiye haritasında numaralı yerlerin hangilerinde falezlerin yaygın olduğu söylenemez?

- I ve III
- II ve IV
- III ve V
- IV ve V
- II ve V

Aşağıdakilerden hangisi Doğu Karadeniz Bölümüne ait bir bilgi değildir?

- A) Zeytin ve turuncgil tarımı yapılır.
- B) Yağış rejimi düzenlidir.
- C) Ülkemizde fındık üretiminin tamamı bu alanlarda yapılır.
- D) Kırsal nüfus oranı fazladır.
- E) Tarımsal nüfus yoğunluğu fazladır.

Sıcak dönemin uzun sürdüğü ovalarda yıl içinde birden fazla ürün alma imkânı fazladır.

Buna göre aşağıdaki ovaların hangisi yıl içinde birden fazla ürün alma bakımından daha elverişlidir?

- A) Bafra ovası
- B) Taşova
- C) Silifke Ovası
- D) Muş Ovası
- E) Ergene Ovası

Marmara Bölgesi'nde tarım ürünü çeşidi fazladır. Her türlü tahıl, endüstri bitkileri ve meyveler yetiştirilir.

Bu durum bölgenin hangi özelliği ile açıklanabilir?

- A) Tarıma dayalı sanayinin gelişmesiyle
- B) İklim çeşitliliğinin fazla olması
- C) Nüfus miktarının fazla olması
- D) Ürünlerin sanayide hammadde olarak kullanılmasıyla
- E) Topraklarının verimli olmasıyla

CEVAP ANAHTARI

1	A	7	E	13	B
2	E	8	B	14	E
3	B	9	C	15	B
4	A	10	C	16	C
5	B	11	E	17	B
6	A	12	E	18	C

DATABANK

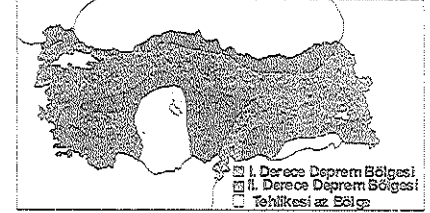
⚡ Tütün, pirinç ve kenavar ürünlerinin tamamının yetiştirildiği bölüm Batı Karadeniz'dir.

⚡ Ayçiçeği üretiminde Ergene Bölümü (Trakya) Türkiye üretiminin yarısından fazlasını kaplar.

Aşağıda verilenlerden hangisi Türkiye'de dört mevsimin belirgin olarak yaşandığını kanıtlar?

- A) Güneydoğu Anadolu bölgesinde yazların çok sıcak geçmesi
- B) Bitki örtüsünün çeşitlilik göstermesi
- C) Güneye gidildikçe sıcaklıkların artması
- D) Yörelere arasında yağış miktarında farklılıkların olması
- E) Yıl içerisinde sıcaklık değişiminin belirgin olması.

Aşağıdaki haritada Türkiye'deki deprem alanları gösterilmiştir.

Fay hatlarının dağılışı incelendiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Doğu Anadolu'da Van çevresi birinci derece deprem bölgesi içinde yer alır.
- B) Konya Bölümü ve Yukarı Fırat Bölümü'nde deprem riski azdır.
- C) Akdeniz bölgesinde Antalya Mersin arasında deprem riski azdır.
- D) Güney Marmara birinci derece deprem alanında yer alır.
- E) Güneydoğu Anadolu'nun güneyinde deprem riski azdır.

Aşağıdakilerden hangisi üzerinde iklimin etkisinden söz edilemez?

- A) Ege Bölgesi'nde zeytin ve buğday tarımının yapılması
- B) Akdeniz bölgesinde mağara oluşumunun fazla olması
- C) İç Anadolu'da küçükbaş hayvancılığın yaygın olması
- D) Yıldız dağlarında orman alanlarının bulunması
- E) İç Anadolu Bölgesi'ndeki akarsuların debisinin ilkbahar mevsiminde artması

Nadas tarımı, yağışların ve sulamanın yetersiz olduğu yörelerde yapıldığına göre, aşağıdaki coğrafi bölümlerin hangisinde nadas uygulaması en azdır?

- A) Dicle
- B) Yukarı Sakarya
- C) İç Batı Anadolu
- D) Ergene
- E) Batı Karadeniz

DATABANK

⚡ Türkiye bor minerali üretiminde birinci sırada krom üretiminde beşinci sıradadır.

⚡ Küre ve Murgul'da çıkarılan bakır Samsun'da, Elazığ'da (Maden) çıkarılan bakır yine Elazığ'da işlenir.

Aşağıdakilerden hangisi kırdan kente göçle-
rin sebeplerinden biri olamaz?

- A) Miras yolu ile arazilerin küçülmesi
B) Tarımda insan gücüne ihtiyacın azalması
C) Kent merkezlerde sağlık imkanlarının fazla olması
D) Kırsal bölgelerde iş imkanlarının az olması
E) Kentlerde arsa sıkıntısının yaşanmaması

Kırsal yerleşim alanlarından olan dağınık köy yerleşmeleri ülkemizde Doğu Karadeniz ve Batı Karadeniz Bölgeleri'nde yaygın bir şekilde görülür.

Aşağıdakilerden hangisi dağınık yerleşmelerin görülmesinin temel sebebidir?

- A) Orman alanlarının fazla olması
B) Halkın daha çok tarımla uğraşması
C) Doğum oranlarının fazla olması
D) Su kaynaklarının bol olması
E) Kar yağışlarının az olması

Erzurum - Kars yöresinde yağışın arttığı dönemlerde hayvanlardan alınan et ve süt verimi artarken yağışın azaldığı dönemlerde hayvanlardan alınan et ve süt verimi azalmaktadır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin kanıtı olur?

- A) Geleneksel hayvancılığın yaygın olduğunu
B) Yem üretiminin yetersiz olduğunu
C) Yörenin denize kıyısının bulunmadığı
D) Yörede hayvancılıktan geçinenlerin fazla olduğunu
E) Büyükbaş hayvancılığının yaygın olduğunu

1. Termik santrallerde enerji kaynağı olarak kullanılır ve jeolojik oluşum nedeniyle ülkemizde yaygındır.

II. Antalya ve Elazığ'da fabrikası bulunur ve paslanmaz çelik yapımında kullanılır.

III. Dünya rezervlerinin büyük kısmı ülkemizde-
dir.

Yukarıda bazı kullanım alanları verilen yeraltı kaynakları aşağıdakilerden hangisinde doğru sıralanmıştır?

	I	II	III
A)	Linyit	Krom	Bor
B)	Bor	Linyit	Krom
C)	Krom	Linyit	Bor
D)	Bor	Krom	Linyit
E)	Krom	Bor	Linyit

I. Haşhaş	IV. Kivi
II. Pamuk	V. Muz
III. İncir	VI. Tütün

Yukarıdaki ürünlerden hangilerinin, Türkiye'deki üretim alanları doğa koşulları tarafından sınırlandırılmamıştır?

- A) I ve VI
B) II, IV ve V
C) IV ve VI
D) III, V ve VI
E) Yalnız VI

DATABANK

10. Bölgelerin hidroelektrik potansiyelleri yükseltile-riyle doğru orantılıdır.

Buna göre hidroelektrik potansiyeli en düşük ve en yüksek bölge ikilisi aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) İç Anadolu - Karadeniz
B) Ege Bölgesi- Karadeniz
C) Karadeniz - Akdeniz
D) Marmara - Doğu Anadolu
E) Ege - Güneydoğu Anadolu

11. Akdeniz bölgesinde dağların denize paralel uzanması aşağıdakilerden hangisinin oluşmasında etkili olmamıştır?

- A) Ulaşımın iç bölgelere güç olmasında
B) Denizel iklimin iç kesimlere girememesinde
C) Yetiştirilen ürünlerin kıyıda ve iç kesimlerde farklı olmasında
D) Limanların gelişmemesinde
E) Maden rezervlerinin yetersiz olmasında

12. Aşağıdaki bölümlerden hangisinde yer şekilleri, ulaşımında önemli bir doğal engel oluştur
maz?

- A) Batı Karadeniz Bölümü
B) Orta Fırat
C) Antalya Bölümü
D) Yıldız Dağları Bölümü
E) Hakkâri Bölümü

DATABANK

18. Aşağıdaki tabloda ülkemizin 1998 yılındaki ithalatı (Dış alım) ülke gruplarına göre gösterilmiştir.

Ülke Grupları		İthalat (milyar \$)	Toplam İthalat İçindek. Payı(%)
OECD Ülkeleri	AT ülkeleri	24	52,5
	Diğer ülkeleri	9,4	20,5
OECD dışı Avrupa ve BDT ülkeleri		4,7	10,2
Afrika ülkeleri		1,8	4
Amerika Kıtası ülkeleri (ABD, Meksika, Kanada hariç)		0,75	1,7
Ortadoğu ülkeleri		2	4,5
Diğer ülkeler		2,9	6,6

Tablo incelendiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Türkiye ithalatının büyük kısmını; AT ülkelerinden yapmaktadır.
- B) Ortadoğu ülkelerinden yaptığımız ithalat, Afrika ülkelerinden yaptığımız ithalattan daha fazladır.
- C) Diğer ülkelerden yaptığımız ithalat Orta Doğu ülkelerinden yaptığımız ithalattan fazladır.
- D) İthalatımızın yaklaşık dörtte üçünü OECD ülkelerinden yapıyoruz.
- E) ABD, Meksika ve Kanada dışındaki Amerika ülkelerinden yaptığımız ithalat giderek artmaktadır.

16. Ege Bölgesinde aşağıdaki endüstri kuruluşlarından hangisi bulunmaz?

- A) Tekstil fabrikası
B) Şeker fabrikası
C) Beyaz eşya fabrikası
D) Zeytinyağı fabrikası
E) Alüminyum fabrikası

☛ Türkiye’de Sarayköy santrali jeotermal (sıcak su) Çatalağzı santrali ise kömür kaynakları ile çalışır.

❁ Enerji üretiminin enerji tüketiminden fazla olduğu bölge Doğu Anadolu Bölgesi'dir.

❖ Divriği’de çıkarılan demir Karabük’te, Adıyaman’da çıkarılan petrol Batman’da, Akşehir’de çıkarılan alüminyum Seydişehir’de işlenmektedir.

☼ Doğu Karadeniz Bölümünde güneşli gün sayısı çok azdır.

14. Turizm faaliyetleri hızla gelişen bir yörede;

- I. Yapılaşma
- II. Enerji tüketimi
- III. Ticaret
- IV. Sanayi

gibi ekonomik etkinliklerden hangilerinin buna paralel gelişmesi beklenir?

- A) I ve II B) III ve IV
C) II ve III D) I, II ve III
E) Yalnız IV

15. Aşağıdakilerden hangisi Marmara Bölgesi'nin bölümleri ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) Sanayinin en çok geliştiği bölümü Çatalca – Kocaeli'dir.
B) Yıldız Dağları bölümünde orman alanları fazladır.
C) Ergene bölümünde ekili dikili arazi oranı fazladır.
D) Çatalca Kocaeli bölümünde karasal iklim özellikleri görülür.
E) Zeytin tarımı Güney Marmara bölümünde yapılır.

- I. İncir
- II. Pamuk
- III. Sebze
- IV. Mısır
- V. Elma

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde son yıllarda yaygın olarak yetiştirilmeye başlanan ürünler arasında yukarıdakilerden hangileri ver almaz?

- A) II ve III B) I ve III
C) I ve IV D) II ve IV
E) I ve V

16.

- I. Çeşme
- II. Fethiye
- III. Bodrum
- IV. Ordu
- V. Alanya

Yukarıdaki kentlerden hangisinde görülen mevsimlik nüfus artışı diğerlerinden farklı bir nedene dayanır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

CEVAP ANAHTARI					
1	E	7	A	13	E
2	B	8	A	14	E
3	B	9	A	15	D
4	E	10	D	16	D
5	E	11	E	17	E
6	D	12	B	18	D

DATABANK

Ⓐ Pamukkale'deki travertenler karstik biriktirme şekilleridir.

Ⓒ Sırasıyla Karadeniz ve Akdeniz iklimlerinin özelliklerini en iyi tanıtan bitki çifti fındık ve zeytindir.

1. Aşağıdaki haritada Türkiye'de yer alan belli başlı büyük fay hatlarının dağılımı gösterilmiştir.

Depremlerin daha çok fay hatları boyunca olduğu bilindiğine göre, aşağıdaki yerlerin hangisinde deprem olasılığının daha az olduğu söylenebilir?

- A) Hatay ve çevresi
B) Taşeli Platosu
C) Karadeniz bölgesinin iç kesimleri
D) Doğu Anadolu'nun kuzeyi
E) Menteşe yöresi

2. Aşağıda verilen kentlerin konumları göz önüne alındığında hangisinde yaz sıcaklıkları ile kış sıcaklıkları arasındaki farkın en az olduğu söylenebilir?

- A) Konya B) Afyon
C) İzmir D) Adıyaman
E) Kars

3. Akarsular, sularını denize ulaştırıyorsa "açık havza", ulaştırıyorsa "kapalı havza" adını alır.

Buna göre aşağıdaki akarsulardan hangisi kapalı havza özelliği taşır?

- A) Seyhan B) Fırat C) Sakarya
D) Çoruh E) Aras

4. Tarımda makineleşme ne kadar artarsa artırsın bazı yörelerimizde doğal şartlardan dolayı hayvan gücüne duyulan gereksinim devam etmektedir.

Yukarıda anlatılan durum hangi yöremiz için geçerlidir?

- A) Artvin B) Eskişehir
C) Bursa D) Batman
E) Edirne

5. Aşağıdaki tabloda bazı yıllarda ülkemizdeki kırsal ve kentsel nüfus ile toplam nüfus gösterilmiştir.

Yıllar	Kentsel Nüfus	%	Kırsal Nüfus	%	Toplam Nüfus
1927	3305879	24,2	10342394	75,78	13648273
1950	524437	25,04	15702851	74,96	20947188
1975	16889066	41,81	23478661	58,19	40347719
1990	33328351	59,01	23146684	40,99	56475035
2000	44008274	65,01	23797653	34,99	67805927

Tabloya bakılarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) 1927 yılından 1950 yılına kadar kentsel nüfus oranı fazla değişmemiştir.
B) 1975 döneminden sonra kırsal nüfus miktarı fazla değişmediği halde, nüfus oranı sürekli azalmıştır.
C) Kentlerde doğum oranı kırsal alanlara göre daha fazladır.
D) 1990 yılında nüfusun yarısından fazlası kentsel alanlarda yaşamaktadır.
E) 1950 yılından 1975 yılına geçildiğinde Türkiye nüfusu yaklaşık iki katına çıkmıştır.

DATABANK

Ⓐ Pancar tarımının kıyı bölgelerde yapılamamasının sebebi, kıyıların yüksek gelir getiren ürünlere ayrılmasıdır.

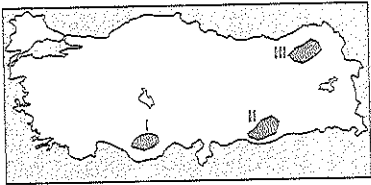
Ⓒ Türkiye'de buğday hasadının çeşitli yörelerde farklı zamanlarda başlaması sıcaklık farkından kaynaklanır.

Doğu Anadolu ile Güneydoğu Anadolu bölgelerinin nüfus miktarları birbirine yakındır. Ancak nüfus yoğunluğu Güneydoğu Anadolu Bölgesinde ülke ortalamasının üstünde iken, Doğu Anadolu Bölgesinde ülke ortalamasının altındadır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Güneydoğu Anadolu bölgesinde yer şekilleri engebesinin az olması
- B) Doğu Anadolu bölgesinde yükseltinin daha fazla olması
- C) Doğu Anadolu bölgesinin yüzölçümünün büyük olması
- D) Doğum oranlarının farklı olması
- E) Yıllık sıcaklık ortalamalarının farklı olması

Aşağıdaki haritada Türkiye'de üç hayvan türünün yoğun olarak yetiştirildiği başlıca yerler gösterilmiştir.

Buna göre, gösterilen yörelerde yetiştirilen hayvan türleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A) Kıl keçisi	Koyun	Siğir	
B) Arıcılık	Tiftik keçisi	Koyun	
C) Koyun	Siğir	Kıl keçisi	
D) İpek böceği	Kıl keçisi	Siğir	
E) Siğir	Kıl keçisi	Koyun	

DATABANK

☞ Türkiye'de üretim alanı ve miktarının en az olduğu ürün muzdur.

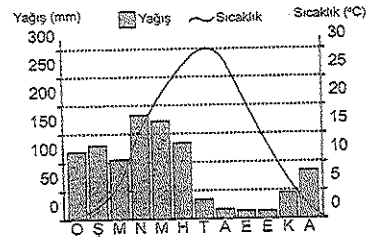
☞ Bir dereceye kadar verim düşüklüğüne yol açmasına karşın Türkiye'de çiftçilerin tarımın birkaç dalında birden uğraşmasının nedeni iklim kararsızlığıdır.

Aşağıda bazı ovalarda yetiştirilen tarım ürünleri eşleştirilmiştir.

Bu eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

Ova	Ürün
A) Eskişehir	Buğday
B) Ergene	Ayçiçeği
C) Amik	Pamuk
D) Çarşamba	Pirinç
E) Bafra	Çay

Aşağıda ülkemizin bir yöresine ait yıllık sıcaklık ve yağış grafiği verilmiştir.

Bu yörede aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisinin yetiştirilmesi beklenmez?

- A) Zeytin
- B) Elma
- C) Patates
- D) Arpa
- E) Üzüm

10. Türkiye'de jeotermal enerji kaynaklarının Denizli, Afyon, Yalova ve İzmir gibi illerde fazla olması aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Ortalama yükseltinin az olması
- B) Yer yapısı
- C) Sıcaklık ortalamasının fazla olması
- D) Yer altı sularının fazla olması
- E) Karstik arazinin bulunması

11. Kırsal kesimde Kastamonu çevresinde ahşap meskenler yaygın iken Urfa çevresinde kerpiç meskenler bulunmaktadır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi belirtilen yerlerde konut yapımında kullanılan malzemelerin farklılık göstermesinin nedeni olarak gösterilebilir?

- A) Halkın gelir seviyesinin farklı olması
- B) Ekvatora uzaklıkların farklı olması
- C) Doğal çevrenin farklı olması
- D) Bölgeler arasında gelişmişlik düzeyinin farklı olması
- E) Yer şekilleri engebesinin farklı olması

12. Yeraltı zenginliğini işleyen fabrikalar, ham-madde kaynağına yakın yerde kurulsaydı aşağıdaki fabrikalardan hangisi bulunduğu yerde olmazdı?

- A) Karabük demir çelik fabrikası
- B) Seydişehir alüminyum fabrikası
- C) Elazığ krom fabrikası
- D) Murgul bakır işletmeleri
- E) Batman petrol rafinesi

DATABANK

☞ Hayvancılıkta yağış miktarı ile süt miktarı arasında bir paralellik var ise mera hayvancılığı yapılıyor demektir.

☞ Hidroelektrik enerji potansiyelinin en fazla olduğu bölge Doğu Anadolu Bölgesi'dir.

13. Türkiye'de genellikle tarım ürünlerini işleyen fabrikalar üretim alanlarına yakın yerlerde kurulduğuna göre, aşağıdaki yer sanayi kuruluşu eşleştirmesinin hangisinde bu kurala uyulmamıştır?

- A) Zeytin yağı - İzmir
- B) Çay işleme - Rize
- C) Unlu mamuller - Kayseri
- D) Şeker endüstrisi - Yozgat
- E) Pamuklu dokuma - İstanbul

14. Aşağıdaki tabloda ülkemizin bazı yıllardaki ihracat, ithalat miktarları ve ihracatın ithalatı karşılama oranı verilmiştir.

Yıllar	İthalat (milyar \$)	İhracat (milyar \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)
1970	947	588	62.1
1975	4.738	1.401	29.6
1985	11.343	7.958	70.2
1990	22.302	12.959	58.1
1995	35.709	21.635	60.6

Aşağıdakilerden hangisi bu tablodan çıkarılacak doğru bir bilgi değildir?

- A) Ülkemizin ithalatı giderek artmaktadır.
- B) 1985 yılında ihracatın ithalatı karşılama oranı diğer yıllara göre daha fazladır.
- C) Verilen yıllarda sürekli dış ticaret açığı olmuştur.
- D) 1970 yılından 1975 yılına geçildiğinde ihracatın ithalatı karşılama oranı artmıştır.
- E) 1990 yılından 1995 yılına geçildiğinde ihracat oranı artmıştır.

Konya'da un, şeker ve yem fabrikalarının yaygın olması aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Ulaşım faaliyetlerinin gelişmiş olması
- B) Makineli tarımın gelişmiş olması
- C) Ham maddenin bol olması
- D) Yüzoğümün geniş olması
- E) Yağışların daha çok ilkbahar mevsiminde düşmesi.

Türkiye'de ulaşımı etkileyen doğal ve beşeri bir çok faktör vardır.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de ulaşımı etkileyen doğal şartlar arasında gösterilemez?

- A) Ortalama yükselti ve engebenin fazla olması
- B) Karadeniz'de dağ sıralarının kıyıya paralel uzanması
- C) Erzurum Kars yöresinde kışların uzun ve sert geçmesi
- D) Karadeniz'de heyelan olaylarının görülmesi
- E) Bütçeden pay ayırlamadığı için bölünmüş yolların yaygınlaştırılmaması

Doğu Karadeniz bölümü ile Yıldız Dağları bölümü aşağıdakilerden hangisi bakımından birbirine benzer?

- A) Orman alanlarının bulunması
- B) Bulutluluk oranının yüksek olması
- C) Yıllık yağış miktarı
- D) Turunçgiller tarımının yapılması
- E) Çay fabrikalarının bulunması

Türkiye'de yıllık ortalama sıcaklık kuzey-güney ve doğu - batı yönünde farklılık gösterir.

Bu farklılık aşağıdakilerden hangileri ile açıklanabilir?

Kuzey - Güney	Doğu - Batı
A) Yükselti	Enlem
B) Toprak türü	Bitki örtüsü
C) Enlem	Yükselti
D) Yükselti	Nemlilik
E) Karasallık	Ekvatora uzaklık

CEVAP ANAHTARI

1	B	7	A	13	E
2	C	8	E	14	D
3	E	9	A	15	C
4	A	10	B	16	E
5	C	11	C	17	A
6	C	12	A	18	C

DATABANK

☞ Türkiye; Rusya, İran, Cezayir ve Nijerya'dan doğalgaz ithal etmektedir.

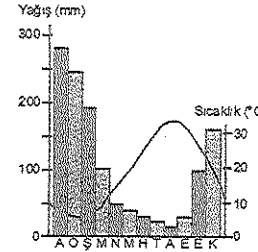
☞ Türkiye'de genel tarım sayımı ilk kez 1927 yılında yapılmıştır.

1. Enlem faktörüne bağlı olarak Ekvator'dan kutba doğru gidildikçe sıcaklık azalır.

Ülkemizde, ocak ayında Aydın'ın aşağıdaki illerden hangisinden daha sıcak olması; enlem faktörü ile açıklanamaz?

- A) Isparta
- B) Edirne
- C) İstanbul
- D) Samsun
- E) Ordu

2. Aşağıdaki grafikte Türkiye'de bir yöreye ait sıcaklık ve yağışın aylara dağılışı gösterilmiştir.

Grafik incelendiğinde bu merkezdeki iklim şartları ile ilgili olarak,

- I. Yaz kuraklığı görülmektedir.
- II. Kışları soğuk ve kar yağışlı geçmektedir.
- III. Yıllık yağışın büyük kısmı kış mevsiminde düşer.
- IV. Akdeniz iklim şartları görülür.

özelliklerinden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve IV
- E) Yalnız IV

Türkiye'de oluşan depremlerin sıklığı ve depremin şiddeti ile fay hatlarının paralel olduğu görülmektedir. Fay hatlarının geçtiği yerlerde daha sık deprem olmakta ve buralarda oluşan depremin şiddeti daha fazla olmaktadır.

Türkiye'de dağılışı ve şiddetleri düşünüldüğünde aşağıdaki yörelerin hangisinde şiddetli deprem olması beklenir?

- A) Kırklareli
- B) Manisa
- C) Mardin
- D) Artvin
- E) Karaman

- I. Kıyılar iç kesimlerden göç alır.
- II. Göç veren illerde nüfus artış oranları çok düşüktür.
- III. Göç alan illerde iş imkanları fazladır.
- IV. Kırsal nüfus oranı yüksek olan bölgeler daha az göç göndermektedir.

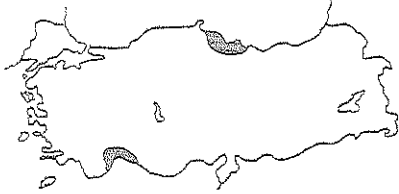
Yukarıdakilerden hangisi Türkiye'de yaşanan göçlerle ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) III ve IV
- E) Yalnız IV

DATABANK

☞ Türkiye turizmine katkı sağlayan hem tarihi hem de doğal yerler şunlardır: Pamukkale (Denizli) Peri Bacaları (Nevşehir) Karain Mağarası (Antalya) Nemrut Dağı (Adıyaman)

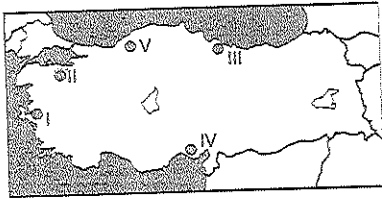
☞ Petrol rafineleri; Batman (Batman rafinerisi), Mersin (Ataş rafinerisi) Kırıkkale (Orta Anadolu Rafinerisi), İzmir (Aliğa Rafinerisi), İzmit (Tüpraş Rafinerisi)

- I. Tarımsal ürün çeşidi
II. Yer altı kaynakları
III. Demiryolu ulaşım ağı

Bu özelliklerden hangilerinin taralı alanlar için ortak olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) II ve III
E) I, II ve III

Yukarıdaki Türkiye haritasında verilen yörelerin hangilerinde nüfus yoğunluğunun fazla olmasında tarımsal faaliyetlerin gelişmiş olmasının etkisi olmamıştır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

DATABANK

☞ Türkiye'deki en geniş turizm sektörü kongre turizmidir.

☞ Cumhuriyetin ilk yıllarında sanayi alanında en önemli gelişme dokümacılık sektöründe gerçekleşmiştir.

7. Ülkemizde pirinç tarımının yapıldığı yerlerin ortak özellikleri arasında;

- I. Düz arazilerdir.
II. Ulaşım koşulları zordur.
III. Akarsu vadilerine yakındır.
IV. Kış sıcaklığı sıfır derecenin altına düşmez.

özelliklerinden hangileri gösterilebilir?

- A) I ve II
B) II ve III
C) II ve IV
D) I ve III
E) III ve IV

8. Türkiye'de doğum oranı cumhuriyetin ilk yıllarına göre çok azalmıştır.

Doğum oranının azalması aşağıdakilerden hangisi ile ilgili değildir?

- A) Sosyal güvenlik sisteminin gelişmesi
B) Kentleşmenin artması
C) Aile planlaması çalışmaları
D) Kadınların iş hayatında çalışma oranının artması
E) Yurtdışı eğitim imkanlarının artması

9. Türkiye'de ekili-dikili alanların büyük kısmı tahıllara ayrılmıştır.

Tahıl tarımının ülkemizde yaygın olarak yapılması aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Sulama imkanlarının gelişmemiş olması
B) Diğer ürünlere göre daha çok kâr getirmesi
C) Dış ticarete önemli bir paya sahip olması
D) Diğer tarımsal faaliyetlerin zor olması
E) Makine ile ekilip biçilmesi

10. Aşağıdaki tabloda 1996-2000 yılları arasında Türkiye'deki bazı hayvan türlerinin sayıları (bin baş olarak) verilmiştir.

	1996	1997	1998	1999	2000
Binek ve Yük	1.236	1.128	1.067	990	860
Siğir	11.886	11.185	11.031	11.054	10.761
Manda	235	194	176	165	146
Koyun	33.072	30.238	29.435	30.256	28.492
Keçi	8.951	8.376	8.057	7.774	7.201

Tablodaki verilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Binek ve yük hayvanı sayısı siğir sayısından daha fazladır.
B) Türkiye'de beslenen koyun sayısı diğer hayvanların toplamından daha fazladır.
C) En fazla et ve süt keçiden alınmaktadır.
D) 1998 yılından 1999 yılına geçildiğinde yetiştirilen siğir sayısında azalma olmuştur.
E) Ülkemizde yetiştirilen koyun sayısı yıllara göre sürekli azalma göstermektedir.

11. Sanayinin kuruluşunda hammaddeye yakınlık, ulaşım, pazarlama ve enerji kaynağına yakınlık gibi faktörler etkilidir.

Aşağıdaki endüstri kuruluşlarından hangisinin yeri belirlenirken enerji kaynağına yakınlık daha çok etkili olmuştur?

- A) Çaycuma kâğıt fabrikası
B) Denizli doküma fabrikaları
C) Ereğli demir - çelik fabrikası
D) Konya şeker fabrikası
E) Iskenderun - demir çelik fabrikası

DATABANK

☞ Kütahya (Seyit ömer) linyit, Sivas (Divriği) demir, Kastamonu (Küre) bakır, Isparta'da (Keçiborlu) kâğıt çıkartılır.

☞ Türkiye'de devletin turizmi desteklemesinin temel amacı dış ticaret açığını kapatmaktır.

12. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde iki büyük akarsu (Fırat ve Dicle) olmasına rağmen bölgede sulama probleminin uzun süre yaşanmasında;

- I. Akarsuların dar ve derin vadilerde akmaları
II. Akarsuların akımının düşük olması
III. Uluslararası akarsular olmaları

faktörlerinden hangilerinin etkisinden söz edilebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

- I. İshak Paşa Sarayı
II. Ani Harabeleri
III. Zeugma
IV. Hasankeyf

Yukarıda verilen tarihi turizm merkezlerinden hangileri Doğu Anadolu Bölgesi'nde ver almaz?

- A) I ve III
B) II ve III
C) I ve IV
D) III ve IV
E) II, III ve IV

13. Ülkemizdeki akarsuların sık sık şelale oluşturmaları görülür.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin kanıtıdır?

- A) Enerji potansiyellerinin fazla olduğunun
B) Yağış rejiminin düzensiz olduğunun
C) Bazı yerlerde akış hızının azaldığının
D) Boylarının kısa olduğunun
E) Havzaların dar olduğunun

-Kış mevsiminde kayak turizmüne bağlı mevsimlik göç alır.

-Bazı ovalarında pamuk tarımı yapılır.

-Türkiye'de sofralık zeytin üretiminin en fazla olduğu yerlerdir.

Yukarıda sözü edilen bölüm aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Erzurum – Kars Bölümü
- B) Güney Marmara Bölümü
- C) Orta Karadeniz Bölümü
- D) Ergene Bölümü
- E) Yukarı Sakarya Bölümü

Aşağıdakilerden hangisi Orta Karadeniz Bölümünde yükselti ve engebenin az olmasının meydana getirdiği sonuçlardan birisi değildir?

- A) İç kesimlere ulaşım gelişmiştir.
- B) Tarım alanları diğer bölümlere göre daha fazladır.
- C) Heyelan olayları azdır.
- D) Yağış miktarı azdır.
- E) Delta oluşumu zordur.

Ülkemizde iki ilin gündüz süreleri aynı iken yerel saatleri farklıdır.

Bu durum verilen illerin aşağıdakilerden hangisi bakımından farklı olması ile ilgilidir?

- A) Enlem
- B) Boylam
- C) Denize göre konum
- D) Yükselti
- E) Güneş ışınlarının geliş açısı

18. Akdeniz ve Karadeniz Bölgelerinin her ikisinde bulunan sanayi kuruluşu aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Demir çelik fabrikası
- B) Petrol rafinerisi
- C) Krom fabrikası
- D) Bakır fabrikası
- E) Alüminyum fabrikası

CEVAP ANAHTARI

1	A	7	D	13	D
2	B	8	E	14	A
3	B	9	A	15	B
4	E	10	B	16	E
5	D	11	C	17	B
6	E	12	A	18	A

DATABANK

☞ Yükseltiye bağlı olarak bir tarım ürünü Türkiye'nin doğusunda daha geç olgunlaşır.

☞ Türkiye'de elektrik santrallerinde uranyum (nükleer) enerji kaynağı olarak kullanılmaz.

1. Aşağıdakilerden hangisi özel konumla ilgili bir sonuçtur?

- A) 21 Aralıkta Antalya'da yaşanan gündüz süresinin Samsun'da yaşanan gündüz süresinden fazla olması
- B) Marmara kıyılarında sıcaklıkların Akdeniz kıyılarına göre daha düşük olması
- C) Karadeniz kıyılarının Akdeniz kıyılarından fazla yağış alması
- D) Antalya'da donlu gün sayısının Samsun'a göre daha az olması
- E) Erzurum'da Güneş'in Ankara'ya göre daha erken doğması

2.

- I. Ege Bölgesi'nden İç Anadolu'ya gidildikçe sıcaklık azalmıştır.
- II. Karadeniz'in tuzluluk oranı Akdeniz'den azdır.
- III. Iğdır'da güneş İzmir'den erken doğar
- IV. Temmuz ayında Şanlıurfa, Antalya'dan daha sıcaktır.
- V. Ege Bölgesi'nde Akdeniz iklimi, Akdeniz Bölgesi'ne göre daha geniş yerde görülür.

Buna göre yukarıda verilenlerden hangisi üzerinde denizellik ve karasallık etkili olmuş-tur?

- A) I ve II
- B) V ve III
- C) Yalnız II
- D) V ve II
- E) I ve IV

3. Donlu geçen gün sayısının yüksek yerlerde ve denizel etkiye uzak alanlarda daha fazla olduğu bilindiğine göre, yıl içinde aşağıdaki merkezlerin hangisinde donlu geçen gün sayısı daha fazladır?

- A) Trabzon
- B) İzmir
- C) Edirne
- D) Ankara
- E) Sivas

4. Aşağıdaki tabloda 2000 nüfus sayımına göre bazı coğrafi bölgelerimizin yüzölçümleri, nüfusları ve nüfus yoğunlukları verilmiştir.

Bölge	Yüzölçümü (km ²)	Nüfus (Bin kişi)	Nüfus yoğunluğu (kişi/km ²)
Ege	93 139	8 938	100
Marmara	67 306	17 365	241
Karadeniz	143 537	8 439	73
Akdeniz	122 927	8 706	98
İç Anadolu	163 057	11 608	63

Tablo incelendiğinde, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

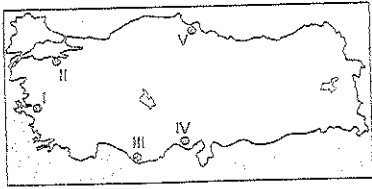
- A) Karadeniz Bölgesi'nin yüzölçümü Akdeniz Bölgesi'nden fazladır
- B) İç Anadolu Bölgesi'nde birim alana düşen nüfus miktarı Karadeniz Bölgesi'ne göre daha azdır.
- C) Marmara Bölgesi'nde nüfus yoğunluğunun fazla olmasının tek nedeni nüfusunun fazla olmasıdır.
- D) Marmara Bölgesi'nden sonra nüfus yoğunluğu en fazla olan bölge Ege'dir.
- E) Akdeniz Bölgesi'nde nüfus ve nüfus yoğunluğu Karadeniz Bölgesi'ne göre daha fazladır.

DATABANK

☞ İzmit, İskenderun, İzmir ve Gemlik körfezlerinde sanayinin yoğun olması nedeniyle kirlilik fazladır.

☞ Bir yerde pamuğun yetiştirilmesi için yaz kuraklığına ihtiyaç vardır.

1. Türkiye'de nüfus yoğunluğu genelde batı ve kıyı bölgelerde daha fazladır.

Türkiye haritasında kıyıda yer alan taralı alanlardan hangisi yer şekillerinin engebeli olması ve tarım alanlarının az olmasından dolayı seyrek nüfuslanmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Ege Bölgesi'nin Menteşe yöresinde, nüfus yoğunluğunun az olmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Yer şekillerinin engebeli olması
B) Turizm faaliyetlerinin eksikliği
C) Yağış miktarının fazla olması
D) İklim koşullarının elverişsizliği
E) Deprem riskinin fazla olması

3. Ülkemizdeki ormanların yaklaşık yarısı Akdeniz ve Karadeniz bölgelerinde toplanmıştır.

Orman dağılışıında;

- I. Güneş ışınlarının geliş açısı
II. Nemlilik ve yağış koşulları
III. Tarım alanlarının az olması

gibi etkenlerden hangileri belirleyici olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

4. Büyükbaş mera hayvancılığı daha çok Erzurum-Kars yöresinde yapılır.

- I. Yaz yağışlarının fazla olması
II. Sanayinin gelişmemiş olması
III. Gür otlakları bulunması

Bu durumu ortaya çıkaran nedenler hangileridir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve III
E) II ve III

5. Ülkemiz bazı ürünlerin üretiminde Dünyada ön sıralarda yer alır.

Aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisinin üretiminde ülkemiz Dünya üretiminin büyük kısmını karşılar?

- A) Şekerpancarı B) Fındık
C) Muz D) Pirinç
E) Mısır

6. I. Genelde çabuk bozulabileceğinden gıda sanayisi hammaddesine yakın yerlerde kurulur.
II. Tahıl üretiminin fazla olmasından dolayı un ve makarna fabrikalarının çoğu Karadeniz bölgesinde kurulmuştur.
III. Fındık fabrikaları Karadeniz ve Marmara bölgelerinde toplanmıştır.
IV. Zeytinyağı fabrikalarının bir kısmı Güney Marmara'dadır.

Türkiye'de gıda sanayisi ile ilgili yukarıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) I ve II B) I ve IV
C) II ve III D) II ve IV
E) Yalnız II

DATABANK

* Kırıkkale'de silah fabrikası ve petrol rafinerisi vardır.

* Türkiye'de yılda iki kez ürün alınabilmesi için sulama olanaklarının artırılması ve yaz mevsiminin uzun sürmesi gerekmektedir.

7.

- I. Karabük - Demir çelik
II. İstanbul - Hazır giyim
III. Bursa - Otomotiv
IV. Manisa - Sigara
V. Mardin - Bakır

Yukarıda Türkiye'de bazı merkezler ve bu merkezlerde gelişen başlıca sanayi kolları eşleştirilmiştir.

Bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Endüstri kuruluşlarının hammaddeye yakın yerlerde kurulması kâr oranını artırır.

Aşağıdaki illerimizden hangisine kurulacak kâğıt fabrikasında ürün maliyeti diğerlerine göre daha fazla olur?

- A) Adıyaman B) Balıkesir
C) Antalya D) Trabzon
E) Ordu

9. Sanayi tesislerinin kuruluşunda;

- I. Sermaye birikimi
II. Hammadde temini
III. Enerji kaynağına yakınlık
IV. Nitelikli işgücü varlığı
V. Pazarlama kolaylığı gibi faktörler etkilidir.

Buna göre Karabük ve Ereğli demir - çelik fabrikalarının kuruluşunda yukarıda belirtilen faktörlerden hangi ikisi daha çok etkili olmuştur?

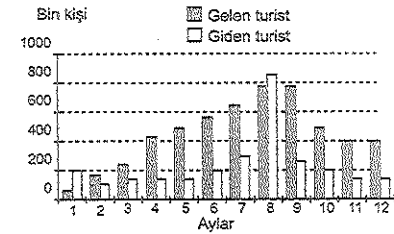
- A) I ve II B) I ve III
C) II ve IV D) III ve IV
E) III ve V

10. Aşağıda bazı akarsuların döküldükleri denizler eşleştirilmiştir.

Bu eşleştirmelerden hangisi doğru değildir?

- A) Yeşilirmak - Karadeniz
B) Seyhan - Akdeniz
C) Bakırçay - Ege Denizi
D) Aras - Karadeniz
E) Fırat - Basra Körfezi

11. Aşağıdaki grafik belirli bir yılda kuzey yarımkürede yer alan bir ülkeye gelen ve bu ülkeden dışarı giden turist sayısını göstermektedir.

Grafikteki bilgilere dayanarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Yaz mevsiminde gelen ve giden turist sayısı azalmıştır.
B) Ağustos ayında gelen turistlerin sayısı giden turist sayısından fazladır.
C) Gelen turist sayısının toplamı giden turist sayısının toplamından fazladır.
D) Turizm gelirleri giderlerinden daha fazladır.
E) Bu ülkede kış turizmi daha çok gelişmiştir.

DATABANK

* Türkiye'de şekerpancarı üretiminin yapıldığı yerlerde besi ve ahır hayvancılığı gelişmiştir. Türkiye'de şekerpancarı özellikle İç Batı Anadolu ve İç Anadolu Bölgesi'nde yoğunlaşmıştır.

* Dış hatlardan gelen turist sayısının en fazla olduğu hava limanlarımız İstanbul ve Antalya hava limanlarıdır.

Aşağıda Türkiye'de elektrik elde ettiğimiz başlıca enerji kaynakları verilmiştir.

- I. Linyit
- II. Doğal gaz
- III. Hidroelektrik
- IV. Taş kömürü

Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde bu enerji kaynaklarının elektrik üretiminde kullanımı en çoktan en aza doğru sıralanmıştır?

- A) III - IV - I - II
- B) II - I - III - IV
- C) IV - II - I - III
- D) III - I - IV - II
- E) II - III - I - IV

Aşağıda Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde yer alan bazı bölümler ile ilgili bilgiler verilmiştir.

- I. Büyükbaş mera hayvancılığı gelişmiştir
- II. En önemli yer altı zenginliği petroldür.

Buna göre, aşağıda verilen eşleştirmelerden hangisi doğrudur?

I	II
A) Erzurum - Kars	Dicle
B) Yukarı Fırat	Dicle
C) Yukarı Murat - Van	Orta Fırat
D) Hakkari Bölümü	Orta Fırat
E) Erzurum - Kars	Orta Fırat

- I. Seyhan
- II. Aksu
- III. Manavgat
- IV. Göksu
- V. Susurluk

Yukarıdaki akarsulardan hangileri Akdeniz Bölgesinde havzaya sahip değildir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) Yalnız V

CEVAP ANAHTARI

1	C	7	B	13	E
2	E	8	D	14	D
3	E	9	B	15	C
4	C	10	E	16	E
5	C	11	E	17	A
6	A	12	A	18	E

DATABANK

- ☞ Tahıl üretimi en fazla olan bölge İç Anadolu, turizm gelirleri en fazla olan bölge ise Marmara Bölgesi'dir.
- ☞ Kurulduğu yer seçilirken hammaddeye yakın olma faktörü dikkate alınan Türkiye'deki tek rafineri Batman'dır.

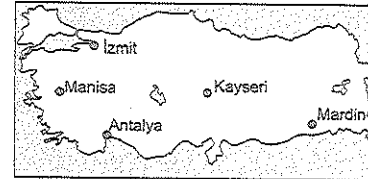
1. Türkiye'nin;

- Yarımada üzerinde yer alması
 - Yerçekillerinin çok çeşitli olması
- gibi faktörler özel konumu oluşturur.

Aşağıdakilerden hangisi, özel konumun Türkiye'ye etkileri arasında gösterilemez?

- A) Balıkçılığın gelişmesi
- B) Eklil dikili arazi oranının az olması
- C) En çok yağışların Doğu Karadeniz'e düşmesi
- D) Dağların güneye bakan yamaçlarında tarım ürünlerinin daha erken olgunlaşması
- E) Batıdan doğuya doğru gidildikçe sıcaklık ortalamasının azalması

2. Dünya eksenini etrafında batıdan doğuya döner ve doğu batı yönünde yerel saat farkı oluşur.

Yukarıdaki Türkiye haritasında gösterilen illerden hangi ikisi arasında yerel saat farkı daha fazladır?

- A) Manisa - Antalya
- B) Antalya - Izmit
- C) Kayseri - Manisa
- D) Manisa - Mardin
- E) Izmit - Kayseri

Karadeniz'de yağışın en fazla düştüğü mevsim sonbahardır buna karşın, heyelanın en çok ilkbaharda görülmesi aşağıdakilerin hangisi ile ilgilidir?

- A) Sıcaklıklardaki değişme
- B) Bulutlanmanın artması
- C) Buharlaştırmanın azalması
- D) Basıncın artması
- E) Kar erimelerinin artması

Türkiye'de nüfus sayımları sonucunda aşağıdaki bilgilerden hangisi elde edilemez?

- A) Ülkede birim alana düşen nüfus
- B) Geçmiş sayım yılları ile karşılaştırarak nüfus artış hızı
- C) Ülkedeki okuryazar oranı
- D) Ülkedeki kırsal kentsel nüfus oranı
- E) Dış ülkelere alınan göç

Tarımsal nüfus yoğunluğu; bir bölgede tarıma uğraşan nüfusun tarım alanlarına bölünmesiyle bulunur.

Doğu Anadolu bölgesinde tarımsal nüfus yoğunluğunun fazla olmasında aşağıdakilerden hangisi en önemli etkiye sahiptir?

- A) Yağış miktarlarının fazla olması
- B) Tarım alanlarının verimli olması
- C) Yer şekilleri engebesinin fazla olması
- D) Tarım alanlarından elde edilen gelirin az olması
- E) Diğer bölgelere olan göçün fazla olması

DATABANK

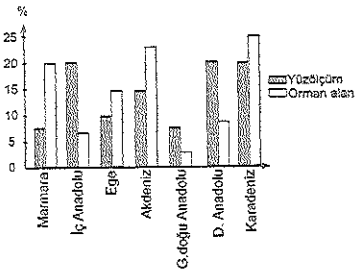
- ☞ Demiryolu ağının gelişmesi aşağıda verilenler üzerinde etkilidir. Kara yoluna göre daha uzak taşıma sağlar. Karayolunda seyreden araç sayısının azalmasını sağlar. Ulaşım-ticaret ve turizmin gelişmesine yol açar. Ulaşımın daha güvenli yapılmasını sağlar. Bağlantısı olan limanlarda deniz taşımacılığının önemi artar. Ulaşım maliyetinin düşmesini sağlar.

1. Türkiye'de konumları farklı A ve B kentlerinde, 21 Mart tarihinde A da Güneş tam tepe noktasında iken B de henüz tepe noktasına ulaşmamıştır.

Buna göre aşağıdaki kentlerimizden hangisi bu duruma örnek olarak gösterilebilir?

A	B
A) Elazığ	Kayseri
B) Rize	Artvin
C) Antalya	Trabzon
D) İstanbul	Ankara
E) Edirne	İğdır

Aşağıdaki grafikte coğrafi bölgelerimizin yüzölçümlerinin ve orman alanlarının Türkiye genelindeki oranları gösterilmiştir.

Grafikteki bilgilerden faydalanıldığında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ormanların yaklaşık yarısı Akdeniz ve Karadeniz bölgelerinde toplanmıştır.
- B) En az orman Güneydoğu Anadolu bölgesindedir.
- C) Ege bölgesinde birim alana düşen orman alanı Akdeniz bölgesine göre daha fazladır.
- D) İç bölgelerdeki ormanların toplam alanı Akdeniz bölgesindeki orman alanlarından daha azdır.
- E) İç bölgelerde birim alana düşen orman alanı daha azdır.

DATABANK

- ⊗ Sigara sanayisi; Samsun, Tokat, Bitlis, Manisa, İzmir, Adana ve Malatya'da gelişmiştir.
- ⊗ Sigara sanayisi; Samsun, Tokat, Bitlis, Manisa, İzmir, Adana ve Malatya'da gelişmiştir.
- ⊗ Yenilenemeyen enerji kaynakları; taşkömürü, linyit, petrol, doğalgaz ve nükleer enerjidir.

2. Kışların soğuk ve kar yağışlı olduğu bölgelerde yetiştirme ortamı bulamayan bir tarım ürünü aşağıdaki illerden hangisinde yetiştirilemez?

- A) Samsun
- B) Aydın
- C) Aksaray
- D) Bursa
- E) Mersin

3. Türkiye'de bir tarım ürününün yetiştirildiği alan ne kadar geniş ise o tarım ürününün farklı iklim özelliklerine o kadar uyumlu demektir.

Buna göre, aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisi sözü edilen özelliklere sahiptir?

- A) Turunçgiller
- B) Tütün
- C) Çay
- D) Fındık
- E) Üzüm

4. Türkiye'de sanayi kuruluşlarının dağılışı ile hammadde kaynakları arasında yakın bir ilişki vardır.

Aşağıdaki sanayi kuruluşlarından hangisinin yerinin belirlenmesinde, hammadde kaynaklarının etkili olduğu söylenemez?

- A) Eskişehir şeker fabrikası
- B) Giresun fındık fabrikası
- C) Seydişehir alüminyum işletmeleri
- D) İzmit petrol rafinerisi
- E) Elazığ krom işletmeleri

11. Türkiye'de hidroelektrik potansiyeli Avrupa ülkelerine göre yüksektir.

Bu durum, ülkemizin aşağıdaki özelliklerinden hangisi ile ilgilidir?

- A) Akarsuların akış hızının fazla olması
- B) Üç tarafının denizlerle çevrili olması
- C) Enerji tüketiminin fazla olması
- D) Orta kuşakta bulunması
- E) Bitki örtüsü çeşitliliğinin olması

12.

- I. Çay fabrikaları
- II. Şeker fabrikası
- III. Mobilya sanayisi
- IV. Demir çelik
- V. Fındık fabrikaları

Yukarıdaki sanayi kollarından hangileri Türkiye'de sadece Karadeniz Bölgesinde bulunur?

- A) Yalnız I
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve V

13. Türkiye'de en çok hidroelektrik üretimi Fırat Nehri'nden sağlanır.

Aşağıdakilerden hangisi Fırat Nehri üzerinde kurulu olan barajlardan birisidir?

- A) Birecik
- B) Altunkaya
- C) Oymapınar
- D) Demirköprü
- E) Hasan uğurlu

DATABANK

- ⊗ Demiryolu; genellikle yurtiçindeki maden taşımacılığında kullanılır.
- ⊗ Türkiye'de en gelişmiş ulaşım yolu kara yolu ulaşımıdır.
- ⊗ Hava yolu ulaşımı Türkiye'de en fazla turizm sektöründe kullanılır.

14. Türkiye'nin ihracatı sürekli arttığı halde dış ticarette sürekli olarak açık vermektedir.

Bunda aşağıdakilerden hangisinin daha çok etkili olduğu söylenebilir?

- A) Dış ülkelerden alınan sanayi ürünlerinin işlenerek dışarıya satılması
- B) Nüfus artış hızının azalması
- C) Ülkede bölgeler arası ticaretin gelişmesi
- D) Endüstriyel üretimin artması
- E) İthalatın sürekli artması

15. Aşağıdaki coğrafi bölümlerden hangisinde turizm gelirleri diğerlerine göre daha çoktur?

- A) Adana Bölümü
- B) Çatalca Kocaeli Bölümü
- C) Doğu Karadeniz Bölümü
- D) Güney Marmara Bölümü
- E) Konya Bölümü

16. Aşağıdakilerden hangisi Doğu Anadolu Bölgesi'nden kaynağını alan Fırat ve Dicle nehirlerinin özellikleri arasında yer almaz?

- A) Üzerinde büyük barajlar bulunur.
- B) En fazla akım miktarına ilkbaharda ulaşır.
- C) Kapalı havza durumundadır.
- D) Akış hızları fazladır.
- E) Basra körfezine dökülürler.

Aşağıdaki tabloda Türkiye'de tarımsal nüfus yoğunluğunun yıllara göre değişimi gösterilmiştir.

Yıllar	Tarımsal Nüfus (kişi)	Tarım Arazisi (km ²)	Tarımsal Yoğunluk (km ² /kişi)
1950	16702 850	157 470	102
1980	25097 430	275 750	91
1990	23147 000	280 000	83

Tablo incelendiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Verilen yıllarda tarım arazileri sürekli artmıştır.
B) Tarımsal nüfus yoğunluğunun azalmasının tek nedeni çiftçi sayısının azalmasıdır.
C) 1950 yılından 1980 yılına geçildiğinde ülke nüfusunda azalma olmuştur.
D) 1980 yılından 1990 yılına geçildiğinde tarımsal nüfus yoğunluğunun azalması, hem tarımla uğraşan nüfusun azalması, hem de tarım arazilerinin artması etkili olmuştur.
E) 1980 yılından kırdan kente olan göçler azalmıştır.

- Kış turizmi
- Mobilya sanayisi
- Otomotiv sanayisi

gibi ekonomik etkinliklerin tümü, aşağıdaki bölümlerden hangisinde en fazla gelişmiştir?

- A) Adana
B) Güney Marmara
C) Orta Fırat
D) Doğu Karadeniz
E) Yıldız Dağları

DATABANK

CEVAP ANAHTARI

1	D	7	C	13	A
2	D	8	C	14	E
3	E	9	E	15	B
4	E	10	D	16	C
5	C	11	A	17	D
6	A	12	A	18	B

☞ Deniz yolu kaza riski en az olan ulaşım yoludur.

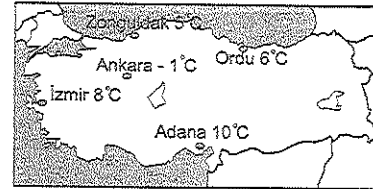
☞ Seracılık tarımı için; kışların ılık geçmesi, güneşli gün sayısının fazla olması gerekir.

1. Türkiye, ortalama yükseltisi fazla ve yer şekilleri engebeli olan bir ülkedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun ortaya çıkardığı bir sonuç değildir?

- A) Ekili dikili arazi oranının az olması
B) Gerçek alan ile izdüşümü alan arasındaki farkın fazla olması
C) Akarsuların baraj yapımına elverişli olması
D) Kıyı bölgelerde kuzeye gidildikçe sıcaklıkların azalması
E) Bitki örtüsü çeşitliliğinin fazla olması

2. Haritada bazı illerin Ocak ayı sıcaklık ortalamaları verilmiştir.

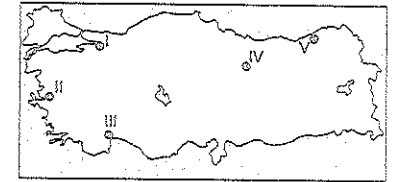
Hangi iller arasındaki sıcaklık farkı enlem etkisi ile açıklanamaz?

- A) Zonguldak - Adana
B) İzmir - Adana
C) Ankara - Ordu
D) İzmir - Zonguldak
E) Adana - Ordu

3. Ülkemiz ekonomisine katkısı düşündüğünde akarsuların aşağıdaki ekonomik faaliyetlerden hangisine katkısı en azdır?

- A) İçme suyu elde edilmesi
B) Enerji üretilmesi
C) Rafting sporlarının yapılması
D) Yük taşımacılığında kullanılması
E) Balık üretilmesi

4. Bir bölgenin nüfuslanmasında ve göç almasında birçok faktör etkili olmaktadır.

Buna göre, yukarıdaki haritada taralı olarak gösterilen alanlardan hangisinin nüfuslanmasında sanayinin ve turizmin gelişmişliği ile tarım alanlarının verimli olması etkili olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

DATABANK

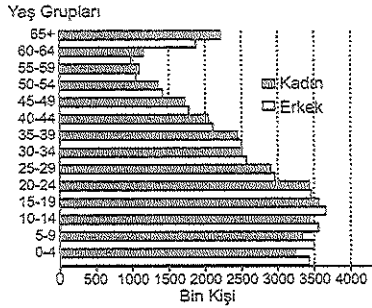
☞ Tarımda makineleşmenin artması sonucu; tarım ürünlerinin üretim miktarı artar, tarıma ayrılan alanlar artar, mera alanları daralır, insan ve hayvan gücüne duyulan ihtiyaç azalır, kentlere göç artar.

☞ Ege Bölgesi; zeytin, üzüm, haşhaş, tütün ve incir üretiminde birinci sıradadır.

5. Doğu Anadolu Bölgesi'nin ekonomik bakımdan diğer bölgelere göre daha geri kalmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmamıştır?

- A) Ulaşım imkânlarının gelişmemiş olması
- B) İklim şartlarının olumsuz olması
- C) Yer şekillerinin engebeli olması
- D) Ortalama yükseltilerinin fazla olması
- E) Yer altı kaynaklarının az olması

6. Aşağıdaki grafik 2000 yılında Türkiye nüfusunun cinsiyete ve yaş gruplarına göre dağılışını göstermektedir.

Yalnızca bu grafikten yararlanarak aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılabilir?

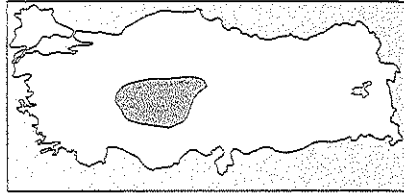
- A) 10 yaşın altındaki çocuk nüfusu 10 milyondan fazladır
- B) 65 yaşın üstündeki kadın nüfusu erkek nüfusundan fazladır.
- C) Türkiye'de genç nüfus oranı fazladır.
- D) Elli yaşına kadar genelde erkek nüfus oranı kadın nüfus oranından daha fazladır.
- E) Türkiye nüfusunun büyük kısmı kırk yaşın üstündedir.

DATABANK

7. Türkiye'de elektrik tüketimi giderek artmaktadır. Elektrik büyük ölçüde doğalgazdan karşılandığı için alternatif enerji kaynaklarına ihtiyaç vardır.

Aşağıdakilerden hangisi ülkemiz için ucuz ve alternatif bir enerji kaynağıdır?

- A) Jeotermal
- B) Linyit
- C) Taşkömürü
- D) Petrol
- E) Akarsu

Yukarıdaki Türkiye Haritasında taralı olarak gösterilen yerlerde aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisi yetistirilemez?

- A) Şekerpancarı
- B) Elma
- C) Patates
- D) Üzüm
- E) Zeytin

8. Aşağıda bazı hayvancılık faaliyetlerinin yaygın olarak yapıldığı yöreler verilmiştir.

- I. Arıcılık - Kars
- II. Küçükbaş mera hayvancılığı - Konya
- III. Büyükbaş mera hayvancılığı - Erzurum
- IV. Kümes hayvancılığı - İstanbul
- V. Büyükbaş mera hayvancılığı - Trabzon

Buna göre; hangi hayvancılık faaliyeti bulunduğu yörenin iklim koşullarından etkilenebilir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

9. Türkiye'de turizmi etkileyen faktörler; yer şekilleri, iklim, bitki ve hayvan türleri, akarsu ve göller, kültürel zenginlik, arkeolojik dengeler, ulaşım ve tanıtımdır.

10. Mısır Türkiye'nin tüm kıyı kesimlerinde yetiştirilir.

10. Ülkemizde sulanabilen tarım alanlarının genişlemesi, aşağıdakilerden hangisinin alanını daraltır?

- A) Pamuk ekim alanlarının
- B) Tütün ekim alanlarının
- C) Şekerpancarı ekim alanlarının
- D) Kurak şartlarda yetiştirilebilen buğday ekim alanlarının
- E) Mısır ekim alanlarının

11. İstanbul'un turizm gelirleri bakımından ilk sırada yer almasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha fazladır?

- A) Tüketici nüfusun fazla olmasının
- B) Doğal güzelliklerin bulunmasının
- C) Ticaret, kültür ve kongre merkezi olmasının
- D) Plaj turizmne elverişli yerlerin olması
- E) Tarihi kalıntı ve müze sayısının fazla olmasının

12.

- I. Linyit
- II. Alüminyum
- III. Taşkömürü
- IV. Demir
- V. Bor mineralleri

Yukarıda verilen yarıtlı kaynaklarından hangisi ülkemizde daha yaygın bulunur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I ve IV
- E) III ve V

13. Türkiye'nin yer şekilleri özellikleri göz önüne alındığında, aşağıda verilen kent çiftlerinden hangileri arasında karayolu yapımında birim maliyetin en çok olması beklenir?

- A) Giresun - Sivas
- B) Ankara - Konya
- C) Edirne - Tekirdağ
- D) Urfa - Antep
- E) Bursa - Balıkesir

14.

- I. İç kesimlere ulaşım kolaydır.
- II. Bölgede kaplıcalar fazladır.
- III. Yıllık sıcaklık ortalaması Karadeniz bölgesine göre daha fazladır.
- IV. Turizm geliri Akdeniz bölgesine göre daha azdır.
- V. Kıyı kesimlerinde Akdeniz iklim şartları görülür.

Yukarıda Ege Bölgesi'yle ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

DATABANK

15. Türkiye'de yürütülen tarım faaliyetlerinde en büyük proje sulamadır.

16. Doğu Karadeniz ve Hakkâri bölümünün dağlık olmasından dolayı tarımda makine kullanımı yaygın değildir.

Kıyı Ege'de nüfus yoğunluğu iç batı Anadolu'ya göre fazladır.

Bu durumun ortaya çıkmasında her iki bölümün aşağıdakilerden hangisi bakımından farklı olması etkili olmamıştır?

- A) İklim şartları
- B) Tarım alanları
- C) İş imkânları
- D) Termal turizm potansiyeli
- E) Ticaretin gelişmişliği

- I. Ulaşım kolaydır.
- II. Büyük barajları bulunur.
- III. Rüzgar erozyonu yaygındır.
- IV. Petrol rafinerilerinin bulunur.

Yukarıdakilerden hangileri Marmara, İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinin benzer özelliğidir?

- A) Yalnız I
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I ve IV
- E) III ve IV

Aşağıdaki tabloda, Türkiye'nin bazı yıllardaki ihracatının sektörlere dağılımı verilmiştir.

Yıllar	Sanayi (%)	Tarım (%)	Madencilik (%)
1986	72,4	24,3	3,3
1988	76,7	20,1	3,2
1989	78,2	18,3	3,5
1990	80,3	17,7	2,8
1993	82,9	15,5	1,6

Tablo incelendiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Verilen yıllarda madenciliğin ihracattaki payı genelde azalmıştır.
- B) Türkiye'de tarımsal üretim giderek azalmaktadır.
- C) Sanayi ürünleri ihracatında sürekli artış görülürken, tarım ürünlerinin ihracat oranı sürekli azalmıştır.
- D) 1988 yılından 1989 yılına geçildiğinde madenciliğin ihracattaki payı artmıştır.
- E) 1986 yılından 1993 yılına geçildiğinde madencilikteki azalma oranı tarımsal ihracattaki azalmadan daha fazla olmuştur.

CEVAP ANAHTARI

1	D	7	A	13	C
2	C	8	E	14	A
3	D	9	D	15	D
4	B	10	D	16	D
5	E	11	D	17	B
6	E	12	E	18	D

DATABANK

⊗ GAP ile birlikte mercimek ve arpanın ekim alanı Güney Doğu Anadolu'da daralmıştır.

⊗ Monokültür bitkileri: Çay (Rize), Fındık (Ordu-Giresun), Ayçiçeği (Ergene), Zeytin (Edremit-Ayvalık)

Ülkemizde kırsal nüfus oranı yüksek olan alanlar aynı zamanda en çok göç gönderen yerlerdir.

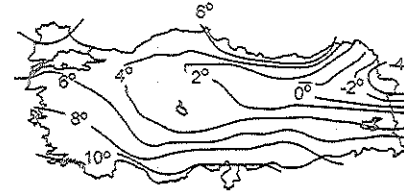
Buna göre aşağıdaki illerden hangisinin diğerlerine göre daha çok göç gönderdiği söylenebilir?

- A) Rize
- B) Aydın
- C) Konya
- D) Eskişehir
- E) Balıkesir

- I. Van'da güneşin Eskişehir'den önce doğması
- II. Türkiye'de dört mevsim şartlarının belirgin olarak yaşanması
- III. Dağların güneye dönük yamaçlarında sıcaklıkların daha yüksek olması

Yukarıda Türkiye ile ilgili verilenlerden hangisi ya da hangileri üzerinde bulunduğu enlemlerin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

Yukarıda Türkiye'nin ocak ayı indirgenmiş izoterm haritası verilmiştir.

Harita incelendiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Akdeniz kıyılarında sıcaklıklar Güneydoğu Anadolu bölgesine göre daha yüksektir.
- B) İç Anadolu Bölgesinde sıcaklık ortalaması Doğu Anadolu Bölgesine göre daha yüksektir.
- C) Doğu Karadeniz kıyılarında sıcaklıklar Batı Karadeniz'den daha yüksektir.
- D) Ege kıyıları Marmara kıyılarından daha sıcaktır.
- E) Sıcaklık dağılışında enlem etkisine uygundur.

Renklendirme metodu ile çizilen bir fiziki Türkiye haritasında sarı ve kahverengi tonların en fazla kullanıldığı bölge Doğu Anadolu Bölgesi'dir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Ortalama yükseltinin fazla olması
- B) Bitki örtüsü çeşitliliği
- C) Yüzey şekillerinin engebesinin fazla olması
- D) Orman alanlarının az olması
- E) Yüzölçümünün geniş olması

DATABANK

⊗ Cam, çimento, kâğıt ve seramik endüstrisi yıllık üretim miktarı hava koşullarına bağlı olarak değişmez.

⊗ Doğal ekim alanı geniş olan tarım ürünleri: şekerpancarı, buğday, elma, mısır, arpa, haşhaş, üzüm, ayçiçeği, patates, soğan, tütün.

- I. Heyelan olaylarının en fazla olduğu bölgedir.
II. Karstik arazilerde yeraltındaki boşlukların çökmesi ile çöküntü depremleri yaşanır.

Yukarıda özellikleri verilen bölgelerimiz aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

I	II
A) Doğu Anadolu	Marmara
B) Karadeniz	İç Anadolu
C) Akdeniz	Marmara
D) Marmara	Ege
E) Karadeniz	Akdeniz

Karadeniz Bölgesi'nde nem oranının fazla olması, aşağıdakilerden hangisini etkilemiştir?

- A) Orman alanlarının fazla olmasını
B) Bulutluluk oranının yüksek olmasını
C) Batı Karadeniz'de taşkımürü yataklarının bulunmasını
D) Deniz turizmi potansiyelini
E) Yetiştirilen tarım ürünlerini

Bursa, Erzurum, Denizli, Afyon gibi birçok sahada kaplıca ve ılıcalar yaygın olarak görülmektedir.

Bu durum belirtilen yerlerin hangi özelliği ile ilgilidir?

- A) Toprak özellikleri
B) Yağışların fazla olması
C) Sıcaklık ortalamaları
D) Nüfus yoğunluğu
E) Fay hatlarının bulunması

18. Aşağıdaki tabloda ülkemizdeki barajlardan elde edilen elektrik üretimi verilmiştir.

Baraj Adı	Üzerinde Bulunduğu Akarsu	Yıllık Elektrik Üretimi (milyon kwh)
Atatürk	Fırat	8.800
Keban	Fırat	6.000
Oymapınar	Manavgat	1.620
Hasan Uğurlu	Yeşilirmak	1.217
Gökçekaya	Sakarya	566
Hirfanlı	Kızılırmak	400

Tablo incelendiğinde, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Barajlardan elde edilen elektrik üretimi giderek azalmaktadır.
B) Keban Barajı'ndan elde edilen elektrik üretimi Atatürk Barajı dışındaki barajlardan elde edilen elektrik üretimi toplamından daha fazladır.
C) Atatürk Barajı'ndan elde edilen elektrik Hirfanlı Barajı'ndan elde edilen elektriğin on katından fazladır.
D) Hasan Uğurlu Barajı'ndan elde edilen elektrik, Oymapınar Barajı'ndan elde edilen elektrikten azdır.
E) Hasan Uğurlu Barajı'ndan elde edilen elektrik Hirfanlı Barajı'ndan elde edilen elektriğin yaklaşık üç katıdır.

CEVAP ANAHTARI

1	A	7	E	13	E
2	E	8	A	14	A
3	D	9	A	15	E
4	A	10	C	16	C
5	D	11	A	17	E
6	B	12	E	18	A

DATABANK

☞ Kâğıt sanayisi; Çaycuma, İzmit, Aksu, Dalaman ve Taşucu'nda gelişmiştir.

☞ Afşin, Soma, Seyitömer, Yatağan, Tunçbilek ve Çam'da linyitle çalışan termik santraller bulunmaktadır.

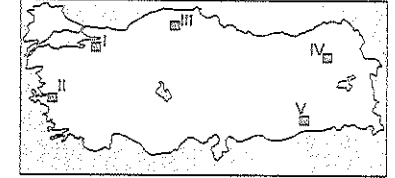
41. Deneme Sınavı 30. DENEME SINAVI

- I. Ülkemizde doğuya gidiildikçe sıcaklıkların azalması
II. Kış mevsiminde Samsun'un Ankara'dan sıcak olması
III. Akdeniz bölgesinde tarım ürünlerinin Marmara bölgesine göre daha erken olgunlaşması

Yukarıda verilen özellikler ile sıcaklık dağılışı üzerinde etkili olan faktörler aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

I	II	III
A) Enlem	Yükselti	Nemlilik
B) Yükselti	Nemlilik	Enlem
C) Yer şekilleri	Enlem	Bakı durumu
D) Nemlilik	Enlem	Yükselti
E) Yükselti	Bakı durumu	Enlem

Bir yerin nüfuslanmasında doğal nüfus artışının yanında göçlerin de önemli etkisi vardır.

Yukarıdaki Türkiye haritasında gösterilen alanlardan hangileri diğerlerinden göç alır?

- A) I ve II
B) II ve III
C) III ve IV
D) IV ve V
E) I ve III

2. Heyelan sonucu kopan tabakanın bir akarsu önünü kapatmasıyla heyelan set gölü oluşur.

İllerin fiziki özellikleri düşünüldüğünde, aşağıdaki illerden hangisinde heyelan set gölüne rastlanır?

- A) Trabzon
B) Eskişehir
C) Manisa
D) Kütahya
E) Burdur

- I. Tarım
II. Sanayi
III. Ticaret
IV. Turizm
V. Yer altı zenginlikleri

Yukarıda bir şehrin gelişmesinde etkili olan bazı faktörler verilmiştir.

Buna göre, İzmir'in büyümesinde ve gelişmesinde bu faktörlerden hangisinin daha az etkili olduğu söylenebilir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

DATABANK

☞ Doğal ekim alanı dar olan tarım ürünleri; muz, çay, turuncgil, zeytin, pamuk, antepfıstığı, incir, keten.

☞ Devlet kontrolünde olan ürünler; haşhaş, keten, kenevir, tütün, piring.

5. Aşağıdaki ithal ettiğimiz ürünlerden hangisinin ithal oranı daha fazladır?

- A) Bilgisayar
C) Seramik
E) Cam

5. Türkiye'de zeytin tarımı Akdeniz kıyıları, Ege kıyıları, Güney Marmara ve Güneydoğu Anadolu'nun batısında yapılır.

Aşağıdakilerden hangisi zeytin tarımı yapılan yerlerin iklim özelliği ile ilgili doğru bir bilgidir?

- A) Yıllık yağış miktarı fazladır.
B) Yıl boyunca düzenli yağış alır.
C) Atmosferdeki nem oranı yıl boyunca yüksektir.
D) Bitki örtüsü ormandır.
E) Yağışın büyük bir bölümü kış mevsiminde düşer

Aşağıdaki tabloda 2000 – 2003 yılları arasında bazı enerji kaynaklarından elde edilen elektrik üretimi (milyon kw/h olarak) verilmiştir.

Üretim	2000	2001	2002
Petrol	8.400	9.700	9.800
Linyit	34.540	34.370	29.600
Hidrolik	30.800	26.000	33.600
Doğalgaz	46.200	49.400	52.500

Tablo incelendiğinde, aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) 2002 yılında hidroelektrik üretimi bir önceki yıla göre artmıştır.
- B) 2000 yılında doğalgazdan elde edilen enerji miktarı petrol ve hidroelektrik santrallerden elde edilen enerji miktarından daha fazladır.
- C) 2002 yılında linyitten elde edilen elektrik miktarı bir önceki yıla göre azalmıştır.
- D) Doğalgazdan elde edilen enerji miktarı giderek artmaktadır
- E) 2001 yılından 2002 yılına geçildiğinde Türkiye'nin toplam enerji üretimi azalmıştır

DATABASE

50

- I. Taşkömürü - Zonguldak
- II. Linyit - Soma
- III. Demir - Karabük
- IV. Alüminyum - Seydişehir
- V. Petrol - Diyarbakır

Yukarıda madenler ve çıkarımı yapılan yerler eşleştirilmiştir. Bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Türkiye akarsuları ulaşımına uygun değildir.

- I. Akış hızlarının fazla olması
- II. Rejimlerinin düzensiz olması
- III. Debilerinin düşük olması
- IV. Boylarının kısa olması

Belirtilen durum yukarıdakilerden hangileriy-
le ilişkilidir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız IV
D) I ve II
E) I, II ve III

22. Türkiye’de nüfusun dağılışını etkileyen aşağıdaki etmenlerden hangisi beşeri faktörler arasında yer alır?

- A) Yer şekilleri
B) Tarım
C) Orman örtüsü
D) İklim
E) Toprak verimliliği

• Olgunlaşma döneminde sıcaklık isteyen ürünler: buğday, arpa, çavdar, pamuk, ayçiçeği, susam, mercimek, tütün.

• Doğu Anadolu Bölgesi ortalama yükseltinin fazla olması sebebiyle akarsuların hidroelektrik potansiyeli yüksek, aşındırma gücü fazla, akış hızı fazla ve akarsuların rejimleri düzensiz bir özellik gösterir.

11. Bazı tarım ürünleri sadece kışların ılık geçtiği kıyı bölgelerde yetişir.

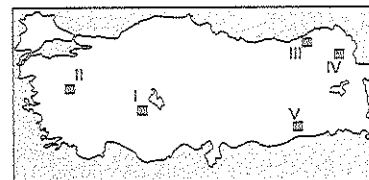
Yukarıda belirtilen durum aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisi için geçerlidir?

- A) Üzüm
C) Kayısı
E) Pamuk

12. Aşağıda bazı illerimizde belirgin turizm etkinlikleri eşleştirilmiştir. Bu eşleştirmelerden hangisi doğru değildir?

- A) İstanbul - Kongre turizmi
B) Erzurum - Kış turizmi
C) Rize - Plaj turizmi
D) Pamukkale - Doğal özellikler
E) Yalova - Termal turizm

13. Bir yerde iklim, bitki örtüsü veya ekonomik koşullar gibi etkenlerle hayvancılık yapılır.

Haritadaki taralı yörelerin hangi ikisinde koyun yetiştiriciliği sığır yetiştiriciliğinin gerisinde kalır?

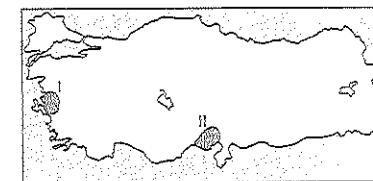
- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) III ve IV
E) III ve V

44

- I. Zeytin
- II. Haşhaş
- III. Turunçgiller
- IV. Özüm
- V. Gül

Akdeniz Bölgesi yukarıdaki tarım ürünlerinden hangilerinin üretiminde Türkiye'de ilk sırada yer alır?

- A) I, III ve V
B) II, III ve IV
C) I, II ve IV
D) III, IV ve V
E) III ve V

Yukarıdaki Türkiye Haritasında taralı olarak gösterilen yerler aşağıdakilerden hangisi bakımından benzer özelliğe sahip değildir?

- A) Yetiştirilen tarım ürünleri
B) Yağış rejimi
C) Kış ıslanlığı
D) Güneş ışınlarının geliş açısı
E) Bitki örtüsü

DATABANK

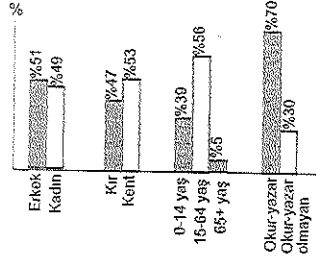
⊗ Ege Bölgesi'nin rüzgâr enerjisi üretmeye elverişli olmasında rüzgâr hızının şiddeti, yer şekillerinin uzanış doğrultusu ve yıl içerisinde rüzgârın esme sıklığı etkilidir.

"Türkiye'de kişi başına düşen gelir bakımından Marmara Bölgesi birinci sıradadır."

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun, en önemli nedeni olarak gösterilebilir?

- A) Doğum oranının az olması
- B) Okuryazar oranının yüksek olması
- C) Tarım alanlarının geniş olması
- D) Turizm etkinliklerinin gelişmiş olması
- E) Sanayinin gelişmiş olması

Aşağıdaki grafikte, 1990 yılı itibariyle Türkiye'nin nüfus yapısıyla ilgili bazı değerler gösterilmiştir.

Grafik incelendiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Kent nüfusu kır nüfusundan daha azdır
- B) Kentlerde kadın nüfus oranı daha yüksektir.
- C) Yaşlı nüfus oranı genç nüfus oranından fazladır.
- D) Ülke nüfusunun yüzde yetmişi okuryazar durumdadır.
- E) 15-64 yaş arasındaki nüfusta okuma yazma bilmeyen yoktur.

Aşağıdakilerden hangisi Marmara Bölgesi'ndeki iklim çeşitliliği ile ilgili değildir?

- A) Fındık, zeytin ve buğday gibi farklı iklimlere ait ürünlerin yetiştirilmesi
- B) Farklı yağış rejimlerinin görülmesi
- C) Maki, step ve orman bitki örtülerinin bulunması
- D) Besi hayvancılığının gelişmiş olması
- E) Farklı toprak türlerinin görülmesi

- I. Güneyinden kuzeyine gidildikçe sıcaklıkların azalması
- II. Dağların güneye bakan yamaçlarının kuzeye bakan yamaçlarından daha sıcak olması
- III. Aynı anda dört mevsim şartlarının yaşanması
- IV. Karadeniz ve Akdeniz'de dağların kıyıya paralel uzanması

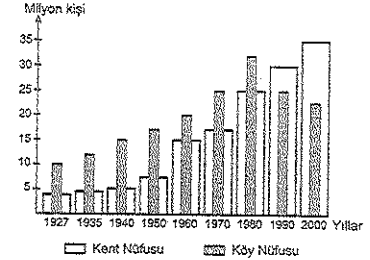
Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'nin bulunduğu enlem değerleri ile ilgili ortaya çıkmış olan sonuçlar arasında gösterilebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I ve IV
- E) Yalnız IV

Ülkemizin çoğu yerinde tektonik deprem görülürken, Antalya'da çöküntü depremlerinin görülmesi bu yörenin hangi özelliğinin sonucudur?

- A) Bitki örtüsünün maki olması
- B) Yerçekillerinin dağlık olması
- C) Bölgede eriyebilen kireçtaşının fazla olması
- D) Yıllık buharlaşmanın fazla olması
- E) Ekvatora yakın olması

Aşağıdaki grafikte Türkiye'nin Kent ve köy nüfus miktarları yıllara göre verilmiştir.

Grafikteki bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Türkiye'de nüfus bazı yıllarda azalmıştır.
- B) Köy nüfusu daima kent nüfusundan daha fazladır.
- C) 1980 yılından sonra kent nüfusunda azalma olmuştur.
- D) Son yirmi yılda köy nüfusunda azalma olmuştur.
- E) Son yıllarda kentlerdeki doğum oranı artmıştır.

CEVAP ANAHTARI

1	B	7	E	13	D
2	A	8	C	14	E
3	A	9	E	15	D
4	E	10	B	16	E
5	A	11	B	17	D
6	E	12	C	18	D

DATABANK

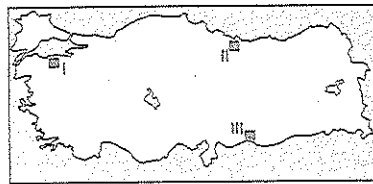
- Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde küçükbaş hayvancılığın yaygın olmasında yeryüzü şekillerinin düz ve sade olması, iklimin karasal olması etkilidir.
- Doğu ve Batı Karadeniz'de verimi arttırmak için sulamaya duyulan gereksinim diğerlerinden daha azdır.

- Marmara Bölgesi'nde akarsuların akış hızının yavaş olmasında akarsuyun yatak eğiminin az olması etkilidir.
- Türkiye'de heyelan olayının en sık görüldüğü bölge Karadeniz Bölgesi'dir.
- Bulutlu gün sayısının en fazla olduğu bölge Karadeniz Bölgesi'dir.

DATABANK

Aşağıdakilerden hangisi düzensiz kentleşmenin sonucu değildir?

- A) Ulaşım sorunlarının yaşanması
- B) Çevre kirliliği
- C) Kentlerde işsizliğin artması
- D) Kentlerde altyapı sorunlarının yaşanması
- E) Sanayi tesislerinin kent içinde kalması

Yukarıdaki haritada taranarak gösterilen alanlarda aşağıdaki tarım ürünlerinden hangileri yetiştirilmektedir?

I	II	III
A) Fındık	Üzüm	Pamuk
B) Ayçiçeği	İncir	Mısır
C) Pirinç	Zeytin	Tütün
D) Zeytin	Fındık	Pamuk
E) Ayçiçeği	Haşhaş	Tütün

Türkiye'de nüfus artış hızının yüksek olması çeşitli sorunlara neden olur.

Aşağıdakilerden hangisi nüfus artışının olumsuz sonuçları arasında yer aldığı söylenemez?

- A) İç ve dış göçlerde artış gözlenir.
- B) Alt yapı için yatırımlar artar
- C) İşgücü açığı oluşmaz
- D) İhracat azalır, ithalat artar
- E) İşsizlik artar.

Aşağıdakilerden hangisi İç Anadolu Bölgesi'nde yetiştirilen tarım ürünleriyle ilgili yanlış bir yargıdır?

- A) Yeşil mercimek üretiminde birinci sıradadır.
- B) Buğday ve arpa gibi tahıl üretiminde ön sıralardadır
- C) Bölgede yetişen ürünlerin ülkemizde yetiştirme alanı dardır.
- D) Şeker pancarı üretiminde birinci sıradadır.
- E) Patates ve nohut gibi ekilen tek yıllık ürünler ön plandadır.

DATABANK

• Silifke ve Amik ovaları Akdeniz Bölgesinde yer alır. Göksu tarafından Silifke, Asi tarafından Amik Ovası oluşmuştur.

• Doğu Karadeniz Bölümünde pamuk tarımının yapılamaması yaz aylarının yağışlı geçmesiyle ilgilidir.

12.

- I. Rusya
- II. Almanya
- III. Ürdün
- IV. Fransa
- V. Çin

Yukarıdaki ülkelerden hangisinin dış ticaretimizdeki payı daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Türkiye'de endüstri ile ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi doğrudur?

- A) Sanayi faaliyetlerinin yarısı Ege Bölgesi'nde toplanmıştır.
- B) Türkiye'de sanayide çalışanların oranı giderek azalmaktadır.
- C) Enerji potansiyeli Marmara Bölgesi'nde sanayinin gelişmesine neden olmuştur.
- D) Tekstil ve otomotiv sanayisi Marmara Bölgesi'nde daha çok gelişmiştir.
- E) Sanayi faaliyetleri bakımından en geri kalmış bölge İç Anadolu'dur.

14. Ege Bölgesinde tekstil, zeytinyağı, sigara fabrikalarının bulunması aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Hammaddenin bol olması
- B) İşgücünün ucuz olması
- C) Tüketicinin fazla olması
- D) Enerjinin bol ve ucuz olması
- E) Ulaşım kolaylığı

DATABANK

• Gülek Geçidi Akdeniz ile İç Anadolu bölgelerini birbirine bağlayan geçittir.

• İç Anadolu Bölgesi'nin dağlarla çevrili olması, bu bölgede olan akarsuların kapalı havza oluşturmalarına, karasai iklimden dolayı günlük sıcaklık farkının fazla olması, yıllık yağış miktarının az olması ve bozkırların geniş yer kaplamasına neden olmuştur.

15. Akdeniz Bölgesi akarsularında su seviyesinin en çok yükseldiği dönem kış aylarına rastlar.

- I. Kaynak suları ile beslenmesi
- II. Bu dönemde yağışın artması
- III. Vadi derinliği

Belirtilen durum yukarıdakilerden hangisiyle ilişkilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
- C) Yalnız III D) I ve II
- E) II ve III

16. Aşağıdakilerden hangisi Marmara Bölgesi'nde turizm gelirlerinin fazla olmasının nedenlerinden biri değildir?

- A) İstanbul'da uluslararası kongre toplantılarının sık sık yapılması
- B) Bursa'da kış turizminin yapılması
- C) Kaplıca ve şifalı suların fazla bulunması
- D) Tarihi ve kültürel mekânlarının fazla olması
- E) Başka bölgelerden göç alması

17. Ege Bölgesi'nde dağların kıyıya dik uzanması, bölgeye bazı özellikler kazandırmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu özelliklerden birisidir?

- A) Akdeniz bölgesine göre sıcaklığın düşük olması
- B) Fay hatlarının bulunması
- C) Kıyıda koy, körfez ve limanların fazla olması
- D) En çok yağışın kış aylarında düşmesi
- E) Bitki örtüsünün maki olması

Aşağıdakilerden hangisi Doğu Karadeniz Bölümü'nde göçü azaltmak için yapılabilecek çalışmalarından biri olamaz?

- A) Fabrika sayısını çoğaltmak
- B) Doğum oranını artırıcı çalışmalar yapmak
- C) Kırsal alanda sosyal imkânları geliştirmek
- D) Hayvancılık faaliyetlerini desteklemek
- E) Tarımsal ürünlere devlet desteği sağlamak

Aşağıdaki tabloda kentsel yerleşmelerin bölgelere göre dağılışı ve 1950 ile 1990 yıllarında nüfusu 10.000 ve 100.000'nin üzerinde olan kent sayıları verilmiştir.

	Nüfusu 10.000 den fazla olan kent sayısı		Nüfusu 100.000'den fazla olan kent sayısı	
	1950	1990	1950	1990
Karadeniz	12	79	-	6
Marmara	16	87	2	7
Ege	21	74	1	6
Akdeniz	38	58	1	9
İç Anadolu	18	76	1	6
D. Anadolu	8	52	-	4
G.D. Anadolu	10	42	-	5

Tablo incelendiğinde, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) 1950 yılında Karadeniz Bölgesinde nüfusu 100.000 den fazla olan kent bulunmamaktadır.
- B) Tüm bölgelerde nüfusu 10.000 den fazla olan kent sayısı, nüfusu 100.000 den fazla olan kent sayısından daha fazladır.
- C) 1990 yılında nüfusu 10 000 den fazla olan kent sayısının en az olduğu bölge Güneydoğu Anadolu'dur.
- D) 1990 yılında Doğu Anadolu Bölgesi'nde nüfusu 100.000 den fazla olan kent bulunmamaktadır.
- E) 1950 yılından 1990 yılına geçildiğinde nüfusu 10 000 den fazla olan kent sayısında en fazla artış Marmara ve Karadeniz bölgelerinde olmuştur

Ancak 500 m nin altında yetişebilen bir tarım ürünü diğer şartlar elverişli ise aşağıdaki ovalardan hangisinde yetiştirilebilir?

- A) Muş Ovası
- B) Eskişehir Ovası
- C) Konya Ovası
- D) Erzurum Ovası
- E) Sakarya Ovası

CEVAP ANAHTARI

1	A	7	C	13	B
2	A	8	D	14	E
3	C	9	E	15	C
4	D	10	C	16	B
5	C	11	D	17	D
6	C	12	A	18	E

DATABANK

İç Anadolu Bölgesi'nde yıllık yağış tutarının az olması bölgede tahıl tarımının yaygın olması, doğal bitki örtüsünün bozkır olması, toprakların bir kısmının nadase bırakılması ve akarsu rejimlerinin düzensiz olması üzerinde etkilidir.

1. Akdeniz Bölgesi'nde; Karain, İnsuyu ve Damlataş mağarası gibi doğal mağara oluşumunun yaygın olması aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) İklim özellikleri
- B) Yağış rejimi
- C) Ortalama yükselti
- D) Yerleşim alanlarının genişliği
- E) Eriyebilen kalkerin arazide yaygın olması

2.

- I. Doğu Karadeniz
- II. Orta Karadeniz
- III. Batı Karadeniz

Karadeniz bölgesinde bölümlerin yükseltisi ve engebesine göre tarım alanlarının genişliği değişir.

Buna göre, Karadeniz Bölgesi'nde bölümlerin tarım alanı oranı bakımından verilen sıralamalarından hangisi doğrudur?

- A) I > II > III
- B) III > II > I
- C) II > I > III
- D) I > III > II
- E) II > III > I

3. Türkiye'de hızlı kentleşmenin olduğu bir yöre için aşağıdaki ifadelerden hangisi doğru olur?

- A) Tarım alanları geniştir.
- B) Okuma yazma oranı yüksektir.
- C) Plansız kentleşme görülür.
- D) İşsizlik oranı azdır.
- E) Kişi başına düşen milli gelir yüksektir.

Barajlardan;

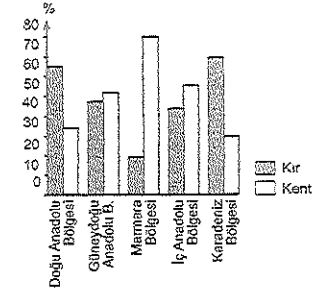
- I. Enerji üretimi
- II. Balıkçılık
- III. Rafting sporu
- IV. İçme suyu sağlama

amaçları için yararlanılabilir.

Türkiye'deki akarsulardan bu alanların en çok hangilerinden yararlanılabilmektedir?

- A) II ve IV
- B) I ve III
- C) I ve IV
- D) II ve III
- E) III ve IV

Aşağıdaki grafikte, bölgelerin kentsel ve kırsal nüfus oranları verilmiştir.

Sadece grafikten faydalanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Karadeniz Bölgesi'ndeki nüfus miktarı Marmara Bölgesi'ne göre fazladır.
- B) Doğu Anadolu'daki kent nüfusu Karadeniz Bölgesi'ndeki kent nüfusuna eşittir.
- C) Güneydoğu Anadolu Bölgesi nüfusu en az olan bölgedir
- D) Kırsal nüfus oranı en fazla olan bölgeler Karadeniz ve Doğu Anadolu'dur.
- E) Marmara Bölgesi'ndeki kırsal nüfus Güneydoğu Anadolu'dakinden azdır.

DATABANK

Yaz sıcaklık ortolamasının en yüksek, bulutluluk oranının en az olduğu bölge Güney Doğu Anadolu Bölgesi'dir.

Tek jeotermal santralimizin olduğu bölge Ege Bölgesi'dir.

1. Ülkemizde en az orman iç bölgelerdedir.

- Yağış miktarının fazla olduğu alanlarda orman miktarı fazladır.
- Akdeniz Bölgesi'ndeki orman alanları Marmara Bölgesi'ne göre fazladır.
- Ülke ormanlarının yarısından fazlası Karadeniz bölgesindedir.

Özelliklerinden hangileri orman alanlarının dağılışı ile ilgili doğru bilgidir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

Antalya ili mevsimlik göç almasına karşın, Adana ili sürekli yerleşim amaçlı göç almaktadır.

Adana'da göçün sürekli yerleşim amaçlı olmasında aşağıdakilerin hangisi daha etkili olmuştur?

- A) Turizmin gelişmiş olması
B) Tarım alanlarının verimli olması
C) Maden işleyen fabrikaların bulunması
D) Yeraltı kaynakları yönünden zengin olması
E) Modern limanlara sahip olması

2. Bir limanın işlek olması ard bölgesinin genişliğine bağlıdır. Tesislerin yeterli olduğu, gemi giriş ve çıkışının kolay olduğu limanlar canlı bir ticaret merkezi haline gelirler.

Aşağıdaki limanlardan hangisi Türkiye'nin en büyük ithalat limanıdır?

- A) Samsun
B) İstanbul
C) Mersin
D) Zonguldak
E) Iskenderun

3. Türkiye'de iklimin etkisi nedeniyle, kıyılarda nüfus yoğunluğu iç kesimlere göre daha fazladır. Ama Yerçekillerinin elverişli olmadığı yerlerde nüfus yoğunluğu azdır.

Buna göre kıyıda yer alan aşağıdaki yörelerden hangisinde nüfus yoğunluğu daha azdır?

- A) Çanakkale yöresi
B) Çatalca - Kocaeli Platosu
C) Çukurova
D) Gediz Ovası
E) Bafra Ovası

Büyükbaş hayvancılıkta en fazla verim besi hayvancılığından sağlanmaktadır. Mera hayvancılığının yaygın olduğu yerlerde verim daha düşüktür.

Buna göre aşağıdaki illerden hangisinde yetiştirilen hayvancılıkta verim daha yüksektir?

- A) Erzurum
B) İstanbul
C) Giresun
D) Yozgat
E) Kars

4. Aşağıdakilerden hangisi Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP)'nin tamamlanmasıyla ortaya çıkacak durumlardan birisi değildir?

- A) Tahıl üretiminde verim artacaktır.
B) Sulama isteyen ürünlerin yetiştirilme oranı artacaktır.
C) Bölge ekonomisinde canlanma olacaktır.
D) Nadasa ayrılan alanlar azalacaktır.
E) Sebze üretiminde azalma gözlenecektir.

DATABANK

⊗ Yer şekilleri sade olduğundan dolayı hidroelektrik enerji üretimi en az olan bölge Marmara Bölgesi'dir.

⊗ Orman alanlarının geniş olmasına bağlı olarak Karadeniz Bölgesi ormana dayalı endüstrinin en fazla geliştiği bölgedir.

12.

- Tütün
- Mısır
- Pirinç
- Turuncgiller
- Fındık

Yukarıdaki tarım ürünlerinden hangileri Türkiye'nin dışarıya ihraç ettiği ürünlerden değildir?

- A) I ve III
B) II ve III
C) III ve IV
D) IV ve V
E) II ve V

13.

- Çimento fabrikaları
- Sigara fabrikaları
- Bakır fabrikaları
- Kağıt fabrikaları
- Makarna fabrikaları

Yukarıda bazı endüstri faaliyetleri verilmiştir.

Bunlardan hangisi ülkemizde daha az sayıda bulunur?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

14. Türkiye'deki göllerden bazıları sularını denize ulaştıramadıkları için kapalı havza durumundadır.

- Acıgöl
- Van Gölü
- Manyas Gölü
- Beyşehir Gölü

Buna göre, yukarıda verilen göllerden hangileri açık havza durumundadır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) III ve IV
E) Yalnız III

DATABANK

⊗ En çok sayıda linyit santraline sahip olan bölge Ege Bölgesi'dir.

⊗ Platoların en geniş yer kapladığı bölge İç Anadolu Bölgesi'dir.

15. Seracılık, kış sıcaklığının yüksek olduğu ve güneşlenme süresinin fazla olduğu yerlerde daha yaygındır.

Buna göre, aşağıdaki illerin hangisinde seracılık faaliyetlerinin yapılması daha zordur?

- A) Burdur
B) Manisa
C) Mersin
D) Antalya
E) İzmir

16. İç Anadolu Bölgesi'nin kırsal kesiminde toplu yerleşmelerin görülmesinde;

- Su kaynaklarının yetersiz olması
- Küçükbaş hayvancılığın gelişmesi
- Bitki örtüsünün bozuktur olması
- Yerçekilleri engebesinin az olması

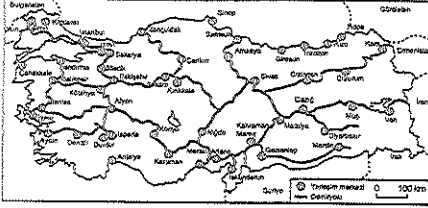
faktörlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) II ve IV
E) I ve IV

17. Kıyı Ege Bölümü'ndeki ekonomik faaliyetlerle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Kumsalların fazla olmasından dolayı plaj turizmi gelişmiştir.
B) Dağlarında kış turizmi çok gelişmiştir.
C) Kaplıcalarında termal turizm gelişmiştir.
D) Zengin tarihi kalıntılardan dolayı tarih turizmi gelişmiştir.
E) Travertenlerden dolayı doğa turizmi gelişmiştir.

Aşağıdaki haritada, Türkiye'deki demiryolu ağı gösterilmiştir.

Harita incelendiğinde, aşağıdaki alanlardan hangisine demiryolu ulaşımının olmadığı söylenemez?

- A) Doğu Karadeniz
- B) Güney Marmara
- C) Menteşe yöresi
- D) Antalya Bölümü
- E) Hakkâri Bölümü

CEVAP ANAHTARI

1	E	7	B	13	C
2	E	8	B	14	D
3	C	9	A	15	A
4	C	10	B	16	E
5	D	11	E	17	B
6	D	12	B	18	B

DATABANK

⊗ Karadeniz bölgesinde yaz turizminin gelişmemesinin sebebi; denize girme süresinin kısa olması, denizin hırçın, derin ve kıyıların düzensiz olması, turizme yönelik altyapının gelişmemesi ve deniz suyu sıcaklığının az olması etkilidir.

Türkiye 26°- 45° Doğu meridyenleri ile 36°-42° Kuzey paralelleri arasında yer almaktadır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin bu konumunun sonucu olarak gösterilemez?

- A) Dört mevsim şartlarının yaşanması
- B) Güneyden kuzeye doğru gidildikçe sıcaklık ortalamasının azalması
- C) Karadeniz'de tuzluluk oranının Marmara'dan az olması
- D) Kuzeye gidildikçe güneş ışınlarının geliş açısının küçülmesi
- E) Doğuya gidildikçe kar yağışlı gün sayısının artması

Türkiye'de Güney Marmara ve Kıyı Ege'de benzer iklim özellikleri görülür.

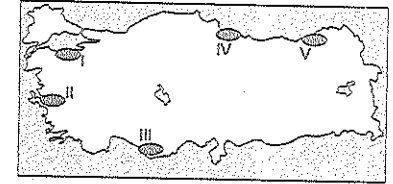
Aşağıdakilerden hangisi belirtilen yerlerde benzer iklim görüldüğünün kanıtıdır?

- A) Ekili dikili arazi oranının fazla olması
- B) Akarsuların denize ulaşabilmesi
- C) Termal kaynakların bulunması
- D) Her iki yörede zeytin tarımının yapılması
- E) Kıyılarında körfezlerin bulunması

Doğu Anadolu Bölgesindeki suların büyük kısmını denize ulaştıran akarsu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fırat
- B) Kura
- C) Çoruh
- D) Seyhan
- E) Kızılırmak

Türkiye'de ılıman olan kıyı bölgelerde nüfus yoğunluğu yüksektir.

Harita üzerinde gösterilen yörelerden hangisi bu genellemeye uymaz?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde küçükbaş hayvancılığın yaygın olmasının en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bitki örtüsünün bozkır olması
- B) Et tüketiminin fazla olması
- C) Tarımın gelişmemesi
- D) Şeker endüstrisinin varlığı
- E) Toprakların verimli olması

DATABANK

⊗ Taşkömürünün tamamının çıkarıldığı bölge Karadeniz Bölgesi'dir.

⊗ Şeker fabrikası olmayan tek bölgemiz Güney Doğu Anadolu Bölgesi'dir.

8. Bir bölgede geçimini tarım ve hayvancılıkla sağlayan nüfusun o bölgedeki tarım alanlarına bölünmesi sonucu "tarımsal nüfus yoğunluğu" bulunur

Buna göre aşağıdaki yörelerin hangisinde tarımsal nüfus yoğunluğu daha fazladır?

- A) Çukurova
- B) Doğu Karadeniz
- C) Ergene havzası
- D) Tuz Gölünün güneyi
- E) Bursa ovası

- En çok Aydın ve İzmir'de üretilir.
- Önemli ihracat ürünlerimizden olup, ülkemiz dünya üretiminde ön sıradadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu özellikleri taşıyan tarım ürünümüzdür?

- A) İncir
- B) Tütün
- C) Zeytin
- D) Pamuk
- E) Fındık

9. Ekonomik gelişiminde, çevresindeki tarım alanlarının genişliği, verimliliği ve üretilen ürünlerin çeşitliliği gibi faktörlerin etkili olduğu şehirlere "tarım şehri" denir.

Buna göre aşağıda verilen şehirlerimizin hangisinin gelişiminde tarımın payı en yüksektir?

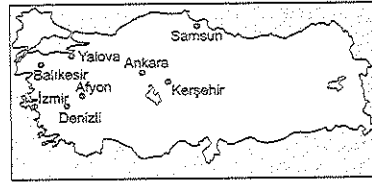
- A) Kocaeli
- B) Kırıkkale
- C) İstanbul
- D) Adana
- E) Ankara

8. Marmara Bölgesi'nde tarım ürünü ve bitki örtüsü çeşitli olduğundan hammadde çeşitliliği vardır.

Buna göre; Marmara Bölgesi'nde doğal kaynakları düşünüldüğünde aşağıda verilen sanayi kollarının hangisinin yaygın olmadığı söylenebilir?

- A) Demir - çelik fabrikaları
- B) Ayçiçeği fabrikaları
- C) Fındık işletmeleri
- D) Zeytinyağı fabrikaları
- E) Sigara Fabrikaları

10.

Yukarıdaki haritada işaretli yerler sıcak su kaynaklarının bulunduğu alanlardır.

Bu alanlarda ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Termal turizm potansiyelleri fazladır.
- B) Jeotermal elektrik üretimine elverişlidir.
- C) Fay hatları bulunur.
- D) Deprem riski yüksektir.
- E) Sıcaklık ortalamaları yüksektir.

DATABANK

⊗ Tütün kalitesini korumak için üretimi yapılmayan bölgemiz İç Anadolu Bölgesi'dir.

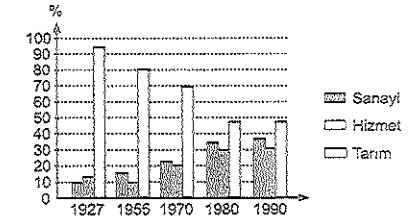
⊗ Şehirleşme ve aritmetik nüfus yoğunluğunun en fazla olduğu bölge Marmara Bölgesi'dir.

11. Ülkemizde 1980'den itibaren turizm alanında çok hızlı bir gelişme görülmektedir. Fakat yine de yüksek turizm potansiyeline rağmen diğer Akdeniz ülkelerine göre geride yer almaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi ülkemizde turizmin yeterince gelişmemesinin nedenlerinden değildir?

- A) Yeterince tanıtımın yapılmaması
- B) Altyapı yatırımlarına yeterli kaynağın ayrılmaması
- C) Yurdun her yerinde turistik çekiciliği olan unsurların olmaması
- D) Kalifiye eleman yetersizliği
- E) Turizm faaliyetlerinin tek alanda yoğunlaşması

Aşağıdaki grafikte, Türkiye'de çalışan nüfusun yıllara göre istihdam alanlarına dağılışı verilmiştir.

Grafik incelendiğinde, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Tarımda çalışanların oranı giderek artmaktadır.
- B) Türkiye'de sanayi faaliyetlerinde gelişme olmamıştır.
- C) 1927 yılında hizmet sektöründe çalışanların oranı sanayi sektöründe çalışanlardan daha azdır.
- D) 1990 yılında tarımda çalışanların sayısı, 1955 yılında tarımda çalışanların sayısına göre daha azdır.
- E) 1980 yılından 1990 yılına geçildiğinde tarımda çalışanların oranında fazla değişiklik olmamıştır.

12. Aşağıda değişik illerde kullanılan enerji kaynakları verilmiştir.

Bunlardan hangisi yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılanmıştır?

- A) İzmir Alaçatı'da rüzgâr santralleri
- B) Kütahya Tavşanlı'da linyit ile çalışan termik santral
- C) Bursa'da doğalgazla çalışan termik santral
- D) Zonguldak'ta taşkömürü ile çalışan termik santral
- E) İstanbul'da petrol ile çalışan termik santral

Akdeniz Bölgesi'nde turuncgiller tarımı kıyılardan itibaren en fazla 80-100 km içerilerde yapılırken; Ege Bölgesi'nde bu ürünlerin 150-200 km kadar iç kesimlerde yapılması aşağıdakilerden hangisi ile açıklanır?

- A) Makine kullanımının yaygınlaşmasıyla
- B) Dağların kıyıya uzanış doğrultusuyla
- C) Ulaşım olanaklarının kolaylaşmasıyla
- D) Yaz kuraklığının iyice artmasıyla
- E) Yer yapısının kırkık olmasıyla

DATABANK

⊗ Kırmızı renkli toprakların (terra rosa) yaygın olduğu bölge Akdeniz Bölgesi'dir.

⊗ İç Anadolu Bölgesi'nde platolar geniş alan kaplar, erozyon şiddetli yaşanır, küçükbaş hayvancılık yaygındır.

Karadeniz Bölgesi'nde,

- I. En çok yağışın sonbahar mevsiminde düşmesi
- II. Dağınık yerleşmenin görülmesi
- III. Akarsuların akış hızının fazla olması

gibi özelliklerden hangisi üzerinde yer şekillerinin etkisi görülmez?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

Ülkemizde;

- I. Deprem aktivitesinin yüksek olması
- II. Sıcak su kaynaklarının yaygın olması
- III. Jeotermal enerji potansiyelinin yüksek olması

en çok aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle ilgilidir?

- A) Fay hatlarının yaygın olması
B) Yüzölçümünün küçük olması
C) Dağların kıyıya dik uzanması
D) Kalkerli yapının geniş yer tutması
E) Kıyının girintili çıkıntılı olması

Batı Anadolu'da akarsularının menderesler çizerek aktıkları görülür.

Bu durum öncelikle aşağıdakilerden hangisiyle açıklanır?

- A) Batıdan doğuya doğru akmaları nedeniyle
B) Yatak eğimlerinin az olmasıyla
C) Taşındıkları su miktarının az olmasıyla
D) Aşındırma güçlerinin az olmasıyla
E) Boylarının kısa olmasıyla

Doğal etmenlerin kontrolü altında yapılan kırsal bölgelerdeki konutlar doğal çevreden karşılanan malzemelerle yapılır.

Buna göre, aşağıdaki coğrafi bölgelerin hangisinde kerpiç evlerin daha yaygın olduğu söylenebilir?

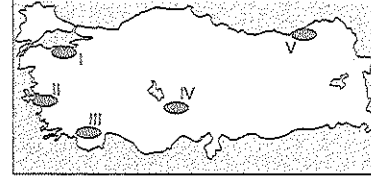
- A) Karadeniz
B) Marmara
C) Ege
D) Akdeniz
E) Güneydoğu Anadolu

CEVAP ANAHTARI					
1	E	7	A	13	E
2	D	8	D	14	B
3	A	9	A	15	A
4	C	10	E	16	A
5	A	11	C	17	B
6	B	12	A	18	E

DATABANK

❖ Ege Bölgesi'nde dağlar kıyıya dik uzanır. Bunun sonucunda; kıyıda girinti çıkıntı fazla, koy ve körfez fazla, kıyı ile iç kesimler arasında ulaşım kolay, doğal liman fazla, falez az, kıta sahanlığı geniş, delta oluşumu kolay ve denizel iklim içerilere kadar sokulur.

1. Rüzgârlar bitki örtüsünün cılız olduğu kurak bölgelerde yeryüzünü şekillendirir.

Yukarıdaki Türkiye haritasında işaretli merkezlerden hangisinde rüzgâr erozyonu daha şiddetlidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Buharlaştırmanın fazla olduğu alanlarda kuraklık ve tarımda sulama ihtiyacı fazladır

Buna göre aşağıdaki bölgelerimizden hangisinde tarımda sulama ihtiyacı daha fazladır?

- A) Güneydoğu Anadolu
B) Doğu Anadolu
C) İç Anadolu
D) Akdeniz
E) Karadeniz

3. Bir yerleşim merkezinde nüfusun kalıcı olup olmamasında belirleyici etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarım ürünü çeşidinin az olması
B) Ekonomik faaliyetlerin niteliği
C) Yeraltı kaynaklarının çok olması
D) Denize göre konumu
E) Nüfus yoğunluğunun az olması

4. Aşağıdaki tabloda, iki bölgedeki tarımsal nüfus ile tarım alanları yüzölçümü verilmiştir.

	Tarım Alanları Yüzölçümü (km²)	Tarımla uğraşan Nüfus miktarı (kişi)
I.	17.000	35.000
II.	26.500	36.300

Arazi genişliği aynı olan bu iki bölge ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) II. bölgenin tarım ürünü çeşitliliği daha fazladır.
B) I. bölgede tarımsal nüfus yoğunluğu daha fazladır.
C) II. bölgede nüfus artış hızı daha yüksektir.
D) I. bölgenin yer şekilleri daha engebelidir
E) I. bölgede tarımsal verimlilik daha fazladır.

5. Türkiye'de nadas tarımının en az uygulandığı yerler Doğu Karadeniz kıyılarıdır.

Doğu Karadeniz Bölümü'nde nadasa ayrılan alanların az olması, bölümün hangi özelliğinin sonucudur?

- A) Dağların kıyıya paralel uzanmasının
B) Heyelan olayının fazla görülmesinin
C) Makineli tarımın gelişmemesinin
D) Yağış rejiminin düzenli olması
E) Orman alanlarının geniş yer tutmasının

DATABANK

❖ Aynı bölgede tarım ürünlerindeki farklılık ve doğal bitki örtüsündeki farklılık bu bölgede farklı iklimlerin yaşandığını gösterir.

8. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'deki akarsuların rejimlerinin düzensiz olmasının temel nedenidir?

- A) Yağış rejiminin düzensizliği
- B) Akış hızlarının fazla olması
- C) Ülkemizin orta enlemlerde yer alması
- D) Su toplama bölgelerinin dar olması
- E) Uzunluklarının az olması

9. Doğu Karadeniz'de balıkçılığın gelişmesi;

- I. Tarım alanlarının az olması
- II. Yağışların fazla olması
- III. İş imkanlarının kısıtlı olması

etkenlerinden hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

10. Aşağıda verilen tarım ürünü ve en çok yetişti-riildiği bölge eşleştirmelerinden hangisi doğ-ru değildir?

- A) Ayçiçeği – Marmara Bölgesi
- B) Pamuk – Güneydoğu Anadolu
- C) Zeytin – Ege Bölgesi
- D) Turuncgil – Akdeniz Bölgesi
- E) Pirinç – Karadeniz

DATABANK

6. Ege Bölgesi'nde dağların denize dik uzanması sonucu; kuş uçuşu uzaklık ile gerçek uzaklık arasında fark fazla olur. Koy, körfez, liman sayısı fazla olur. Kıyı ile iç kesimler arasında ulaşım kolay olur. Doğal liman sayısı fazla olur.

11. Marmara Bölgesi'nde yer alan aşağıdaki en-düstri kollarından hangisinin hammaddesi bölge dışından karşılanır?

- A) Tütün sanayi
- B) Bor sanayi
- C) İpekli dokuma sanayi
- D) Fındık işleme
- E) Petro kimya sanayi

- I. Mersin – Ataç rafinerisi
- II. İzmir – Aliaga rafinerisi
- III. Kırıkkale – Orta Anadolu rafinerisi
- IV. İzmit – İpraz rafinerisi
- V. Batman – Batman rafinerisi

Yukarıdaki petrol rafinerilerinden hangisine hammadde yakın zılandan getirilir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

12. Türkiye'de linyit ile çalışan termik santrallerin bü-yük kısmı Ege Bölgesinde kurulmuştur.

Bu durum bölgenin hangi özelliği ile ilgilidir?

- A) Sıcaklık ortalamasının yüksek olması
- B) Ortalama yükseltilinin az olması
- C) Arazinin kumlu ve çakıllı olması
- D) Jeolojik yapı
- E) Yer yapısının kırıklı olması

12. Karadeniz ve Akdeniz bölgelerini iç kesimie-re bağlayan karayollarının yapım maliyetinin yüksek olmasında aşağıdakilerden hangisi-nin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yerleşim merkezlerinin çokluğu
- B) Bitki örtüsünün çeşitliliği
- C) Limanlara uzaklık
- D) Sanayi etkinliklerinin fazlalığı
- E) Dağların kıyıya paralel uzanması

13. Aşağıdakilerden hangisi Taşeli platosunda karstik arazinin yaygın olmasının sonucu-dur?

- A) Bitki örtüsünün maki olması
- B) Kaynak sularının kireçli olması
- C) Akarsuların rejimlerinin düzensiz olması
- D) Yaz aylarının kurak olması
- E) Ekili dikili arazi oranının az olması

14. Marmara Bölgesi'nde yer alan Adapazarı'nda fındık, Edirne'de ayçiçeği ve Gemlik'te zeytin yetiştiriciliği yapılmaktadır.

Yetiştirme koşulları birbirinden farklı ürünlerin Marmara Bölgesi'nde yetiştirilmesi bölgenin hangi özelliğinin bir sonucudur?

- A) Makineli tarımın gelişmiş olmasının
- B) Tarıma dayalı endüstrinin gelişmiş olmasının
- C) Sulama imkânlarının gelişmiş olmasının
- D) Farklı iklim özelliklerinin görülmesinin
- E) Ulaşım koşullarının gelişmiş olmasının

6. Marmara Bölgesi ekili dikili toprakların bölge yüzölçümüne oranının en fazla olduğu bölge olmasına karşın diğer bölgelerden tarım ürünleri satın alması nüfusunun fazla olmasına bağlıdır.

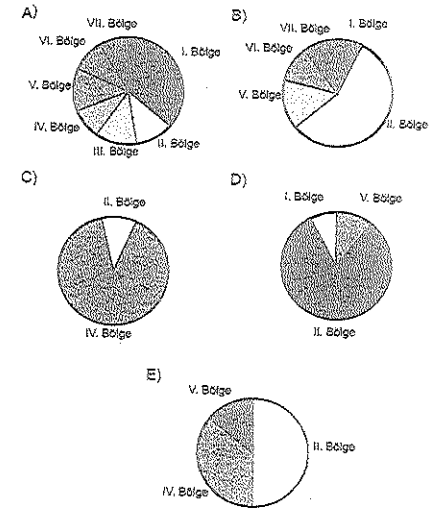
15. Türkiye'de en fazla iç göçlerle nüfus alan bölge-miz Marmara Bölgesi'dir.

Aşağıdakilerden hangisi bölgenin göç alma-sının temel nedenidir?

- A) Bölgede yeni yerleşim alanları kurulması
- B) Sanayinin gelişmiş olması
- C) Yerşekilleri engebesinin az olması
- D) Eğitim ve sağlık hizmetlerinin gelişmiş olması
- E) İklim şartlarının elverişli olması

16. Aşağıda beş farklı tarım ürününün bölgelere göre yetiştirme oranları gösterilmiştir.

Hangi tarım ürününün iklim seçiciliği daha fazladır?

DATABANK

Ülkemizde aşağıdaki sanayi dallarından hangisinde üretilen mamul maddeler ülke içindeki ihtiyacı karşılayamamaktadır?

- A) Kereste B) Makarna
C) Bitkisel yağ D) Çimento
E) Şekerpancarı

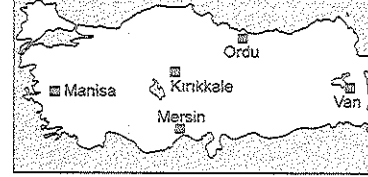
Aşağıdaki tarihi ve turistik yerlerimizden hangisi Ege Bölgesi sınırları içerisinde yer almaz?

- A) İshakpaşa sarayı
B) Pamukkale travertenleri
C) Çeşme
D) Milet
E) Bergama

DATABANK

İç Anadolu Bölgesi'ndeki en yaygın tarımsal etkinliğin tahıl üretimi olması tahılın çimlenme döneminde bol yağış, olgunlaşma döneminde sıcaklık istemesidir.

- 21 Haziran tarihinde ülkemizde yaz mevsimi başlar.

21 Haziran tarihinde yukarıdaki haritada gösterilen illerden hangisinde gündüz süresi en fazladır?

- A) Manisa B) Kırıkkale
C) Van D) Mersin
E) Ordu

2. Ülkemizde aşağıdaki tüketim maddelerinden hangisinin ihracatı (dış satımı) daha fazladır?

- A) Tekstil B) Sebze
C) Bitkisel yağ D) Beyaz eşya
E) Demir çelik

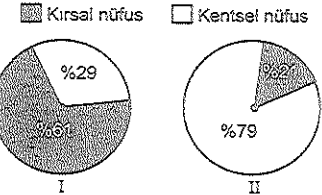
3. Aşağıdakilerden hangisi ülkemizde bozkır bitki örtüsünün görüldüğü yerlerin iklimi hakkında yanlış bir bilgidir?

- A) En fazla yağış ilkbahar mevsiminde düşer.
B) Tahıl tarımı yaygındır.
C) Küçükbaş hayvancılık yapılması için uygundur.
D) Yıllık yağış miktarı azdır.
E) Kış ayları ılıman geçer.

Türkiye'de bir bölgedeki tarımla uğraşan nüfusu ve tarımsal nüfus yoğunluğunu gösteren bir tablodan aşağıdakilerden hangisi tespit edilebilir?

- A) Bölgenin yüzölçümü
B) Bölgenin aldığı göç miktarı
C) Bölgedeki tarım arazisi
D) Bölgedeki toplam nüfus
E) Bölgedeki kentsel nüfus oranı

Aşağıdaki grafiklerde Türkiye'deki iki coğrafi bölgenin kırsal ve kentsel nüfus oranları verilmiştir.

Bu bölgelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. Bölge göç gönderen bölgelerdendir.
B) II. Bölgede iş imkânları daha fazladır
C) I. Bölgede nüfus artış hızı daha yüksektir.
D) I. Bölgede iş imkânları daha azdır.
E) II. Bölgede sosyal imkânlar daha fazladır

DATABANK

Doğu Anadolu Bölgesi Türkiye'de kış sıcaklık ortalamasının en düşük olduğu bölgedir. Bu durumu doğuran temel faktör yükseltilidir.

Türkiye'de uçak sanayisi İç Anadolu Bölgesi'nde (Ankara ve Eskişehir) yer alır.

Bir yerin nüfuslanmasında iklim ve yer şekillerinin elverişliliği, ulaşım olanaklarının yeterliliği, tarım alanlarının verimliliği, sanayinin gelişmişliği gibi etmenler etkilidir.

Buna göre, aşağıdaki illerden hangisinin nüfuslanmasında bu etmenlerin tümü etkili olmuştur?

- A) Rize B) Bursa
C) Antalya D) Erzurum
E) Muğla

Göç gönderen alanlarda kadın nüfus oranı erkek nüfus oranından daha fazladır.

Aşağıdaki kentlerden hangisinde göç göndermesi nedeniyle kadınların sayısının daha fazla olması beklenir?

- A) Sivas B) Bursa
C) Adana D) Eskişehir
E) Ankara

Türkiye'de kümes hayvancılığının daha çok büyük kentlerin yakınlarında geliştiği görülmektedir.

Kümes hayvancılığın büyük kent çevrelerinde daha çok yapılmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halkın geçim kaynağının hayvancılık olması
B) Tüketici nüfusa yakınlık
C) Yerçekilerinin elverişli olması
D) Tarımın gelişmiş olması
E) Yem üretiminin buralarda fazla olması

Ovalar genellikle tarımsal açıdan verimin yüksek olduğu yerlerdir. Fakat olumsuz iklim şartları bu verimi etkiler. Yağışın az, buharlaşmanın fazla olduğu ovalarda sulama yetersizse verim düşer.

Aşağıdakilerden hangisi bu açıklamaya en iyi örnek verilecek ovalardan biridir?

- A) Gediz B) Silifke
C) Sakarya D) Muş
E) Bafra

Türkiye'de İç Anadolu gibi yağış rejiminin düzensiz olduğu bölgelerde yıllık buğday üretim miktarında dalgalanmalar gözlenmektedir.

Türkiye'de yıllık buğday üretim miktarında görülen dalgalanmaları azaltmak için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- A) Ekilen buğday tohumlarını değiştirmek
B) Ziraî mücadeleleri geliştirmek
C) Gübrelemeyi yaygınlaştırmak
D) Sulama imkanlarını geliştirmek
E) Tarım alanlarında makine kullanımını artırmak

—Afyon (çay)

—Mersin (Taşucu)

—Kastamonu (Taşköprü)

—Zonguldak (Çaycuma)

Yukarıdaki yerlerde hammadde varlığı nedeniyle kurulmuş olan sanayi kuruluşu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gübre Fabrikası
B) Kâğıt Fabrikası
C) Bakır Fabrikası
D) Sigara Fabrikası
E) Kereste Fabrikası

DATABANK

© Karadeniz Bölgesi'nde nem oranının bölge içerisinde farklılık göstermesi, yüzey şekillerinin engebeli olması ve toprak türünün farklılık göstermesi bölgenin bitki çeşidi bakımından zengin olmasında etkili olmuştur.

12. Türkiye'de göllerden çeşitli amaçlar için faydalanılır.

- I. Mogan Gölü
II. Abant Gölü
III. Tuz Gölü
IV. Uzungöl
V. Van Gölü

Yukarıdaki göllerden hangisinden turizm etkinlikleri için daha az faydalanılır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de demiryolu taşımacılığının geri kalmasının nedenlerinden en önemlisidir?

- A) Demiryolu yapımının masraflı olması
B) Yerçekilerinin elverişli olmaması
C) İklim koşullarının elverişsiz olması
D) Demiryoluna talebin az olması
E) Taşıma ücretlerinin yüksek olması

14. Dış ticaret ithalat ve ihracattan oluşur.

Aşağıdakilerden hangisi ülkemizin dış ticareti ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) Almanya, Fransa, İtalya ve İngiltere gibi Avrupa ülkeleri ticaretimizde ön sıradadır.
B) Ülkemizin ithalatı, ihracatından fazla olduğu için sürekli dış ticaret açığı vardır.
C) Ülkemizin ihracatında yer altı zenginliklerinin payı sanayi ürünlerinden fazladır.
D) İhraç ettiği madenlerden bazılarında ülkemiz dünyada ön sıralardadır.
E) Son yıllarda Rusya ve Çin ile ticaretimiz artmıştır.

DATABANK

© Doğu Karadeniz Bölgesi'nde kıyı kesimlerden iç kesimlere gidildikçe mısıрын yerini buğdayın alması yağışın aylara dağılışı ile açıklanır.

15. Türkiye'de aşağıdaki enerji kaynaklarından hangisinden daha az enerji elde edilir?

- A) Jeotermal B) Su gücü
C) Doğalgaz D) Linyit
E) Taş kömürü

16. Aşağıdaki tabloda Türkiye'de değişik yıllarda inek ve koyun sayıları ile bunlardan elde edilen süt miktarları verilmiştir.

Yıllar	İNEK		KOYUN	
	Sayı (Bin baş)	Süt üretimi (Bin ton)	Sayı (Bin baş)	Süt üretimi (Bin ton)
1995	4 480	7 320	22400	1 340
1996	4 485	8 370	22300	1 370
1997	4 492	8 440	22450	1 350
1998	4 484	8 460	22350	1 380
1999	4 473	8 465	24000	1 385
2000	4 123	8 470	22100	1 390

Tablo incelendiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Verilen yıllarda ineekten elde edilen süt miktarı bazı yıllarda azalmıştır.
B) 1996 yılında beslenen koyun sayısı inek sayısının dört katından fazladır.
C) Koyundan elde edilen süt verimi daha yüksektir.
D) Koyun sayısının azaldığı dönemlerde, koyundan elde edilen süt miktarı da azalmıştır.
E) 1995 yılından 1996 yılına geçildiğinde koyun sayısı artmıştır.

- Kerpiç evler kırsal alanda fazladır.
- Sel rejimli akarsular mevcuttur.
- Tahıl tarımı yaygındır.

Bazı özellikleri yukarıda verilen II aşağıdaki-lerden hangisidir?

- A) Konya B) Giresun
C) Samsun D) Manisa
E) Adana

Aşağıda İç Anadolu Bölgesi'nin yer şekilleri ile ilgili verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) En çok plato bu bölgede yer alır.
B) Ürgüp Göreme yöresinde volkanik arazi üzerinde peribacaları oluşmuştur.
C) Makineli tarım yaygındır.
D) Bölgede sıradağlar yaygındır.
E) Bölgedeki ovaların ortalama yükseltisi genelde 500 metrenin üstündedir.

DATABANK

☞ Güney Doğu Anadolu Bölgesi'nde tarımsal üretimin artması ve ürünlerin çeşitlenmesinde sulama imkânlarının artması etkilidir.

1. Kireç taşlarının çatlaklarından sızan suların, yeraltı boşluklarında toplanması ve bunların yeryüzüne çıkması sonucunda karstik kaynaklar meydana gelir.

Yer yapısı göz önüne alındığında, aşağıdaki illerden hangisinde karstik kaynakların yaygın olduğu söylenebilir?

- A) Antalya B) Kastamonu
C) Edirne D) Çorum
E) Diyarbakır

2. İç Anadolu Bölgesi Güneydoğu Anadolu Bölgesine göre daha az yağış alır. Ancak Güneydoğu Anadolu'da tarımda sulamaya daha fazla ihtiyaç duyulur.

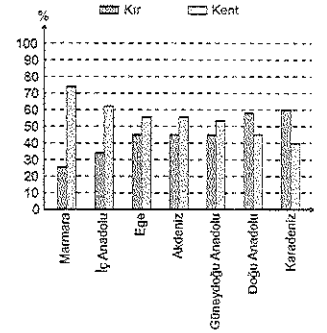
Bu durum aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) İç Anadolu'nun denizlere daha uzak olması
B) Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin denize daha uzak oluşunun
C) Güneydoğu Anadolu'da buharlaşmanın daha fazla olmasının
D) Akarsu rejimlerinin farklı olmasının
E) Bitki örtülerinin farklı olmasının

3. Aşağıdaki coğrafi bölümlerden hangisinde daha çok göl bulunur?

- A) Güney Marmara Bölümü
B) Yukarı Murat-Van Bölümü
C) Yukarı Fırat Bölümü
D) Doğu Karadeniz Bölümü
E) Orta Kızılırmak Bölümü

4. Aşağıdaki grafikte coğrafi bölgelerin 1990 yılı nüfus sayımına göre kır ve kent nüfus oranları verilmiştir.

Grafik incelendiğinde, aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kentleşme oranı bölgelerin yüzölçümleri ile ilgilidir.
B) Ege Bölgesinin kentsel nüfus oranı Güneydoğu Anadolu bölgesinin kırsal nüfus oranı ile aynıdır.
C) Marmara Bölgesi'nde kırsal alanda yaşayan nüfus miktarı Güneydoğu Anadolu Bölgesinde kırsal alanda yaşayan nüfus miktarından daha azdır.
D) Kıyı bölgeler içerisinde kentleşme oranı en düşük olan bölge Karadeniz Bölgesidir.
E) Ege Bölgesi kentsel nüfus oranı en yüksek olan bölgedir.

5. Aşağıdaki turistik mekânlarımızdan hangisi Karadeniz Bölgesi sınırları içerisinde yer alır?

- A) Kız Kalesi B) Kuş Gölü
C) Pamukkale D) Ayder Yaylası
E) Çifte Minareli Medrese

DATABANK

☞ Doğu Karadeniz Bölgesi'nde çay tarımının Orta Karadeniz Bölümü'nden daha yaygın olması iklim ve toprak koşullarının elverişli olması ile ilgilidir.

9. Marmara Bölgesi'nin nüfus özellikleri ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğru değildir?
- A) Kentsel nüfus oranı en yüksek olan bölgedir.
B) En çok göç alan bölgedir.
C) Okur yazar oranı yüksektir.
D) Nüfus artış hızı en yüksek olan bölgedir.
E) Doğum oranı en yüksek olan bölgedir.

10. Aşağıdaki tabloda Türkiye'de bölgelere göre ekili dikili arazi oranı verilmiştir

Bölgeler	Ekili dikili arazi oranı (%)
Marmara	30
İç Anadolu	27
Güneydoğu Anadolu	27
Ege	24
Akdeniz	18
Karadeniz	16
Doğu Anadolu	10

Marmara, İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde ekili dikili arazi oranının fazla olması aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Matematik konumları
B) Yerçekimleri
C) İklim özellikleri
D) Bitki örtüsü
E) Denize göre konumları

11. Türkiye'de yerçekilerinin engebeli olduğu ve su kaynaklarının bol olduğu alanlarda dağınık yerleşmeler görülür.

Buna göre aşağıdaki illerden hangisinde dağınık yerleşme hâkimdir?

- A) Ordu
B) Afyon
C) Gaziantep
D) Adıyaman
E) İzmir

12. Son yıllarda Antep, Urfa ve Adıyaman gibi illerde yetiştirilen tarım ürünlerinin ürün çeşidi ve üretim miktarında önemli artışlar olmuştur.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Sıcaklık ortalamasının artmasıyla
B) Makineli tarımın yaygınlaşmasıyla
C) Tarımla uğraşan kişi sayısının artmasıyla,
D) Sulamanın yaygınlaşmasıyla,
E) Zirai mücadelenin yaygınlaşmasıyla

13. Aşağıdaki sanayi kuruluşları ve bunların yoğun olarak bulundukları yer eşleştirmelerinden hangisi doğru değildir?

- A) Kereste fabrikası – Bolu
B) Kâğıt fabrikası – Balıkesir
C) Otomotiv – Bursa
D) Uçak fabrikası – Ankara
E) Cam sanayi – Kars

DATABANK

14. Türkiye'de iklim, yeryüzü şekilleri, ulaşım, pazar ve iş gücü olanaklarının en elverişli olduğu bölge Marmara Bölgesi'dir.

11. Ülkemizde orman alanlarının fazla olduğu alanlar ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi kesin olarak söylenebilir?

- A) Sert karasal iklimi özellikleri görülür.
B) Yıllık yağış toplamı fazladır.
C) Sıcaklık farkı fazladır.
D) Kışlar uzun ve soğuk geçer.
E) Kentsel nüfus fazladır.

12.

- I. Petrol
II. Doğalgaz
III. Linyit
IV. Akarsu

Ülkemizde kurulu olan yukarıdaki enerji kaynaklarıyla çalışan santrallerden hangileri kullandığı enerji kaynağına yakın yerlerde kurulmuştur?

- A) I ve II
B) II ve III
C) II ve IV
D) I, II ve III
E) III ve IV

13. Türkiye'de sanayi kuruluşlarının yoğun olduğu bir yörede aşağıdakilerden hangisinde artış gözlenmez?

- A) Tarım alanları
B) Enerji tüketimi
C) Nüfus yoğunluğu
D) Kalifiye eleman sayısı
E) Toprak kirliliği

14.

- I. Tuz Gölü
II. Manyas Gölü
III. Tortum Gölü
IV. Eğirdir Gölü

Yukarıdaki göllerden hangileri tektonik çanaklarda oluşmuştur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) I, II ve IV

15. Ülkemizde besi hayvancılığın büyük şehirler çevresinde geliştiği görülür. Bu durumun ortaya çıkmasında;

- I. Tüketici nüfusun fazla olması
II. Pazarlamanın kolay olması
III. Tarımsal faaliyetler

gibi özelliklerden hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II
B) II ve III
C) I ve III
D) Yalnız II
E) Yalnız III

16. Ormanların tahrip edildiği alanlarda, yağışın azlığı da söz konusu ise ormanların kendini yenileyememesi sonucu Antropojen bozkırlar ortaya çıkar.

Aşağıdaki bölgelerin hangisinde Antropojen bozkırlar daha yaygındır?

- A) Karadeniz Bölgesi
B) Akdeniz Bölgesi
C) Doğu Anadolu Bölgesi
D) Marmara Bölgesi
E) İç Anadolu Bölgesi

DATABANK

17. Doğu Karadeniz Bölümü'nde büyükbaş hayvancılığın yaygın olmasının sebebi elverişli dağ çayırlarının bulunmasıdır.

Aşağıdakilerden hangisi İç Anadolu Bölgesi'nde yer alan Yukarı Sakarya Bölümüne ait bir özellik değildir?

- A) Sakarya ırmağı kaynağını buradan alır.
- B) En çok göç alan bölümdür.
- C) Yer şekilleri engebesi azdır.
- D) Tarımsal faaliyetler yaygındır.
- E) Bölgenin en az yağış alan yerleridir.

Aşağıdaki tabloda 2000 yılında coğrafi bölgelerimizin nüfus yoğunlukları ve yüzölçümleri verilmiştir.

	Alanı (km ²)	Yoğunluk (kişi/km ²)
Marmara	67 300	258,0
Güneydoğu Anadolu	61 000	108,3
Ege	85 000	105,2
İç Anadolu	162 000	71,7
Akdeniz	122 100	71,3
Karadeniz	146 178	57,7
Doğu Anadolu	171 000	35,9
Türkiye	814 578	83,3

Tablo incelendiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Marmara Bölgesi'nde nüfus yoğunluğu Ege Bölgesi'ndeki nüfus yoğunluğunun iki katından fazladır.
- B) Yüzölçümü en küçük olan bölgede nüfus yoğunluğu ülke ortalamasının üstündedir.
- C) Doğu Anadolu Bölgesi'nde nüfus yoğunluğu ülke ortalamasının yarısını bulmaz.
- D) İç Anadolu Bölgesi'ndeki nüfus miktarı Karadeniz Bölgesi'ne göre daha fazladır.
- E) Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin yüzölçümü Doğu Anadolu Bölgesi'nin yüzölçümünün yarısından fazladır.

DATABANK

⊗ Doğu Anadolu'nun kuzey kesimlerinde okarsuların seviyelerinin en düşük olduğu dönem kış ortalarına rastlar. Bunun nedeni yağış biçimidir.

21 Aralık tarihinde aşağıdaki durumlardan hangisinin ülkemizde yaşandığı söylenemez?

- A) En kısa gündüz görülür.
- B) Geceler bu tarihten sonra kısaltmaya başlar.
- C) Samsun'daki gündüz süresi Hatay'daki gündüz süresinden daha azdır.
- D) Güneş ışınları ülkemize en dar açı ile gelir.
- E) Sonbahar başlangıcıdır.

Türkiye'de ormanların dağılışı incelendiğinde yağışın az olduğu bölgelerde orman alanlarının daha az olduğu görülür.

Buna göre, aşağıdaki illerden hangisinde orman alanları daha azdır?

- A) Bolu
- B) Batman
- C) Antalya
- D) Rize
- E) Çanakkale

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de sıcaklığın enleme göre değiştiğine bir örnek olamaz?

- A) Ege'de denize girme süresinin Akdeniz'e göre daha kısa sürmesi
- B) Kar yağışlı gün sayısının Doğu Anadolu'da İç Anadolu'ya göre daha fazla olması
- C) Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin İç Anadolu Bölgesi'ne göre daha sıcak olması
- D) Mersin'de ağaçların Bursa'ya göre erken çiçek açması
- E) Çukurova'da sıcak dönemin Gediz ovasına göre uzun sürmesi

Marmara Bölgesi ülkemizin en fazla göç alan bölgesidir.

Aşağıdaki illerimizden hangisi Marmara Bölgesine daha az göç gönderir?

- A) Trabzon
- B) Kars
- C) Aydın
- D) Çankırı
- E) Sivas

Aşağıdaki tabloda ülkemizde bazı yıllarda nüfusun ekonomik faaliyet kollarına dağılımı gösterilmiştir.

Yıllar	Tarım (%)	Sanayi (%)	Hizmet (%)
1927	89,6	5,6	4,8
1945	73,7	8,5	17,8
1960	74,9	7,5	17,6
1970	70,2	10,2	19,6
1980	62,5	11,6	25,9
1990	50,5	13,4	36,1
2000	48,0	13,5	38,5

Tabloya bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sanayide istihdam edilen nüfus oranı 1960 yılından sonra sürekli artmıştır.
- B) Verilen yıllarda sanayi sektöründe çalışanların oranı diğer sektörlerle göre her zaman daha azdır.
- C) 1990 yılında nüfusun yarıya yakını tarım sektöründe çalışmaktadır.
- D) 1980 yılında tarımda çalışanların sayısı diğer sektörlerde çalışanların toplamından daha fazladır.
- E) 1945 yılından 1960 yılına geçildiğinde hizmet sektöründe çalışan nüfus oranında azalma olmuştur.

DATABANK

⊗ Antalya Bölümü, endüstriyel gelişim bakımından Adana Bölümü'nden daha geridedir. Bu durumun nedeni yer şekilleri ve özel konumudur.

⊗ Karadeniz Bölgesi'nde orman yetiştirmek Akdeniz Bölgesi'ne göre kolaydır. Bunun sebebi nemdir.

Kış mevsiminde taze sebze üretimi seralarda yapılmaktadır.

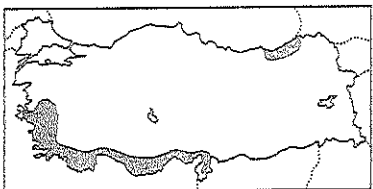
Doğu Anadolu Bölgesi'nin seracılık faaliyetlerine uygun olmaması aşağıda verilenlerin hangisi ile ilgilidir?

- A) Tarım alanlarının yetersiz olması
- B) Yağış miktarının az olması
- C) Sanayi faaliyetlerinin gelişmemiş olması
- D) Sulamanın yetersiz olması
- E) Kış sıcaklıklarının düşük olması

İç Anadolu Bölgesi'nde nüfusun dağ eteklerinde toplanmasının nedeni aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Ovaların bulunması
- B) Tarımsal verimin fazla olması
- C) Ulaşımın elverişli olması
- D) Su kaynaklarının fazla olması
- E) Hayvancılığın uygun olması

Aşağıdaki haritada üretimin % 87'si Akdeniz'de yapılan bir tarım ürününün yetişme alanı gösterilmiştir.

Yetiştirme alanı gösterilen tarım ürünü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fındık
- B) Turunçgiller
- C) Elma
- D) Buğday
- E) Şekerpancarı

DATABANK

Daha önceleri üretimin büyük kısmı Akdeniz ve Ege Bölgelerinde yapılan pamuk tarımının büyük kısmı artık Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yapılmaktadır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Yağış miktarı
- B) Sulama olanakları
- C) Farklı iklimlerin olması
- D) Tarıma dayalı sanayinin gelişmiş olması
- E) Tarım alanlarının yeterli olması

I. Üretimin büyük kısmı Karadeniz Bölgesinden geri kalan kısmı Marmara Bölgesinden İzmit, Düzce arasından karşılanır.

II. Uyuşturucu yapılabildiğinden dolayı üretimi devlet kontrolünde yapılır ve en çok Uşak, Afyon çevresinde üretilir.

Yukarıda özellikleri verilen tarım ürünleri hangi seçenekte doğru olarak eşleştirilmiştir?

I	II
A) Fındık	Tütün
B) Muz	Haşhaş
C) Turunçgiller	İncir
D) Fındık	Kenevir
E) Fındık	Haşhaş

11.

- Tarım, sanayi ve inşaat gibi birçok sektörde kullanılır.
- Rezervleri Türkiye'de Balıkesir, Kütahya, Bursa ve Eskişehir çevresindedir.

Yukarıda özellikleri verilen yeraltı kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bor
- B) Krom
- C) Fosfat
- D) Mermer
- E) Demir

12.

- Tunçbilek (Kütahya)
- Çayırhan (Ankara)
- Elbistan (Maraş)
- Soma (Manisa)

Yukarıdaki elektrik üretimi yapılan santraller için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tamamı Ege Bölgesi'nde yer alır.
- B) Uranyum ile çalıştırılır
- C) En çok elektrik üreten santrallerdir
- D) Su gücü ile çalıştırılır.
- E) Elektrik üretiminde linyit kullanılır

13. Ülkemizde bazı sanayi kollarının yıllık üretim miktarları hava koşullarına bağlı olarak değişir. Özellikle tarıma dayalı sanayi kollarının da bu durum daha da belirgindir.

Buna göre aşağıdaki sanayi tesislerinden hangisinde üretimde yıllara göre dalgalanma en azdır?

- A) Konserve
- B) Çimento
- C) Ayçiçeği yağı
- D) İçki
- E) Şeker

DATABANK

14. Türkiye akarsularının genelikle;

- Akış hızlarının fazla olduğu
- Derin vadilerden geçtiği
- Enerji potansiyelinin fazla olduğu görülür.

Yukarıdaki özelliklerin ortaya çıkmasında ülkemizin hangi özelliği etkili olmuştur?

- A) Orta kuşakta olması
- B) Ortalama yükseltinin fazla olması
- C) Akarsuların boylarının kısa olması
- D) Akarsuların açık havza özelliği taşıması
- E) Akarsu rejimlerinin düzensiz olması

15. Enlem Meridyen

Ankara 40° Kuzey 33° Doğu

21 Aralık günü Ankara'dan yola çıkan bir gözlemci ulaştığı merkezde gündüz süresinin değişmediğinin ancak öğlen vaktinin bir saat önce yaşandığını gözlemlemiştir.

Buna göre bu gözlemcinin ulaştığı merkezin koordinatları hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

<u>Enlem</u>	<u>Meridyen</u>
A) 40° Güney	48° Batı
B) 30° Kuzey	40° Batı
C) 40° Kuzey	48° Doğu
D) 25° Güney	45° Doğu
E) 48° Kuzey	40° Doğu

DATABANK

☞ Türkiye'de maden yatakları ve çeşitleri bakımından en zengin bölüm Yukarı Fırat Bölümü'dür.

☞ En doğusu ile en batısı arasında yerel saat farkının en fazla olduğu bölge Karadeniz Bölgesi'dir.

☞ Kırsal nüfus oranının en fazla olduğu bölge Karadeniz Bölgesi'dir.

☞ Kentleşme hızının en yüksek olduğu bölge Marmara Bölgesi'dir.

- I. Kış turizmi
- II. Deniz turizmi
- III. Yayla turizmi
- IV. Milli park turizmi
- V. Kaplıca turizmi

Ege Bölgesi yukarıda verilen turizm etkinliklerinden hangilerinden daha çok gelir elde eder?

- A) I ve II
B) II ve III
C) III ve IV
D) II ve V
E) III ve V

- Kış turizmi
- Tarımsal faaliyetler
- Otomotiv endüstrisi

gibi faaliyetler bakımından gelişmiş olan coğrafi bölüm aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yukarı Fırat Bölümü
B) Yukarı Sakarya Bölümü
C) Batı Karadeniz Bölümü
D) Çatalca -Kocaeli Bölümü
E) Güney Marmara Bölümü

18. Aşağıdaki tabloda ülkemizin 1998 yılında ithalatındaki ve ihracatındaki malların payı (yüzde olarak) gösterilmiştir.

Mallar	Ihracat payı (%)	İthalat payı (%)
Madencilik	1,4	1,8
Tarım ve ormancılık	10	4,6
Sanayi malları	88,6	87,1
Petrol ve doğalgaz	-	6,5

Yalnızca tablodaki bilgilerden faydalanarak aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılabilir?

- A) Sanayi malları ihracatı ithalatını karşılamaktadır.
B) Verilen tüm alanlarda ihracatımız ithalatımızdan daha fazladır.
C) Tarımın ihracattaki payı, ithalattaki payına göre daha azdır.
D) Madenler için ödenen para tarım için ödenen paradan daha fazladır.
E) Ülkemiz dışarıdan petrol ve doğalgaz alırken, bu ürünleri dış ülkelere satamamaktadır.

CEVAP ANAHTARI

1.	E	7.	D	13.	B
2.	B	8.	B	14.	B
3.	B	9.	B	15.	C
4.	C	10.	E	16.	D
5.	B	11.	A	17.	E
6.	E	12.	E	18.	E

DATABANK

☞ Enerji üretiminin en yüksek olduğu bölge Marmara Bölgesi'dir.

☞ Fay hattı, deprem riski ve kaplıca bakımından en zengin bölge Ege Bölgesi'dir.

41 38. DENEME SINAVI

1. Kaplıca ve içmelerdeki şifalı sular, çeşitli hastalıkların tedavisinde kullanılır. Kaplıcaların bulunduğu bölgelerde bu nedenden dolayı termal turizm gelişmiştir.

Ülkemizin jeolojik yapısı göz önüne alındığında, aşağıdaki illerin hangisinde kaplıca turizminin daha çok gelişmesi beklenir?

- A) Rize
B) Şanlıurfa
C) Afyon
D) Mardin
E) Karaman

2. Ülkemizi kuzeyden ve güneyden kuşatan dağlar, kıyılar ile iç kesimler arasında iklim farklılığına yol açar.

Buna göre kıyılar ile iç kesimler arasındaki iklim farklılığının en az olduğu coğrafi bölüm aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Antalya
B) Batı Karadeniz
C) Doğu Karadeniz
D) Asil Ege
E) Adana

3. Ülkemizdeki büyük kentlerin nüfusunun hızla artmasında aşağıdakilerden hangisi temel etkindir?

- A) Dış ülkelere gelen göçler
B) Doğum oranı
C) Kırsal alandan gelen göçler
D) Evliliklerin fazla olması
E) Ölüm oranının az olması

4. Aşağıdaki limanlardan hangisi petrol taşımacılığında daha önemli bir yere sahiptir?

- A) İzmir
B) Sinop
C) Trabzon
D) Mersin
E) Antalya

5. Aşağıdaki tabloda Türkiye'de çeşitli yıllara ait yaş bağımlılık oranı ve bunun içinde 65+ ile 0-14 yaş payı verilmiştir.

Yıllar	Yaş Bağımlılık Oranı (%)	65+ (%)	0-14 (%)
1975	82.33	8.39	73.94
1980	78.12	8.45	69.67
1985	71.81	7.22	64.59
1990	64.68	7.06	57.62

Bu tabloya ait aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) 1975 yılında ülke nüfusunun % 82.33 ü bağımlı nüfustan oluşmaktadır.
B) 1985 yılından 1990 yılına geçildiğinde bağımlı nüfusun azaldığı görülür.
C) Verilen yıllarda bağımlı nüfusun yansından fazlasının 0-14 yaş aralığında olduğu görülür.
D) Türkiye'de bağımlı nüfus oranı giderek azalmaktadır.
E) Türkiye'de doğum oranı giderek artmaktadır.

DATABANK

☞ Güneşli gün sayısının en fazla, don olayı ve kar yağışının en az görüldüğü bölge Akdeniz Bölgesi'dir.

☞ Doğal gölün olmadığı bölge Güney Doğu Anadolu Bölgesi'dir.

1. Kıyı Ege illerinin nüfus artış hızının fazla olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi azdır?

- A) İş imkânlarının fazla olmasının
- B) Ülke dışında göç almalarının
- C) Tarım alanlarının geniş ve verimli olması
- D) Eğitim ve sağlık hizmetlerinin gelişmiş olması
- E) Turizm faaliyetlerinin gelişmiş olmasının

2. Türkiye'de hayvan başına düşen et ve süt verimi düşüktür.

- I. Hayvancılıkla uğraşan nüfusu artırmak
- II. Tarımsal faaliyetleri geliştirmek
- III. Mera alanlarını genişletmek
- IV. Besi hayvancılığını teşvik etmek

Yukarıda verilenlerden hangileri hayvancılığın geliştirilmesi için yapılması gerekenlerdendir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) Yalnız IV
- E) II ve IV

3. Zeytin, Türkiye'de yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlı geçen iklim bölgelerinde yetiştirilebilen bir tarım ürünüdür.

Buna göre, aşağıda verilen yörelerin iklim özellikleri dikkate alındığında, hangisinde zeytin yetiştirilemez?

- A) Gemlik yöresi
- B) Muğla yöresi
- C) Kastamonu yöresi
- D) Kilis yöresi
- E) Çoruh vadisinde Yusufeli yöresi

10. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de tarımın ülke ekonomisindeki payının fazla olduğuna kanıttır?

- A) Ekili dikili arazilerin az olması
- B) Tarım ürünleri tüketiminin fazla olması
- C) Tarım ürünleri çeşitliliğinin fazla olması
- D) Tarım sektöründe çalışan nüfus oranının diğer sektörlerle göre daha fazla olması
- E) İhracat ürünlerinden bazılarının tarımsal ürünlerden oluşması

14. Bir ülkenin ithalat giderlerinin ihracat gelirlerinden fazla olması sonucunda dış ticaret açığı ortaya çıkar.

Ülkemizde;

- I. Yeni pazarların bulunması
- II. Turizm gelirlerinin artırılması
- III. Dış pazarlara kaliteli ve ucuz ürünlerin sunulması

Faktörlerinden hangileri dış ticaret açığını kapatılması için alınacak önlemlerdendir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

DATABANK

⊗ Yaz sıcaklığı ve kuraklığın en belirgin olduğu bölge Güneydoğu Anadolu Bölgesi'dir.

⊗ Kışların uzun ve sert, don olayı ve kar yağışının en fazla olduğu bölge Doğu Anadolu Bölgesi'dir.

12. Türkiye'de sanayinin kuruluşunda hammaddeye yakınlık, ulaşım kolaylığı, pazarlama kolaylığı ve enerji kaynağına yakınlık gibi faktörler etkilidir.

Aşağıdaki endüstri kuruluşlarından hangisinin yeri belirlenirken hammadde kaynağına yakınlık daha çok etkili olmuştur?

- A) Samsun bakır fabrikası
- B) İzmit Tüpraş petrol rafinerisi
- C) Karabük demir - çelik fabrikası
- D) Afyon şeker fabrikası
- E) İstanbul pamuklu dokuma endüstrisi

13. Ülkemizde yer alan aşağıdaki sanayi kollarından hangisinde hammaddenin büyük bölümü yurt dışından temin edilmektedir?

- A) Fındık fabrikaları
- B) Bakır fabrikaları
- C) Petro-kimya sanayisi
- D) Tuğla fabrikaları
- E) Sigara fabrikaları

16. Eriyebilen kalker ve jips gibi kayaların bulunduğu arazilerde erime çukurluklarında biriken sular karstik gölleri oluşturur.

Bölgelerin fiziki özellikleri düşünüldüğünde, aşağıdaki bölgelerden hangisinde karstik göllere rastlanır?

- A) Marmara
- B) Karadeniz
- C) Ege
- D) Akdeniz
- E) İç Anadolu

DATABANK

⊗ Platoların en geniş yer kapladığı bölge İç Anadolu Bölgesi'dir.

⊗ En fazla göç veren bölgemiz Karadeniz Bölgesi'dir.

15. Türkiye zengin turizm potansiyeline sahip ve turizmi hızla gelişen bir ülkedir.

Aşağıdakilerden hangisinin ülkemize gelen turistlerin ülkemizi tercih etme nedenlerinden biri değildir?

- A) Zengin ve geniş bir kültürel mirasa sahip olması
- B) Yer altı zenginliklerinin bol olması
- C) Kumsalların geniş olması
- D) Yaylaların ve doğal göllerin bulunması
- E) Kış turizmüne elverişli alanların bulunması

18. Aşağıda çeşitli ekonomik faaliyet ile bu faaliyetlerin yoğun olarak yapıldığı iller eşleştirilmiştir.

- I. Seracılık - Konya
- II. Demir - çelik endüstrisi - İskenderun
- III. Ayçiçeği yağı sanayisi - Edirne
- IV. Orman sanayi - Ordu
- V. Fındık fabrikaları - Giresun

Buna göre, bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

17. Doğu Anadolu Bölgesi'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisi diğer dördünün nedeni durumundadır?

- A) Sıcaklık ortalaması düşüktür.
- B) Akarsuların enerji potansiyeli yüksektir.
- C) Kar yağışlı gün sayısı fazladır.
- D) Gerçek sıcaklık ile indirgenmiş sıcaklık arasındaki fark fazladır.
- E) Ortalama yükseltisi fazladır.

Manavgat çayı karstik kaynaklarla beslenmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi Manavgat çayının karstik bir kaynaktan beslenmesinin sonucu değildir?

- A) Vadi derinliğinin fazla olması
- B) Debitinin kış mevsiminde daha çok artması
- C) Mineral bakımından zengin olması
- D) Debitinin yıl boyunca fazla değişmemesi
- E) Rejimin düzensiz olması

CEVAP ANAHTARI

1	C	7	D	13	C
2	D	8	D	14	D
3	C	9	C	15	B
4	D	10	D	16	A
5	E	11	E	17	E
6	B	12	D	18	D

DATABANK

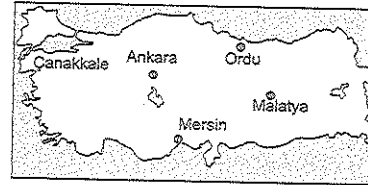
☞ Yağışın, bulutlanmanın, nemin, engebenin en fazla olduğu bölüm Doğu Karadeniz Bölümü'dür.

☞ Doğu Karadeniz Bölümünde dağınık, İç Anadolu Bölgesinde ise toplu yerleşme tipinin yaygın olmasında tarım koşulları etkilidir.

Türkiye'nin üç tarafının denizlerle çevrili olması aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?

- A) Dağların doğu batı yönünde uzanmasına
- B) Fay hatlarının bulunmasına
- C) Kuzeye gidildikçe sıcaklıkların azalmasına
- D) Dört mevsim şartlarının yaşanmasına
- E) İklim çeşitliliğinin artmasına

Benzer iklim şartlarında benzer bitki örtüleri bulunur.

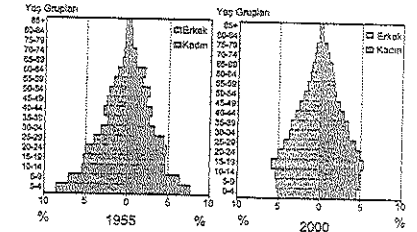
Yukarıdaki Türkiye haritasında gösterilen illerden hangi ikisinin doğal bitki örtüsü aynıdır?

- A) Çanakkale – Malatya
- B) Ordu – Ankara
- C) Mersin – Ankara
- D) Çanakkale – Mersin
- E) Malatya – Ordu

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'deki akarsuların özellikleri arasında gösterilemez?

- A) Rejimleri genel olarak düzensizdir.
- B) Akış hızları düşüktür.
- C) Ulaşım yapılamaz.
- D) Bazıları kapalı havza durumundadır.
- E) Denize döküldükleri bazı alanlarda delta oluştururlar.

Aşağıda Türkiye'nin 1955 ve 2000 yılına ait nüfus yaş grafikleri verilmiştir.

1955 yılından 2000 yılına geçildiğinde;

- I. Doğum oranının azaldığı
- II. Birim alana düşen kişi sayısının azaldığı
- III. Nüfus artış hızının azaldığı

Özelliklerinden hangilerinin ortaya çıktığı söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) Yalnız I
- E) I, II ve III

DATABANK

☞ Türkiye'de nüfus dağılışı üzerinde; yer şekilleri, su kaynakları, iklim ve toprak özellikleri etkilidir.

- Tarımsal nüfus yoğunluğu fazladır.
- Kırsal nüfus oranı en fazla olan bölgedir.

Yukarıda bazı özellikleri verilen bölgemiz ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) En çok göç gönderen bölgelerdendir.
- B) Nüfus artış hızı azdır.
- C) Yerçekimleri engebelidir.
- D) Tarım alanları fazladır.
- E) Ormanlar geniş yer tutar.

Bazı kentlerin nüfusunda çeşitli nedenlerle, yılın bazı aylarında artış gözlenmektedir.

Aşağıdaki kentlerden hangisi bu genellemeye en az uyar?

- A) Rize
- B) Antalya
- C) Adana
- D) Giresun
- E) Karadeniz Ereğli

Türkiye'de bitki örtüsünün niteliği ile hayvan türlerinin dağılışı arasında yakın bir ilişki vardır.

- I. Konya'da küçükbaş hayvancılığın gelişmiş olması
- II. İstanbul çevresinde besi hayvancılığının gelişmiş olması
- III. Erzurum'da büyükbaş mera hayvancılığının yapılması

Yukarıdakilerden hangileri, belirtilen durumla ilgilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

DATABANK

12. Türkiye'de un fabrikaları birçok yerde yaygın bir durumda iken, zeytinyağı fabrikaları bazı yörelerde yoğunlaşmıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Zeytinyağı sanayisinde karlılık oranının az olması
- B) Buğday ekim alanlarının daha yaygın olması
- C) Zeytin ticaretinin gelişmemiş olması
- D) Buğday tarımında karlılık oranının fazla olması
- E) Zeytin ihracatının olmaması

13. Genellikle doğrudan tüketilmeyip, sanayide ham madde olarak kullanılan ürünlere sanayi bitkileri denir.

Buna göre, aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisi bu genellemenin dışında kalır?

- A) Pamuk
- B) Kiraz
- C) Ayçiçeği
- D) Tütün
- E) Şeker pancarı

14.

- I. Demir çelik endüstrisi
- II. Konserve fabrikaları
- III. Şeker endüstrisi
- IV. Çimento fabrikaları

Yukarıda verilen sanayi kollarından hangisinin Türkiye'de daha yaygın olarak bulunduğu söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I ve IV
- E) III ve IV

15. Türkiye'de endüstri kuruluşlarının Marmara bölgesinde yoğunlaştığı buna karşılık Doğu Anadolu bölgesinde fazla olmadığı görülür.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisinin daha çok etkisi olmuştur?

- A) Yüzölçümü
- B) Yağış miktarı
- C) Ulaşım ve pazarlama olanakları
- D) Yer altı kaynakları
- E) Enerji temini

16. Aşağıdaki tabloda Türkiye'deki elektrik üretiminin 1999-2001 yılları arasında enerji kaynaklarına göre yüzdelik dağılımı verilmiştir.

	1999	2000	2001
Taşkömürü	2,7	3,1	3,3
Linyit	29,1	27,5	28,9
Su gücü	29,8	24,7	17,5
Doğalgaz	31,2	37,0	40,3
Akaryakıt	7,1	7,6	9,9
Jeotermal ve rüzgâr	0,1	0,1	0,1

Tablodaki bilgiler incelendiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Taşkömüründen elde edilen elektrik akaryakıtından elde edilen elektrikten daha fazladır.
- B) 2001 yılında su gücünden elde edilen elektrik üretimi oranı bir önceki yıla göre azalmıştır.
- C) 2000 yılında doğalgazdan elde edilen elektrik diğerlerinin toplamından daha fazladır.
- D) Jeotermal ve rüzgârdan elde edilen elektrik üretim miktarı bu yıllarda hiç değişmemiştir.
- E) Linyitten elde edilen elektrik oranı sürekli azalmaktadır.

DATABANK

17. Ülkemizdeki bazı akarsuların başladığı (kaynağını aldığı) bölgeler verilmiştir.

Bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kızılırmak - İç Anadolu
- B) Küçük Menderes - Ege
- C) Fırat - Doğu Anadolu
- D) Sakarya - İç Anadolu
- E) Susurluk - Akdeniz

18. Türkiye'nin dış ticareti giderek artmaktadır.

Türkiye'nin dış satımında (ihracatında) aşağıdaki mal gruplarından hangisi diğerlerine göre daha büyük paya sahiptir?

- A) Otomotiv
- B) Madenler
- C) Tarım ürünleri
- D) Beyaz eşya
- E) Mobilya

19.

- I. Karain Mağarası
- II. Balıklıgöl
- III. Aspendos Antik Tiyatrosu
- IV. Manavgat Şelalesi

Yukarıdaki turistik değerlerden hangileri Akdeniz Bölgesi sınırları içinde yer alır?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) Yalnız IV
- D) II ve III
- E) I, III ve IV

Aşağıdakilerden hangisinin Doğu Anadolu Bölgesi'nin ekonomik gelişmesinde olumsuz etkisinin olduğu söylenemez?

- A) Kar yağışlı gün sayısının fazla olması
- B) Yerçekillerinin engebeli olması
- C) Yer altı kaynaklarının varlığı
- D) Kışların sert ve soğuk olması
- E) Ulaşım zorluğu

Türkiye'nin ithalatında en büyük payı petrol ürünleri ve doğalgaz oluşturmaktadır.

Türkiye aşağıdaki ülkelerden hangisine doğalgaz için daha çok para ödemektedir?

- A) İran
- B) Mısır
- C) Rusya
- D) Suriye
- E) Türkmenistan

- I. Kazaların yaygınlığı
- II. Taşıma ücretleri
- III. Ulaşım hızının düşük olması
- IV. Ulaşım ağıının yaygın olmaması

Türkiye'de demiryolu taşımacılığının karayolu taşımacılığına göre geri kalmasında hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

CEVAP ANAHTARI

1	E	7	D	13	E
2	D	8	B	14	A
3	B	9	B	15	E
4	B	10	E	16	C
5	D	11	C	17	E
6	E	12	B	18	C

DATABANK

☞ Türkiye'de çığ olaylarının görülme sıklığı, dağların kuzey ve güney yamaçlarında farklılık gösterir. Bu durumun temel sebebi donma ve erime olaylarının sıklığıdır.

41 genel yetenek / genel kültür 40. DENEME SINAVI

1. Aşağıdakilerden hangisi Doğu Karadeniz'de heyelan olayının etkili olmasının nedenleri arasında gösterilemez?

- A) Bitki örtüsünün gür olması
- B) Eğimli arazinin fazla olması
- C) Kar erimelerinin olması
- D) Yağış miktarının fazla olması
- E) Suyu tutan killi toprakların bulunması

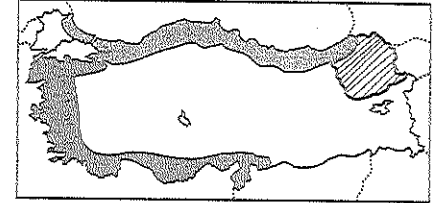
2. Türkiye'de aynı anda dört mevsim özelliklerinin yaşanması aşağıdaki etmenlerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Dağların doğu batı yönünde uzanması
- B) Asya kıtasında toprakların olması
- C) Orta kuşakta yer alması
- D) Bitki örtüsünün çeşitlilik göstermesi
- E) Yerçekillerinin çeşitlilik göstermesi

3. Aşağıda verilen kentlerden hangileri arasında yerel saat farkı en azdır?

- A) İzmit-Antalya
- B) İzmir-Samsun
- C) Bolu-Trabzon
- D) Kars-Konya
- E) Rize-Hatay

4. Aşağıdaki haritada Türkiye'de etkili olan iklimler gösterilmiştir.

□ Step ▨ Sert Karasal ▩ Akdeniz ▤ Karadeniz

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Marmara Bölgesi'nde üç farklı iklim görülür.
- B) Erzurum Kars yöresinde sert karasal iklim özellikleri görülür.
- C) Türkiye'nin büyük kısmında step iklimi hâkimdir.
- D) Hatay'da ve İzmir'de benzer iklim özellikleri görülür.
- E) Güney Marmara'da yetiştirilen tarım ürünü Akdeniz kıyılarında yetişmez.

5. Türkiye'de iklimin ılıman, yağışın yeterli olduğu yerlerde genel olarak nüfus sıktır.

Buna göre,

- I. Adana
- II. Trabzon
- III. Ordu
- IV. Muğla

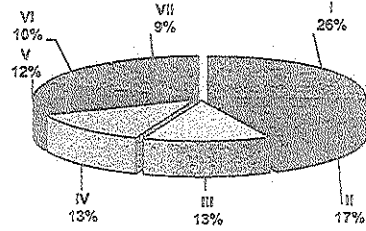
gibi kentlerden hangilerinin nüfuslanması bu genellemeye uymaz?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) Yalnız IV

DATABANK

☞ Türkiye'de çeltik tarımı daha çok akarsu havzalarında yapılmaktadır. (Örneğin Yeşilırmak ve Kızılırmak)

Aşağıdaki grafikte, 1997 genel nüfus sayımına göre Türkiye nüfusunun coğrafi bölgelere dağılışı verilmiştir.

Grafikte Marmara ve Doğu Anadolu bölgeleri hangi seçenekte numaralandırılmıştır?

Marmara	Doğu Anadolu
A) I	VII
B) I	VI
C) VI	I
D) III	IV
E) I	V

Türkiye'de nüfus dağılışı kuraklık, yer şekillerinin engebeliliği, tarım alanlarının dağılışı ve ulaşım koşulları gibi birçok faktör etkilemiştir.

Buna göre, aşağıda verilen yerlerden hangisinde nüfusun seyrek olması diğerlerine göre farklı bir nedene bağlıdır?

- A) Teke Platosu
B) Sivas çevresi
C) Menteşe Yöresi
D) Tuz Gölü çevresi
E) Doğu Anadolu'nun güneydoğusu

DATABANK

Aşağıdaki illerden hangisinin kıyısı ile iç kesimleri arasındaki ulaşım, diğerlerine göre daha kolay sağlanır?

- A) Ordu
B) Antalya
C) Aydın
D) Sinop
E) Mersin

Aşağıdaki tabloda, Türkiye'de 1996 - 2000 yılları arasında deniz ürünleri, kültür balıkçılığı ve tatlı su ürünlerinin üretim miktarları verilmiştir.

	1996	1997	1998	1999	2000
Deniz ürünleri (bin ton)	418	337	357	447	362
Kültür balıkçılığı (bin ton)	33,2	45,4	56,7	63,0	79,0
Tatlı su ürünleri (bin ton)	42,2	50,4	54,5	50,1	42,8

Yalnızca bu tablodaki verilere dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Tatlı su ürünleri üretimi 1998 yılından sonra azalmaya başlamıştır.
B) Kültür balıkçılığının en çok yapıldığı yılda tatlı su balıkçılığı en az yapılmıştır.
C) 1996 yılından 1997 yılına geçildiğinde deniz ürünleri üretimi azalırken, kültür balıkçılığı ve tatlı su ürünleri üretiminde artma olmuştur.
D) Deniz ürünleri üretimi her zaman diğerlerinden daha fazladır.
E) 1996 yılından 2000 yılına geçildiğinde tatlı su balıkçılığında fazla artış olmamıştır.

10. Türkiye'de hayvancılık faaliyetleri ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

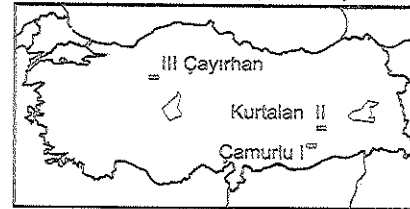
- A) Erzurum Kars yöresinde büyükbaş mera hayvancılığı yapılır.
B) İç Anadolu'da küçükbaş mera hayvancılığı yapılır.
C) Boğazlar çevresinde balıkçılık yapılır.
D) Güney Marmara'da ipekböcekçiliği yapılır.
E) Ergene havzasında kıl keçisi yaygın olarak yetiştirilir.

11. Karadeniz Bölgesi'nde kıyı kesimde genel olarak kışları ılık, yazları serin, her mevsimi yağışlı ılıman bir iklim hâkimdir.

Buna göre aşağıda verilen tarım ürünlerinden hangisi Karadeniz kıyılarında yetiştirilemez?

- A) Mısır
B) Tütün
C) Pirinç
D) Fındık
E) Kırmızı mercimek

12. Aşağıdaki Türkiye haritasında bazı enerji kaynaklarının çıkarıldığı yerler gösterilmiştir.

Verilen enerji kaynaklarının çıkarıldığı yerler hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

I	II	III
A) Linyit	Taşkömürü	Petrol
B) Doğalgaz	Linyit	Petrol
C) Petrol	Petrol	Linyit
D) Doğalgaz	Petrol	Linyit
E) Petrol	Petrol	Taşkömürü

DATABANK

13. Türkiye'de termik santrallerin çalıştırılmasında ve elektrik üretiminde aşağıdaki enerji kaynaklarından hangisi kullanılmamaktadır?

- A) Linyit
B) Doğal gaz
C) Taşkömürü
D) Petrol
E) Toryum

14. Denizli, Bursa, Antep, İstanbul gibi illerde kurulu ortak endüstri faaliyeti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Demir-çelik
B) Kağıt
C) Bakır
D) İlaç
E) Pamuklu dokuma

15. Aşağıdakilerden hangisi, Doğu Anadolu Bölgesi akarsularının özelliklerinden biri değildir?

- A) Derin vadiler içinden geçerler
B) Yataklarını daha çok yarıda doğru aşındırırlar
C) Bu bölgeden kaynağını alan akarsular Hazar denizine ve Basra körfezine dökülür.
D) Debilerinin ilkbahar ve yaz döneminde yükselir
E) Enerji potansiyelleri yüksektir

16. Türkiye yer şekilleri bakımından engebeli bir ülke olmasına karşın son yıllarda ulaşım alanında büyük gelişmeler yaşanmasının sebebi teknolojik gelişmeler ve ekonomik kalkınma sonucudur.

17. Türkiye'de beş büyük proje bulunmaktadır. Bunlar: GAP, DOKAP, ZBK ve Yeşilirmak Havzası Gelişim Projesi'dir.

Türkiye ortalama yükseltisi fazla, yer şekilleri engebeli olan ülkedir.

Bu durum ülkemizin aşağıdaki özelliklerinden hangisi üzerinde etkili olmamıştır?

- A) Ulaşımın zor olması ve yol yapım maliyetinin fazla olması
B) Yer altı kaynakları bakımından zengin olması
C) Nüfus dağılışının düzensiz olması
D) Gerçek alan ile izdüşümü alan arasında farkın fazla olması
E) Ekili dikili arazi oranının az olması

- I. Kayak turizmi- Menteşe dağları
II. Tarihi değerler - Ishakpaşa sarayı
III. Dini değerler - Sümela manastırı
IV. Tarihi ve doğal değerler - Kapadokya
V. Plaj turizmi - Bodrum

Yukarıda ülkemizdeki turizm değerleri ve bulunduğu yerler eşleştirilmiştir.

Bu eşleştirmelerden hangisi doğru değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Ege ve Akdeniz bölgeleri birbirleriyle karşılaştırdığında, aşağıdakilerden hangisi Ege Bölgesi için söylenemez?

- A) Turizm gelirleri daha fazladır.
B) Kıyı uzunluğu daha fazladır.
C) Daha fazla yağış alır.
D) Koy ve körfez sayısı fazladır.
E) Maki bitki örtüsü kıydan itibaren daha geniş alanlarda görülür.

CEVAP ANAHTARI

1	A	7	D	13	E
2	E	8	C	14	E
3	A	9	B	15	B
4	E	10	E	16	B
5	E	11	E	17	A
6	A	12	D	18	C

DATABANK

⊗ DAP (Doğu Anadolu Projesi); Erzurum, Erzincan, Kars, Malatya, Bingöl, Bitlis, Muş, Van, Ağrı, Ardahan, Tunceli, Hakkari, Elazığ ve Iğdır'ı kapsamaktadır.

- Kıyı bölgesinde yer almasına rağmen, yerçekimleri sade olduğu için yağış miktarı azdır.
- Balkanlar üzerinden gelen soğuk hava kütleleri kış sıcaklık ortalamalarını düşürür.
- Yetiştirilen başlıca tarımsal ürünler ayçiçeği ve pirinçtir.

Yukarıda bazı özellikleri verilen coğrafi bölümleri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yıldız Dağları
B) İç Batı Anadolu
C) Ergene
D) Güney Marmara
E) Orta Karadeniz

Aşağıda iki tarım ürününün Türkiye'nin yıllık üretimi içinde Güneydoğu Anadolu'nun payı verilmiştir.

- I. Tarım ürünü % 80
II. Tarım ürünü % 94

Bu ürünler sırası ile aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

I	II
A) Pamuk	Antep Fıstığı
B) Arpa	Mercimek
C) Antep Fıstığı	Üzüm
D) Üzüm	Pamuk
E) Antep Fıstığı	Mercimek

Türkiye'nin hemen hemen bütün bölgelerinde çok sayıda kaplıca, ılıca ve içmeler bulunur.

Belirtilen doğal kaynakların kullanım alanları arasında hangisi gösterilemez?

- A) Sağlık turizminde
B) İçmek amacıyla
C) Tarım alanlarının sulanması
D) Konutların ısıtılması
E) Elektrik üretimi

Turizmin geliştiği yerlerde inşaat sektörü ile ticaret gelişme gösterir.

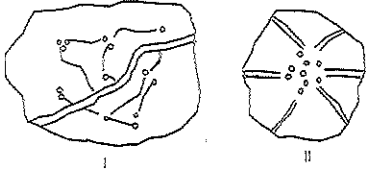
Buna göre aşağıdaki illerden hangisinde bu durum belirgindir?

- A) Çanakkale B) Tunceli
C) Sivas D) Fethiye
E) Kırklareli

DATABANK

⊗ DOKAP (Doğu Karadeniz Projesi); Artvin, Bayburt, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize ve Trabzon'u kapsamaktadır.

Aşağıda, iki farklı yörede oluşan yerleşmeler ve bu yerleşmelerin bağlantılı olduğu yollar gösterilmiştir.

Türkiye'deki yerleşme özellikleri düşünüldüğünde, aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. yörenin kentsel nüfus oranı fazladır
- B) II. yöredeki yer şekilleri engebese fazladır.
- C) I. yörede eğitim ve sağlık hizmetleri almak sorunludur.
- D) II. yöre Karadeniz bölgesinde yer alır
- E) I. yöredeki yağışlar genelde kar olarak düşer

Türkiye geliştirmekte olan ülkeler arasında yer almaktadır.

- I. İhrac edilen işlenmemiş maden miktarının artması
- II. Sanayide kullanılan elektrik tüketiminin artması
- III. Sanayi ürünlerinin ihracat oranının artması.

Buna göre, yukarıda verilen özelliklerden hangileri Türkiye'nin geliştirmekte olduğunu göstermektedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

Aşağıda bazı doğal kaynakların çıkarıldığı iller eşleştirilmiştir.

Bu eşleştirmelerden hangisi doğru değildir?

- A) Petrol - Siirt
- B) Doğalgaz - Kırıkkaleli
- C) Linyit - Kütahya
- D) Mermer - Afyon
- E) Taşkömürü - Samsun

CEVAP ANAHTARI

1	C	7	C	13	B
2	E	8	D	14	E
3	C	9	E	15	A
4	D	10	B	16	C
5	B	11	D	17	E
6	A	12	C	18	E

DATABANK